BİR EKMEK
BİR Politika
(İkisinden de vazgeçilmez)

Politika

Savaşsız sömürüsüz bir dünya için

ÇARŞAMBA
1
Mart 1978
250 Kuruş

ADRES
(İstanbul): Yerebatan Caddesi
Taşsavaklar Sokak No: 5- Cağaloğlu
(Ankara): İzmir Cad No: 20/27 - Kızılay

TELEFONLAR
(İstanbul): 27 77 12 27 69 09
(Ankara): 17 65 36 18 36 88

İstanbul Üniversitesi bugün açılıyor

- HUKUK VE İKTİSAT FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİ VİLAYET ÖNÜNDE YAPTIKLARI GÖSTERİDE MERKEZ BİNADAKİ POLİS EKİBİNİN KALDIRILMASINI İSTEDİLER
- IGD, IKTISAT - DER VE DEV - GENÇ «İSTANBUL ÜNİVERSİTESİNDEKİ FAŞİST İŞGALE SON» KONULU PANEL DÜZENLEDİ

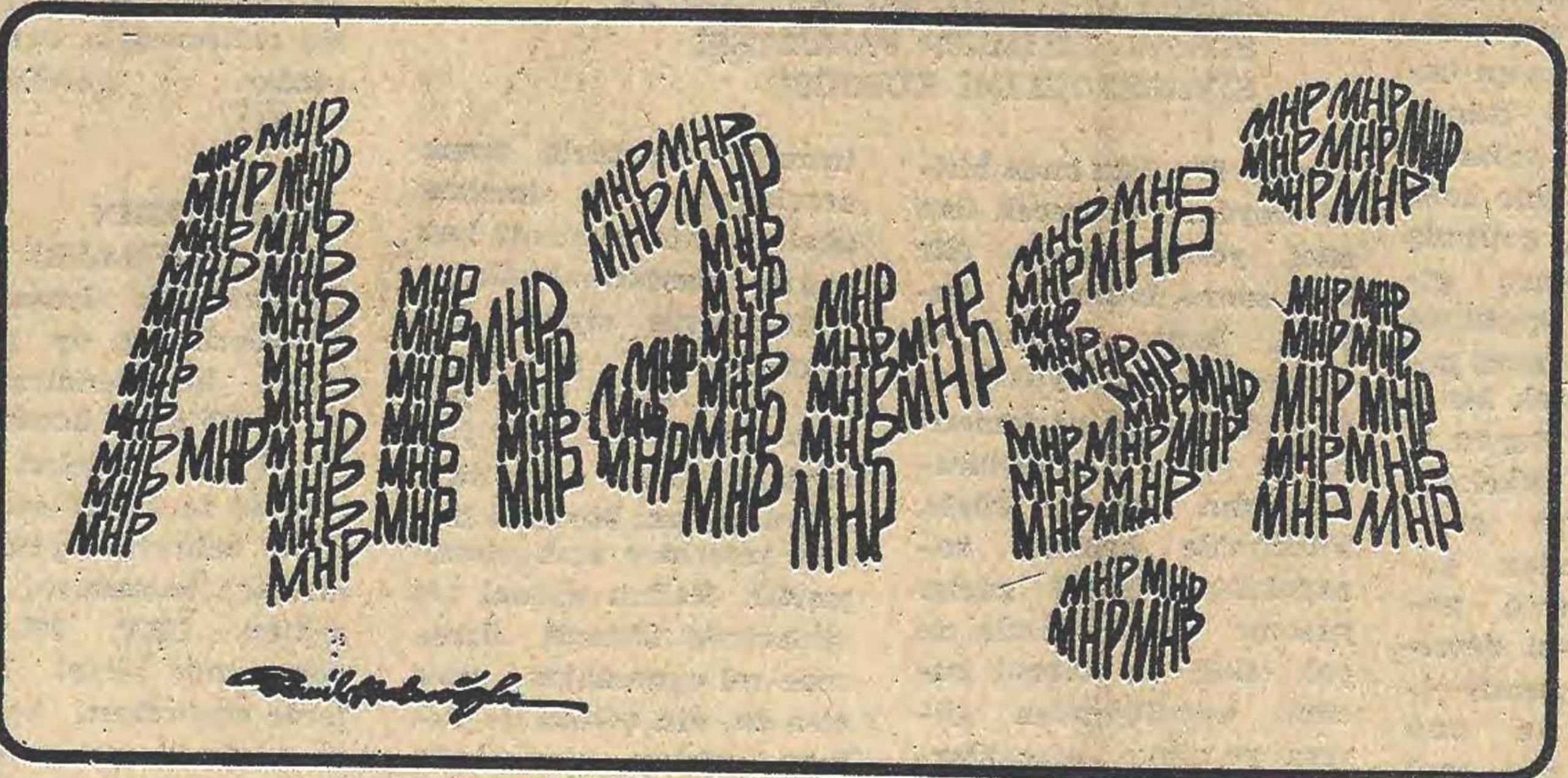

9 Ülkü Ocaklı silahlı eğitim yaparken yakalandı

- ÜLKÜ OCAKLARI ÜSKÜDAR ŞUBESİNDE 3 TABANCA ELE GEÇİRİLDİ
- BANKA SOYGUNCUSU KATİL FAŞİST ÜÇ TAKSİ ŞÖFÖRÜNÜ DE SOYMUŞ
- MAKİNALI TÜFEKLERLE YAKALANAN 4 FAŞİSTTEN ÜÇÜ KARATAŞ DÖNEMİNDE TRT'YE BİRİ DE 2. MC DÖNEMİNDE GÜMRÜK VE TEKEL BAKANLIĞI'NA ALINMIŞ

HABER MERKEZİ

Çeşitli illerde polis ve jandarma birliklerinin yaptıkları operasyonlar ile siyasi amaçlarla işlenen cinayetlerin sorumlularının MHP'li ve Ülkü Ocaklılar olduklarını bir kez daha kanıtlamıştır. Kayseri'de Jandarma Birlikleri 9 Ülkü Ocaklıyı silahlı eğitim yaparken yakalamış, banka soyguncusu katil faşistin ise 3 taksi şoförünü soyduğu öğrenilmiştir.

Öteyandan dün POL - DER üyesi bir polis memuru Üsküdar'da faşistlerin saldırısına uğramış, olaydan sonra Üsküdar Ülkü Ocaklarında yapılan aramada 3 tabanca ele geçirilmiştir.

Bu arada önceki gün makinalı tüfeklerle yakalanan 4 MHP'linin 2. MC hükümeti zamanında devlet dairelerine ve Şaban Karataş'ın Genel Müdür olduğu zamanda TRT'ye alındığı öğrenilmiştir.

9 ÜLKÜ OCAKLI YAKALANDI

Kayseri'nin Himmetdede ilçesi Kadıbağları mevkiinde 9 Ülkü Ocaklı, silahlı eğitim yaparken jandarma baskınıyla yakalanmışlardır. Faşist komandoların üstünde tabancalarla beraber dinamit, çok sayıda tabanca mermisi, boğma ipleri ele geçirilmiştir.

Olay kısaca şöyle cereyan etmiştir:

İlçeden bir hayli uzak olan Kadıbağları mevkiinde 9 Ülkü Ocaklı'nın diktikleri hedeflere ateş ettiklerini gören köylüler jandarmayı durumdan haberdar etmişler, jandarma da yaptığı ani baskın sonucu faşistleri eğitim yaparken yakalamıştır. Jandarma Komutanlığından yapılan açıklamada yakalananların Kayseri okullarına kayıtlı olduklarının ve Ülkü Ocaklı olduklarının belirlendiği bildirilmiştir. Silahlı eğitim yaparken yakalanan faşistlerin kimlikleri şöyledir:

Nevzat Tekin (Kayseri Eğitim Enstitüsü öğrencisi). Nuri Kova (Kayseri

(Devamı Say. 7, Sü. 9'da)

ÖĞRENCİLERİN CAN GÜVENLİĞİ VE ÖĞRENİM ÖZGÜRLÜĞÜ YOK

Genelkurmay Başkanlığına Org. Evren getirildi

ANKARA (A.A.)

Genelkurmay Başkanlığına Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Kenan Evren atanmıştır.

Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Kenan Evren'in atanmasına ilişkin Bakanlar Kurulu kararı, Resmi Gazete'nin mükerrer sayısında yayınlanmıştır. Karar, 7 Mart tarihinden itibaren geçerli olacaktır.

İstanbul Üniversitesine bağlı yüksek okullarda öğrenim özgürlüğü ve can güvenliği sağlanmasını isteyen öğrenciler dün İstanbul Valiliği önünde protesto gösterisi yaptılar

(Fotoğraf: Ender ERKEK)

- Küllük, Cafe Mola, Cafe Platin, Cafe Gülizar ve Marmara Kıraathanesinde ilerici öğrencilere işkence yapıldığı belirtiliyor

HABERİ 4. SAYFADA

"Hammadde yokluğunun sorumlusu işçiler değildir,,

İSTANBUL (İSTA)

Türkiye'de, süreklilik gösteren ekonomik bunalımın derinleşmesi, fabrikalardan işçi çıkarmaların artmasına neden olmaktadır. İşveren çevrelerinin bunalımın yükünü çalışan ve üreten insanların üzerine yıkmaları şeklinde açıklanan bu durum, dün Lastik-İş Sendikası Genel Sekreteri Celal Küçük tarafından yapılan bir açıklamayla yeniden eleştirilmiş, hammadde yokluğunun sorumluluğunun işçilere ait olmadığı belirtilerek işyerlerinde uygulanan işveren baskı ve tehditleri şiddetle protesto edilmiştir.

Lastik, Plastik ve Kauçuk işkolunda artan ekonomik kriz ve döviz yokluğunun işçilerin sırtına yüklenmek istendiğinin kaydedildiği açıklamada, 20 bin işçinin yaklaşık 100 bine varan aile fertleriyle birlikte açlığa, yokluk ve yoksulluğun ba-

(Devamı Say. 7, Sü. 4'de)

Nikaragua'da ordu katliama girişti

MANAGUA (NİKARAGUA) (AA)

Nikaragua'da, ordu birliklerinin faşist Somoza yönetimine karşı ayaklanan Masaya kenti halkının üzerine hafif topçu bataryaları ve zırhlı araçlarla saldırdığı, sivil halkla askerler arasında meydana gelen çatışmalarda çoğu kadın ve çocuk olmak üzere yüzlerce kişinin öldüğü bildirilmektedir.

Olaylara sahne olan Masaya'dan kaçarak başkent Managua'ya gelen görgü tanıklarının anlattıklarına göre, askeri birlikler kendilerine karşı koyan yerli halka karşı tam anlamıyla bir katliama girişmişlerdir. Tanıklar, kadın ve çocuk cesetlerinin evlerin kapılarının önünde yerlerde yattığını gördüklerini söylemişlerdir.

Başkente kaçan tanıklar, askeri birliklere karşı direnen halkın durumunun kötü olduğunu, ellerinde silah ve cephane kalmayan direnişçile-

(Devamı Say. 7, Sü. 3'de)

Özel Sektör devletin motor ve traktör üretimini engelliyor

ANKARA

TÜMOSAN tarafından Konya'da yapımına başlanan ve Traktör ile Traktör motorları üretmesi planlanan tesislerin kuruluşunu traktör pazarını tek başlarına ellerinde tutmak isteyen özel sektör kuruluşları tarafından engellendiği öğrenilmiştir.

Koç Holding'e bağlı Egemak ile Türk Traktör ve Ziraat Makinaları A.Ş.'nin engelleyici kuruluşlar arasında yer aldığı, TÜMOSAN Genel Müdürü Sedat Çelik'in İşletmeler Bakanlığına başvu-

(Devamı Say. 7, Sü. 6'da)

Kabul : 229; Red : 210 oylamaya 6 AP'li katılmadı

1978 MALİ YILI BÜTÇESİ MECLİSTE KABUL EDİLDİ

ANKARA (İSTA)

1978 Yılı Mali Bütçesi Millet Meclisi'nin dünkü oturumunda oylanarak kabul edilmiştir. 439 milletvekilinin katıldığı oylamada 229 milletvekili kabul, 210 milletvekili de red oyu kullanmışlardır. 8 milletvekilinin hazır bulunmadığı oylamada, AP'li 6 milletvekili ile birlikte, MSP'li Muhyettin Mutlu ve Bağımsız Cemalettin İnkaya da oylamaya gelmemişlerdir. AP'den oylamada bulunmayan milletvekilleri, Mutlu Menderes, Aydın Menderes, Ahmet Nihat Akay, Ahmet Hamdi Sancar, Mahmut Köseoğlu ve Zeyyat Mandalinci'dir.

Millet Meclisi Başkanvekili Ali Fuat Eyüboğlu Başkanlığında saat 10.00'da toplanan Genel Kurulda bütçe görüşmelerinin tamamlanması nedeniyle gruplar adına konuşmalar yapılmıştır. AP Grubu adına İsmet Sezgin, CHP Grubu adına Altan Öymen, MHP Grubu adına

(Devamı Say. 7. Sü. 1'de)

Samandağ soygunu soruşturmasında karanlık oyunlar tezgahlanıyor

- BANKA SOYGUNU İGD VE İKD YÖNETİCİLERİNİN ÜZERİNE YIKILMAK İSTENİYOR

ANTAKYA (İSTA)

Son günlerde ilerici örgütler, ve özellikle de İGD ve İKD üstünde oynanan oyunlara bir yenisi Antakya'da eklenmiş, İKD Şube Başkanı Lümeys Yetim ve İGD Antakya Şube Sekreteri Abbas Taş hakkında, gizli örgüt kurdukları ve bunu bizzat yönlendirdikleri gerekçesiyle soruşturma açılmıştır. Olaya gerekçe olarak Samandağ Ziraat Bankası soygununda yakalanan Ali Fuat Çiler adlı karanlık bir kişinin verdiği ifade gösterilmiştir.

Antakya İSTA muhabirinin bildirdiğine göre Ali Fuat Çiler adlı bu karanlık kişi, Samandağ soygunu ile ilgili olarak yakalanınca THKP-C adlı bir örgüte üye oldu-

(Devamı Say. 7, Sü. 3'de)

DSDF Başkanı: Devrimi tabrika ve tarlalarda yapacağız

- TANERİ: «ANTİ-FAŞİST VE ANTİ-EMPERYALİST PLATFORMDA TÜM ÖRGÜTLERLE HER TÜRLÜ EYLEM BİRLİĞİNE HAZIRIZ»

ANKARA (İSTA)

Demokratik Sol Dernekler Federasyonu Genel Başkanı Erhan Taneri halktan kopmadan, devrimi fabrikalarda ve tarlalarda gerçekleştireceklerini söylemiş, «Anti-faşist, anti-emperyalist bir platformda demokratik örgütlerle her türlü eylem birliğini yapmaya hazırız» demiştir. Taneri toplumdaki barışın basit eylemlerle bozulması gerektiğini öne sürerek faşist demagojinin taban kazanmasını önlemenin en etkin yol'unun MC'nin yüzünü halka anlatmak olduğunu savunmuştur.

Devlet kademelerinin MC'ciler tarafından işgal edilmiş olduğunu, bunları temizlemenin iki ayda mümkün olamayacağını belirten Taneri,

(Devamı Say. 7. Sü. 3'de)

Hükümet, geçim indirimi Yasasının çıkacağını belirtiyor

ANKARA (İSTA)

Ecevit hükümetinin asgari geçim indirimini yükselten yasa tasarısının önümüzdeki günlerde Millet Meclisi Genel Kuruluna sevkedileceği bildirilmiştir. Hükümetin birkaç gün içinde açıklayacağı ekonomik önlemler paketinin önemli maddelerinden birinin asgari geçim indirimi yasası olacağını kaydeden yetkililer, hazırlanan tasarıda asgari geçim indiriminin en az asgari ücret düzeyinde olacağını açıklamışlardır.

MC hükümetleri döneminde hükümetin engellemesi nedeniyle Meclislerde görüşülemeyen ve sadece bazı Bakanların propaganda aracı olarak

(Devamı Say. 7. Sü. 5'de)

Danıştay'a bomba atılması kınandı

HABER MERKEZİ

Faşistler tarafından Danıştay'a bomba atılması tepkiyle karşılanmış, Danıştay Yardımcıları Derneği Yönetim Kurulu, Sayıştay Denetçiler Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Musa Özdemir, Ankara Barosu Başkanı Teoman Evren, İstanbul Barosu Başkanı Orhan Apaydın, TÖB-DER Merkez Yürütme Kurulu ve TÜTED Ankara Şubesi Başkanı Ali Altınkanat dün birer açıklama yaparak olayı kınamışlardır.

Bu arada Yüksek Yargı Organları Başkanları da bir bildiri yayınlayarak olayı kınamışlardır.

Öte yandan faşistler tarafından konan bombanın

(Devamı Say. 7, Sü. 3'de)

Sovyetler ile ticari ilişkiler canlandırılacak

ANKARA, (ANKA)

13-15 Mart tarihleri arasında, Ankara'ya bir Sovyet Ticaret Heyetinin geleceği bildirilmektedir.

Türkiye ile Sovyetler Birliği arasında Mart ayı ortasında yapılacak görüşmelerde özellikle petrol alımı konusu üzerinde durulması beklenmektedir. Türkiye, daha önce yapılan görüşmelerde, Sovyetler Birliğinden petrol alımı konusunda talepte bulunmuş, son olarak Aralık ayı içinde Ankara'da yapılan toplantıda bu talep yenilenmiş, ancak Sovyetler Birliğinin «şimdilik» petrol verme konusunda bir bağlantıya giremeyeceği cevabı alınmıştı.

MC Hükümeti, bu durumun protokolde belirtilmesini istemiş, Sovyetler Birliği ise «böyle bir ibarenin protokolda yeralmasının olumsuz etkiler yaratabileceğini» öne sürerek bu isteği reddetmişti.

(Devamı Say. 7, Sü. 4'de)

İSDEMİR'de 2-3 Mart tarihlerinde irade beyanı yapılıyor

- Türkler, İçişleri Bakanından alınan güvenlik önlemlerinin gözden geçirilmesini istedi

İSTANBUL (İSTA)

DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Kemal Türkler, İçişleri Bakanına gönderdiği bir telgrafta, İskenderun Demir Çelik Fabrikalarında işçilere yöneltilen saldırıları işaret etmiş ve 2 Mart günü yapılacak irade beyanı oylamasında yapılacak saldırı-

(Devamı Say. 7, Sü. 7'de)

DSF Maden-İş'in başarılarını kutladı

İSTANBUL (İSTA)

Uluslararası sendikal hareketin en etkin, en yığınsal ve demokratik örgütü, 180 milyon üyeli Dünya Sendikalar Federasyonu Genel Sekreteri Pierre Gensous, Maden-İş

(Devamı Say. 7, Sü. 6'da)

haftalık

Sadun Aren

Emperyalizmin çemberi gevşetilebilir

Türkiye öteden beri kapitalist yoldan kalkınma sahası içinde olan bir memlekettir. Üstelik bu sahayı 50 yılı aşkın bir süreden beri bilinçle ve bir devlet politikası olarak yürütmüştür. Son 15 yıldır da bu aynı sahalar 5 yıllık kalkınma plânları çerçevesi içinde düzenlenmiş bulunmaktadır. Diğer taraftan buna koşut olarak Türkiye, dünya kapitalist-emperyalist sistemi içinde yerini almış, bu sistemin ekonomik, politik ve askeri bütün örgütlerine katılmıştır. Diğer bir deyişle Türkiye, ileri kapitalist memleketlerden, onlardan yana bir ülke olarak, ne yardım görmek mümkünse görmüştür.

Bütün bunlara rağmen Türkiye, bugün hâlâ azgelişmişlikten kurtulamamış ve ciddi bir kalkınma yoluna girememiştir. Hatta tersine, emperyalizmin dayatmış olduğu sağlıksız gelişme sonucu, azgelişmişliğin diğer bir görüntüsü olan dışa bağımlılığımız daha da artmıştır. Bugün memleketin içine düşmüş, daha doğrusu düşürülmüş olduğu döviz kıtlığının en açık kanıtıdır. Gerçekten bugün Türkiye ekonomisi, normal işleyişini sürdürebilmek için, kendi kaynaklarıyla karşılayabileceğinden en az bir kat daha fazla döviz bulmak zorundadır. Ve üstelik bu durum sadece bir yıla mahsus, yani gelip geçici değil, devamlıdır da.

50 yılı aşkın bir süredir kapitalist yoldan kalkınma sahamızın bugün ortaya koymuş olduğu bu sonuç açıkça göstermektedir ki, Türkiye gibi azgelişmiş memleketlerin bu aynı yoldan ve dünya kapitalist-emperyalist sistemiyle işbirliği ederek kalkınmaları olanaklı değildir. Kalkınmak için mutlaka bu sistemi düzene sokmak gereklidir. Ama hemen şunu belirtelim ki, bu dışa çıkış, kapitalist memleketlerle ilişkilerin ve işbirliğinin tümüyle kesileceği anlamına gelmez. Sadece bunların tek taraflı olarak ülkemizi yönlendirici olmaları önlenecektir.

Türkiye'nin bugün kapitalist-emperyalist dünya sisteminin tamamiyle dışına çıkması sözkonusu değildir. Mevcut siyasal iktidarın ne böyle bir arzusu ne de bir arzuyu gerçekleştirebilecek gücü vardır. Bu böyle olmakla beraber, olumlu yönde bazı adımlar atılması da olanaklıdır. Birdeyişle, emperyalist çember tamamiyle kırılmasa bile bir miktar gevşetilebilir. Böyle bir sahanın değeri asla küçümsenmemelidir.

Son yılların olayları ülkemizin emperyalizm karşısında önemli bir pazarlık gücüne sahip olduğunu ortaya koymuştur. Gerçekten, bir kere, bilindiği gibi, Amerika ve NATO 1974 sonlarından beri Türkiye'ye silah ambargosu uygulamaktadırlar. Ama aradan 3 yıl geçmiş olmasına rağmen ambargo amacına ulaşamamıştır. Burada ambargonun zaman zaman sızıntılar yapmış olmasının yanısıra, komşularımızın hiç bir silahlı tehditte bulunmamış olmalarının da büyük payı vardır. Öyle anlaşılıyor ki, ambargo Türkiye'de, NATO'nun ve Amerika'nın hiç de hoşlanmayacağı ve öngörmemiş oldukları düşüncelere ve gelişmelere neden olmuş bulunmaktadır. Bu demektir ki, dış politika ve silahlanma konusunda emperyalizmin ülkemiz üzerindeki baskısı bir ölçüde hafifletilebilmiştir.

Diğer taraftan bunca döviz kıtlığına rağmen, geçen yıl 3'5 milyar dolar borç bulunarak 5 milyon doların üzerinde ithalat yapılabilmiş olması da üzerinde durulacak bir olaydır. Bu süre içinde ve hâlâ IMF'nin ışığı da kırmızıda yanmış olduğu da unutulmamalıdır. Gerçi bulunan kredilerin (DÇM ve diğerlerinin) koşulları iyi değildi ama, bunların sayesinde memleketin çok güç duruma düşmase de önlenmiştir. Açıktır ki, hiç de azımsanmayacak miktarlarda olan bu krediler kapitalist dünya sisteminden sağlanmıştır. Çünkü Türkiye 45 milyonluk nüfusu ve 5-6 milyar dolarlık ihtalatıyla artık pek öyle dikkate alınmayacak bir memleket olmaktan çıkmıştır.

Demek oluyor ki, Türkiye için emperyalizmin dayatmalarına kayıtsız şartsız boyun eğme zorunluğu yoktur. Durum böyle olunca işçi sınıfımız yeni hükûmetten, gerek iç, gerek dış ve gerekse ekonomik sorunların çözümünde emperyalizme ve onun yerli işbirlikçilerine bu anlayış içinde karşı çıkmasını talep etmekte haklı olmaktadır. Zaten ancak bu takdirde memleket sağlıklı bir yola girebilir.

Umudumuz kentleşme

Dr. Semih VANER

BURSA ÜNİVERSİTESİ İKTİSADÎ VE SOSYAL BİLİMLER FAKÜLTESİ SİYASET BİLİMİ KÜRSÜSÜ

Bentsel patlama, XX. yüzyılın gelişme kervanına geç katılmış tüm genç toplumlarının en özgül yanıdır. İkinci Dünya Savaşını izleyen yıllarda, az gelişmiş ülkelerde kentsel gelişme hızı, gelişmiş ülkelerinkini aşmış, giderek onların geçmişte ulaştıkları yıllık azami gelişmeden de yüksek bir orana erişmiştir. Bugün için, az gelişmiş ülkelerin gelişmiş ülkelere göre, kentleşme açısından gecikmiş olmalarının nedenlerini, sanayi devrimi sürecine geç girmiş olmaları yanında ve ona bağlı olarak tarımın yeni yeni makineleşmekte oluşu ile insan gücünün diğer iş alanlarına geçebilmesi, ekonomik zorunluluklar, kırın itimi - kentin çekimi, yüksek doğurganlıktan çok daha az olan ölüm oranının dengelenmesi gibi toplumsal olgularda aramak gerekir.

Tarımdan göç olarak ortaya çıkan oluşumun kentsel nüfusun artışında en önemli etken olduğunu en yakın örneklerle ülkemizden verelim. Genel nüfus artışı yurdumuzda ortalama yüzde 2,6-3 iken, kentlerin gelişme hızı, 1950-1960 arasında yüzde 7,7'e çıkmıştır. 1950'de yüzde 25 olan kent nüfus oranı 1955'te yüzde 28,8, 1960'da yüzde 31,9'a yükselmiştir. Bu gelişmenin yanısıra, 1950 yılında sayısı 102 olan 10 bin ve daha çok nüfuslu kentlerimiz 1965'te 141'e yükselmiş, 100 binden çok nüfuslular ise 5'den 9'a çıkmıştır. 1975 sayımına göre ise, nüfusu 100-250 bin olan grupta kent sayısı 18'i, 250 binden daha fazla nüfusu olan kentlerin sayısı ise 7'yi bulmuştur. 1975 ve onu izleyen yıllarda, 10 yıl öncesine oranla daha da hızlı bir kentleşme ile karşı karşıya bulunulduğu anlaşılmaktadır. Gerçekten 1965 yılında nüfusumuzun yüzde 35'i kentlerde yaşarken, 1975 yılında bu oran yüzde 42'ye yükselmiştir. Kentleşmede yönelme, genellikle büyük kentlere doğru olmuş ve kent nüfusu içinde 250 binden fazla nüfuslu kentlerde yaşayanların oranı yüzde 30'a ulaşmıştır.

KENTLEŞME VE SİYASAL DAVRANIŞLAR

Türkiye'de sanayileşme, kentleşme ve toplumsal ağırlığın kırsal alandan kentlere kayıyor olması sonucunda, ilk kez 1970'lerdeki genel seçimlerde, kentler, köyler kadar siyasal iktidarı kararlaştırıcı sayısal gücü elde etmektedirler. 1970'lere kadar olan seçimler —özellikle 1950, 1954 ve 1957 seçimleri— kesinlikle köylüler tarafından belirlenen seçimlerdi, hem nitelik hem de nicelik yönünden. Bu tablo 1960'lar sonrasında yavaş yavaş başlamış, 1970'lerde ise denge nerdeyse tersine dönmüştür. Gerçekten, 1960 seçimlerinde kentlerde 5 milyon 274 bin olan seçmen sayısı 1973 seçimlerinde 6 milyon 963 bine yükselmiş, yani yüzde 33 artış göstermiştir. Köylerdeki seçmen sayısı 9 milyon 515 binden 9 milyon 974 bine yükselmiş, yani ancak yüzde 5 artış göstermiştir. Kentleşmenin toplum yapısına getirdiği büyük farklılık gittikçe uzantısını tüm siyasal yapıya yansıtmaktadır.

Kentleşme düzeyi, pratikte, büyük kentlerin siyasal gücünün artması yani çıkaracağı temsilci sayısının büyümesi sonucunu da getirmektedir. Örneğin, bir başına İstanbul, Meclisin onda birini meydana getirecek temsilci yollamaktadır. Bir süre sonra, İstanbul, Ankara, İzmir, Adana ve Bursa gibi beş büyük kentin temsilcileri parlamentonun yarısını oluşturacaklardır. Bundan böyle, Türkiye'de kentleri kazanabilen siyasal güçler yasama organlarında da çok etkili bir temsil gücünü kendiliğinden güvenceye almış olacaklardır. Bu olgunun bir diğer olumlu siyasal uzantısı da «politikacı» yani siyasal personel üzerinde olacaktır. Parlamentoda egemen politikacı tipi artık gücünü kırsal alanların kontrolünden alan kasaba politikacılarından değil, kent politikacılarından olacaktır. Bu değişmenin siyasal yaşamımızda, çağdaşlaşma açısından, en önemli gelişmelerden biri niteliğini taşıdığı kuşkusuzdur.

Kentleşme her şeyden önce bir toplumsal çevre değişikliği olduğuna göre, kentlileşmenin siyasal tercihler üzerindeki etkilerini araştırmadan önce, bu kesimden özlü ayrımlar gösteren kırsal çevreye geri gitmek, köylerde oy verme davranışlarını kısaca incelemekte yarar vardır.

Parlamenter demokrasilerin yürürlükte olduğu toplumlar genellikle kentleşmiş, kırsal kesimde yaşayan nüfusun görece önemsiz olduğu ülkelerdir. Bu bakımdan, bu toplumlardaki kırsal çevrelerin oy verme davranışları az sayıda araştırmanın konusu olabilmiştir. Bunlardan birinde, Amerikalı bilim adamı P. Lazarsfeld, 1940 yılında ABD'nin Ohio Eyaletinin Erie kesiminde, başkanlık seçimi döneminde, kamuoyunun bilinçlenme, gelişme ve değişme sürecini araştırmış ve kırsal topluluklarda, temel ortak tavırların korunması eğilimi olduğunu gözlemlemiştir. Bu eğilim, bireylere çevrelerinde bu tavırları paylaşan kimselerle çatışma ve anlaşmazlıklardan kaçınmak ve bunları azaltmak olanağını verecektir. Genellikle farklılaşmamış bir üretim süreci içinde, toplumsal bakımdan türdeş ve bütünleşmiş bir yapı özelliği gösteren kırsal yerleşmelerde, ortak tavırlara ve paylaşılmamış görüş ve davranışlara rastlanmaktadır.

Ülkemizde de köylük yerler, en yaygın biçimiyle küçük, genellikle dışa kapalı ve farklılaşmamış topluluklardır. Bu topluluklarda bireyler, üyesi oldukları aile yoluyla toplumsal çevreyle bütünleşmişlerdir. Küçük topluluklar olarak köylerin sorun ve çıkarlarının ortak olması, davranış ayrımlarını geniş ölçüde azaltıcı bir nitelik taşır. Bu nedenlerle köylerde genellikle belli bir siyasal parti veya adayın çoğunlukla desteklendiği görülür. Haneyi oluşturan bireyler arasında siyasal tercih ayrımlarına hemen hiç rastlanmaz.

Ayrıca köylülerin siyasal tercihleri, iktidar sahibi kişi olan ağalar tarafından önemli ölçüde ve bir toplumbilimcimizin deyimiyle «baskı ve fizik tecavüz de dahil olmak üzere birçok yollardan» etkilenebilmektedir. Ziraat Bankası, ilçedeki tüccarla ve tarım araçları satıcıları nezdinde köylüler için yaptıkları aracılık ve kefillik, özellikle ekim ve biçim dönemlerinde çok sayıda ücretli işçi çalıştırmaları, her türlü tarım araçlarına sahip olmaları ağaların nüfuzlarının kaynağını oluşturmaktadır.

Köylülerin siyasal bilinçlenmesini sınırlayan bir diğer etken kitle iletişim araçlarına, son yıllardaki tüm yaygınlaşmaya karşın, köylerin henüz yeterince açık olmayışıdır. Halkın siyasal tercihlerinde birincil derecede rol oynamaktan uzak olsa da, din etkeni de tutucu güçler hizmetinde kalmakta, 1970'ler Türkiye'sinde, din sömürücülüğü siyasal araç olarak, özellikle kırsal alanlarda kullanılabilmektedir.

Kentlileşme olgusunun, köy kökenli seçmenlerin siyasal eğilimlerinin üzerindeki kısa veya uzun dönemli etkileri ne olmaktadır? Özellikle 1965 ve 1969 seçimlerinde, büyük kentlerin gecekondu semtlerinde oturanların tutucu partileri yeğlemeleri olayından sonra Türk toplumbilimcileri arasında gittikçe yandaş kazanmağa başlayan bir kanı, kentlileşmenin siyasal davranışları etkileyici bir özellik taşıdığını belirtmekle birlikte, bu olgunun siyasal tercihleri doğrudan doğruya ve belli bir siyasal parti doğrultusunda değiştirdiği biçiminde ortaya çıkmıştır. Göreli zenginlik kavramından kaynaklanan bu görüşe göre, kentleşmenin yarattığı gecekondu alanlarında, çoğunlukla hizmet kesimlerini oluşturan marjinal toplulukların bireyleri, köylerdekine oranla daha fazla para kazandıkları, bir gecekonduya sahip oldukları, kendilerini daha fazla güvence içinde gördükleri ve türlü belediye hizmetlerinden yararlanma olanağını bulabildikleri için, siyasal davranışları tutucu yönde olmaktadır. Oysa yapılan araştırmalar, kentlileşme olayının hangi bölgeden gelirse gelsin, kentlileşen bireylerin belli ve ortak bir tercihi paylaşmalarıyla sonuçlandığını değil, köylerindeki eski davranış ve eğilimlerini bir süre koruduklarını göstermektedir.

İKİNCİ KUŞAK

Kimi siyasal bilimciler, kentlerin bu yeni sâkinlerinin siyasal açıdan radikalleşmeleri olgusunu, «ikinci kuşak» yaklaşımı ile açıklama eğilimindedirler. Bu görüşe göre, göçmenler kentsel çevre içinde özümlendikten, kırsal dünya görüşlerini ve tutucu tutumlarını terkettikten ve belli düzeyde bir siyasal bilinç ve siyasal beceriler kazandıktan sonra ortaya çıkacaktır. Acele genellemelerin, toplumların özgül koşullarını göz önünde bulundurmayan değerlendirmelerin, modelleri olduğu gibi alıp uygulamağa çalışmanın sakıncalarına inanmakla birlikte, «ikinci kuşak» yaklaşımının, ülkemizdeki son siyasal gelişmeler düşünülürse, geçerli olduğu, ancak kente göç eden köylülerin eski siyasal davranışlarını değiştirmelerinin (tutucu veya reformcu partiler lehine) salt «kuşak» sorunu olmadığı, köylü kökenli yeni kentlilerin başta sınıfsal konumları olmak üzere çok değişik etmenlerle bağıntılı olduğu kanısındayız. Bunlar arasında çevre nitelikleri önemli bir faktör görünümündedir: topluluğun nüfusu ve nüfus yoğunluğu, sosyo-ekonomik türdeşliği, kişilerin belli yerlerde oturma sürelerinin uzunluğu veya kısalığı, semtin kent içindeki konumu, topluluğun oluşum biçimi, yönetim birimleriyle ilişkiler, topluluk içi bölünme ve rekabet kalıpları, semtin gelişmesiyle ilgili sorunlar ve gereksinmeler (1).

PARTİLERİN OY PROFİLLERİ

Kentleşme siyasal partilerimizin oy profillerini biçimlendirmektedir. CHP'nin kentsel ve kırsal oy yüzdeleri arasındaki fark 1969 seçimlerinde belirgin ölçülere ulaşmağa başlamıştır. Gerçekten, CHP, 1965-1969 döneminde kırsal bölgelerde gerilerken, kentlerde yüzde 3'e yakın oy kazanmıştır. 1973 ve 1977 seçim sonuçları da CHP'nin son altı-yedi yıl içinde kentsel gücünü büyük ölçüde arttırdığını göstermektedir. CHP'nin büyük kentlerde sağladığı açık üstünlük, 1977 seçimlerinin en göze çarpan özelliklerinden birini meydana getirmektedir. Demokratik sol, örneğin, İstanbul, Ankara, İzmir, Adana ve Bursa'daki 117 milletvekilliğinden 65'ini —yüzde 55— kazanmıştır.

1960'larda AP, kamu oyunda daha çok köylere dayanan bir parti görünümünü taşımasına karşın, aslında kentlerde köylerdekinden daha yüksek oranda oy almıştır. 1973 ve 1977 seçimleri bu durumun genellikle tersine dönmüş olduğunu göstermektedir. Liberal-kapitalist, kentlerdeki büyük sanayi ve ticaret burjuvazisinin temsilcisi AP'nin kentlerde yeterince destek bulamaması, bu desteği daha çok köylerde sağlaması kendi hesabına düşündürücüdür.

1960 sonlarında İstanbul gecekondularında yapılan bir araştırma bu semtlerdeki gençlerin önemli bir bölümünün AP'yi statükocu bir parti olarak görmeğe başladıklarını, ebeveynlerinin aksine bu partiye büyük toplumsal değişiklikler yaratan bir parti olarak bakmadıklarını saptamıştı. Kısa bir süre önce, İstanbul'un 12, Ankara'nın 19, İzmir'in 10 gecekondu mahallesinin, 1965, 1969, 1973 ve 1975 seçim sonuçlarıyla ilgili olarak yaptığımız bir araştırma, bu semtlerde CHP'nin 1965'ten bu yana düzenli bir oy artışı sağladığını, buna karşılık AP'nin buralarda eski gücünü bir hayli yitirdiğini ortaya koymaktadır.

1977 seçimlerinin ayrıntılı sonuçları henüz yayınlanmadı. Ancak, ilçe düzeyindeki sonuçlardan öğrendiğimize göre, örneğin İstanbul'un Zeytinburnu, Eyüp ve Gaziosmanpaşa gibi gecekonduların çok yoğun olduğu ilçelerde CHP sırasıyla yüzde 58.4, 57.5 ve 58.7 oranında —ulusal ortalamasının çok üzerinde— oy elde etmiş, buna karşılık AP aynı ilçelerde sırasıyla yüzde 28.2, 27.3 ve 26.6 yani ulusal ortalamasının altında oy alabilmiştir.

SONUÇ

Türkiye'de kentleşmenin marjinal kesim, gecekondu vb. gibi tüm sağlıksız yönlerine karşın, toplumsal değişmeyi hızlandırıcı ve dolayısıyla siyasal bilinçlenmeyi arttırıcı bir etken olduğu savı yanlış değildir. 1973 ve 1977 seçimleri «gecekonduda yaşayan nüfusun bağnaz ve tutucu» olduğunu savunan, «gecekondularda yaşayan nüfusun değişmeye hazır sayılması bir spekülasyondan öteye geçmemektedir» biçimindeki görüşleri doğrulayıcı yönde değildir.

(1) Bkz. Ergun ÖZBUDUN, Türkiye'de sosyal değişme ve siyasal katılma, Ankara, AÜHFY, 1975, s. 170.

YORUM

Oya Baydar

Bay Türkeş ve işkence

MHP Genel Başkanı, bir zamanların «Kudretli Albay»ı Bay Türkeş, 27 Mayıs sonrasında, 1944'lerde, Turancılık davasından tutuklandığı zaman tabutluklarda nasıl işkence gördüğünü, tırnaklarının nasıl söküldüğünü anlatmaktan hoşlanır; zaten İnönü düşmanlığının da bu işkencelerden kaynaklandığı söylenirdi.

Gel zaman git zaman, 1944'lerden bu yana neredeyse 35 yıl geçti. Türkeş yine işkencelerden şikâyetçi. «İşkence iğrenç bir insanlık sucudur» diyor. «Zulmün sonu felaket getirir» diyor. İşkencecilerden, kim olurlarsa olsunlar hesap sorulmasını istiyor. Yani kısaca yine kuzu postuna büründü Bay Türkeş. Ama ne çare, uzun kurt burnu, postu delip dışarı çıkıveriyor.

Son günlerde, MHP'liler, MHP'nin Ülkü Ocakları ve benzeri yan örgütleri, komandolar, faşistler, «işkenceden» söz eder vede feryad eder oldular. Rivayete göre, cinayetler, sabotajlar, olaylar yüzünden tutuklanan faşist komandolara, Ülkü Ocaklılara işkence yapılmış. Yine kendi demelerine göre, bu işkence dayakmış...

Kötü, çok kötü kuşkusuz. Gerçekten de işkence, yani insanı acı ile küçültmek ve aşağılamak insanlıkla bağdaşmaz. İşçi sınıfının kurmak için savaştığı sömürüsüz, baskısız, insanın insan olduğu dünya ile de hiç bağdaşmaz. İnsanlar yüzyıllardan beri işkenceyi ortadan kaldırmak için uğraşıyor: İnsan hakları bildirileri, işkenceye karşı savaşım veren kuruluşlar, işkencecilere zaman zaman uygulanan sert cezalar... Ama insanlık işkenceyi ortadan kaldırabilmiş değil henüz. Çünkü sınıflı bir toplumda soyut bir insanlık kavramının, soyut, sınıf savaşımından bağımsız bir hümanizmin yeri ve anlamı yok. Sınıf savaşımı sürdükçe de, her şey, bu arada işkence o savaşımın acı ve çirkin bir parçası olmaya devam ediyor. Çünkü soyut, bağımsız insan yok, bir sınıf üyesi ve kendisini ezen sınıfa karşı savaşım veren insan var.

İşkence üzerine cilt cilt kitaplar yazılmıştır, bilimsel incelemeler yapılmıştır ve tarih bize, işkencenin en insanlık dışı, en acı, en hunharca, en iğrenç örneklerinin görüldüğü işkencenin en kitlesel olarak uygulandığı dönemlerin faşizm, nazizm dönemleri olduğunu söylemektedir. Faşizmin, nazizmin özüne bağlı bir olay, onun ayrılmaz parçasıdır işkence. Başka toplumlarda, başka anlarda arızî, geçici, tekil olay olan işkence, faşizmde bütünün ayrılmaz parçasıdır.

Şimdi Bay Türkeş, işkenceyi en iğrenç bir insanlık suçu olarak nitelerken, kişinin aklına ilk gelen, «1944'lerden, yani işkenceye uğradığımızı iddia ettiğiniz dönemlerden beri nerelerdeydiniz Bay Türkeş» diye sormak oluyor. Belgeli, tanıklı bir gerçektir ki, işkence Türkiye'de en yoğun ve en kitlesel biçimde 12 Mart faşist döneminde uygulanmıştır. Hem de, Demirel'in o her zamanki kaba vurdumduymazlığı ile söylediği gibi, «her romatizma olan solcu işkence gördüm» dememiştir. İşkenceden ölenlerin resmî raporları vardır, işkenceden sakat kalanlar bugün hâlâ aramızda yaşamaktadırlar, gözü bağlı götürüldüğü, bilinmeyen yerlerde işkence aletlerinin ortasında 12 saate kadar varan dayaklı kötekli ve her an öldürme tehditli sorguların muhatapları yüzlercedir ve bu satırların yazarı da onlardan biridir.

Evet Bay Türkeş, bu işkenceleri bizzat partinize ve çizginize bağlı askerî savcılar yaptırırlarken ve o askerî savcıların, partiniz ve çizginizle olan bağları da 12 Mart sonrasında belgelenmişken, siz nerelerdeydiniz? O zaman insanlık suçu olmayan işkence, şimdi tosuncuklarınız biraz okşandılar diye mi insanlık suçu oldu? Hadi bırakalım 12 Mart bir yana, şimdi tutuklanmış bulunan Ülkü Ocakları militanları kendilerinden olmayan gençleri işkenceyle öldürürlerken nerelerdeydiniz? Yoksa haberiniz mi yoktu? Şimdi haberiniz var işte ve yalanlıyamıyorsunuz bile yandaşlarınızın yaptıkları işkenceleri, işledikleri cinayetleri. Bunlar işkence değil miydi, bunlar insanlık suçu değil miydi?

Evet Bay Türkeş, işkence insanlık dışıdır, iğrençtir, insanlık suçudur. Ama sadece ucu size dokunduğu zaman değil. Ve siz eğer bizzat adamlarınızın yaptığı işkenceler karşısında susmuşsanız bunca zaman, şimdi üç buçuk adamınız hariç kimseleri kandıramazsınız işkenceye karşı çıkarken. Hatta hatta üç buçuk adamınızı da kandıramazsınız. Onlar da homurdanmaya başlarlar size karşı, «bizim başkana ne oldu böyle, geriliyor mu ne» diyerekten.

İşkence insanlık suçudur, evet. Ama işkencecileri «insan» saymak da, işkencecileri korumak da, azmettirmek de suçtur. Bu suçun da hesabı verilecektir. İşkenceyle olmasa bile, hak ettiği ceza ile...

I L A N

İstanbul 10. Asliye Hukuk Hakimliğinden

İstanbul Şişli, Okmeydanı İETT Sitesi Büyük Blok No. 4'de mukim Heycan Durgun hk.

977/637

Davacı Muzaffer Emirden tarafından davalı Heycan Durgun aleyhine ikame olunan velayetin nez'i davasında:

İstanbul, Şişli, Okmeydanı İETT Sitesi Büyük Blok No. 4'de mukim iken yapılan zabıta tahkikatına rağmen bulunamayan davalı Heycan Durgun'a dava dilekçesi ve duruşma gününün ilanen tebliğine karar verilmiş olduğundan mahkememizin 977/637 esasında kayıtlı ve duruşması 17.4.1978 saat 11.30'a muallak bulunan dava dosyasına müracaat etmeniz ve duruşma günü mahkemeye gelmeniz, gelmediğiniz taktirde bu defa ilanen gıyap kararı çıkarılacağı tebligat yerine kaim olmak üzere ilanen tebliğ olunur. 27.2.1978

(Basın: 1466 — 253)

Genel olarak eğitim, çocuk edebiyatı, kültür sorunlarını ele alan Gerçeklere GÖZLEM yalnızca abone olanlara gönderilmektedir. 12 sayılık yıllık abone 35 liradır. Dergimizi şimdiye dek görmemiş olanlara örnek sayı gönderilir. Abonelerinin devam etmesini dileyen okuyucularımız yıllık abone bedeli olan 35 lirayı posta çekiyle herhangi bir PTT şubesinden GÖZLEM YAYINLARI 88544 nolu posta çekleri hesabına yatırarak. Dergimize 13. sayıdan başlayarak yeni abone olmak isteyen okurlarımız da abone bedelini aynı şekilde 88544 nolu posta çekiyle gönderebilirler. Abone bedelini posta çekiyle gönderen okurlarımız parayı yatırdıklarına dair kendilerine verilen makbuzu aşağıdaki forma ekleyerek göndermeleri rica olunur. PTT şubesi bulunmayan yerlerdeki okurlarımız ise bu bedeli posta pulu olarak gönderebilir.

GÖZLEM
GÖZLEM

GÖZLEM

Aralık ayında çıkan 12. sayısıyla 1. yılını doldurdu.

Gerçeklere GÖZLEM dergisine 13. sayıdan başlayarak 1 yıllık abone oluyorum. Bedeli 35 TL'yi gönderiyorum. Posta Çeki makbuzu/Posta Pulu ilişiktedir.

Adı, Soyadı : ....

Adresi : ....

Tarih : İMZA

Gerçeklere GÖZLEM'in şimdiye dek çıkan sayılarında yayınlanan yazılardan bazıları:

Çocuk Kitapları Sorunu

Eğitim Sınıflarüstü Olamaz / C. Baudelot - R. Establet

Karl Marx'ın Proleter Eğitimi Üzerine Bazı Temel Görüşleri E. Hoernle

Çocuk Kitaplarında Savaş Olgusu

Burjuvazi Proletaryayı Neden ve Nasıl Eğitir / F. Engels

Okul ve Devlet / Chouiguine

Çocuk Edebiyatının Değerlendirilmesi ve Bir Eleştiri Örneği / Beate Neuhaus

Okul ve Toplumsal Sınıflar / C. Baudelot - R. Establet

Sınavların Eleştirisi / K. Marx

İlk Çocuk Dergileri

Kapitalist Okulda Tarih Dersi ve Komün Örneği / J.-Baby

Komünün Halk Eğitiminden Yana Kararları / K. Marx

Eğitim Üretken Çalışma ile Bütünleştirilmelidir / K. Marx

Gençlerin Meslek Seçimi Üzerine / K. Marx

Kapitalist Eğitimin Çelişkileri / E. Hoernle

Toplumsal Çevre ve Okul / Krupenin

Politik Çocuk Kitabı / D. Richter

Sosyalist Düşünce Kendi Çocuk Kitabını Yaratmalıdır / R. Levy

Okulun Layikliğini Talep Ediyoruz / C. Zetkin

Nesnel Ama Gene de Tehlikeli Bir Matematik Dersi / Otto Kanitz

Kültür Emperyalizmi ve Çocuk Eğitimi / Armand Mattelart

DEVRİM SÜRECİNİN DİYALEKTİĞİ

Y. Krasin

216 sayfa 27.5 TL.

KONUK YAYINLARI
P.K. 749 Sirkeci İst.

Türkiye Dağıtımı:
TEMEL DAĞITIM
Divanyolu, Klodfarer Cad
No 38/2 Cagaloglu İst.

Barış ve Sosyalizm Sorunları

şubat 1978 sayısında

● Yeni Sovyet Anayasası'nın Uluslararası Önemi - **Boris Ponomaryov** ● Barışı Güçlendirm [illegible] Toplumsal İlerleme İçin Neler Yapıldı [illegible] Yapılması Gerekiyor - **Jozef Tsirankev** [illegible] lerin Sonlarında Anti-Komünizm: Belir[illegible]likler ve Eğilimler - **Ezekias Papaioannou** ● Sosyalist Devlet ve Toplumun Ekonomik Gelişmesi - Alman Demokratik Cumhuriyeti'nde Devletin Ekonomik-Örgütleme İşlevi - **Willi Stoph** ● Çekoslovakya'da 1948 Şubat'ından Çıkarılan Dersler - **Vasil Bilak** ● Komünistler ve Yığınların Bilinci - **Fransisko Gamboa** ● Enerji Sorununun Sınıfsal Özü - **İb Nörlund** ● Arap Kurtuluş Hareketinin Ulusal ve Sınıfsal Yönleri - **Faik Varrad** ● Tarihin Dersleri, Günümüzün Dersleri - **Werner Paff** ● Yeni Kitaplar

TÜRKİYE DAĞITIMI: TEMEL DAĞITIM, Divanyolu Klodfarer Cad. 38/2 Cağaloğlu - İSTANBUL

Uluslararası Komünist hareketin tanınmış militanı ● Lenin, Stalin, Blagoev ve Dimitrov'un en yakın düşünce yoldaşı, savaş arkadaşı ● Ünlü teorisyen, tarihçi, ekonomist-tarım bilgini, filozof, edebiyat eleştirmeni, gazeteci, konuşmacı ● Halk Vekili ● Komünist Enternasyonal'in eşsiz lideri ● Komintern'in Genel Sekreteri ● Dünyada ilk anti-faşist ayaklanma - Kahraman 1923 Eylül Halk Ayaklanması - nın örgütleyicisi ve yöneticisi ● Büyük Oktobr Devrimi'nin ve Sovyetler Birliği'nin - tüm halkların dostluk ve kardeşliğinin - ateşli savunucusu ● Bulgaristan KP'nin ve sosyalist kuruculuğun saygın önderi ● Vatan Cephesi kurucusu ● Dimitrov'un ardılı, BKP yönetmenlerinden

Vasil Kolarov

SEÇİLMİŞ YAPITLARI

SORUN YAYINLARI

İsteme Adresi: P.K. 231 Aksaray-İst.

Türkiye Tek Dağıtımı: TEMEL DAĞITIM, Divanyolu, Klodfarer Cad. 38/2 Cağaloğlu-İst.

cevdet aksan

LENİN VE KOMÜNİST ENTERNASYONAL

25 lira

SORUN YAYINLARI'nın Büyük Oktobr Sosyalist Devrimi'nin 60. Yıldönümüne Armağanıdır.

İsteme Adresi: P.K. 231 Aksaray-İst.

Emperyalistler arası rekabet kızışıyor

Federal Almanya, Fransa ve ABD'yi suçladı

FRANKFURT (ANKA)

Son zamanlarda, Birleşik Amerika ile Federal Almanya arasında dünya ekonomisinin «güçlendirilmesi» konusunda ortaya çıkan tartışmalar yoğunlaşmaktadır. 60'ncı Frankfurt Uluslararası Fuarının açılışında konuşan Almanya Ekonomi Bakanı Otto Lambsdorff, ABD doları ve Fransız frangının dengesizliğinden Alman ekonomisinin büyük ölçüde ve olumsuz yönde etkilendiğini bildirmiş ve bu ülke hükümetlerinin izlediği yanlış para ve maliye politikaları nedeniyle Alman ekonomisindeki duraklama eğiliminin hızlandığını öne sürmüştür.

54 ülkeden 3.400 ticaret temsilcisine hitaben konuşan Alman Ekonomi Bakanı, ABD dolarının Alman markı karşısında yüzde 8, Fransız frangının ise yüzde 5 oranında değer kaybettiğini hatırlatarak ülkesinin ihracatında gerileme görüldüğünü bildirmiştir.

SSCB-Suriye ilişkileri sıklaşıyor

ŞAM, (DPA)

Sovyetler Birliği ile Suriye arasındaki diplomatik trafik son haftalarda büyük bir yoğunluk kazanmış ve Devlet Başkanı Hafız Esad'ın Sovyetler Birliği'ne yaptığı resmi gezinin ardından Suriye Silahlı Kuvvetleri Tümgenerali Hikmet Sehabi de Moskova'ya gitmiştir.

FKÖ kararı kınadı

İsrail yönetimi yeni yerleşim merkezleri kuracak

TEL AVİV (THA) - (UPI)

İsrail Kabinesi, işgal altındaki Arap topraklarında kurulan yeni yahudi yerleşim merkezleri konusunu sekiz saat süreyle tartışmıştır. Sekiz saatlik kabine toplantısından sonra tek cümlelik bir açıklama yapan İsrail hükümeti sözcüsü **Arye Naor» «Bu konuda yeni bir karar alınmasına gerek görülmedi»** demiştir.

Hükümet sözcüsü, Sina Yarımadasında ve Şeria Irmağının batı yakasında kurulmuş bulunan yerleşim merkezlerinin «takviye edileceklerini» bildirmiş, öte yandan bu bölgedeki üç askeri kampa da Mart ayı sonuna kadar sivillerin yerleştirileceği açıklamıştır.

Öte yandan Filistin Kurtuluş Örgütü resmi bir bildiri yayınlayarak, İsrail'in Sina'daki yerleşim merkezlerinin varlığının sürdürülmesi kararını protesto etmiştir.

İtalya'da sağcılar şiddet eylemlerini artırdı

ROMA (THA - UPI)

İtalya'da sağcılar dün geniş çaplı tedhiş eylemlerine başlamışlar, Roma'da üç kişiyi vurmuşlar, gene Roma'da ve Bologna kentinde bir çok yeri bombalamışlardır.

Roma'da üç sağcı, sokakta afiş asmak isteyen üç genci bacaklarından vurmuşlar, başka bir sağcı grup da sol eğilimli «Devamlı Direniş Partisi» binasını bombalamıştır.

Bologna'da ise bir grup öğrenci havaya ateş ederek çevreyi dehşete alırken içersinde Hıristiyan Demokrat Partisi Şubesi ve sağcı bir kitapçı da bulunan beş yere yangın bombası atmışlardır.

Hükümeti kurmakla görevlendirilen Başbakan Giulio Andreotti «Tüm vatandaşlar şiddet hareketleriyle savaşmalıdır. Bunu sağlamak amacıyla da olağanüstü önlemler almak zorunludur» derken, Komünist Partisi Lideri Enrice Berlinguer ise şöyle demiştir: «Kentlerdeki bu tedhiş hareketlerini yaratanlar, sağcı ya da solcu olsunlar Demokrasi ve emekçilerin düşmanıdır.»

BİR İMF HEYETİ İTALYA'YA GELİYOR.

Öte yandan büyük bir ekonomik ve siyasal bunalımla karşı karşıya bulunan İtalya'ya bir İMF heyetinin geleceği ve İtalyan ekonomisiyle ilgili incelemelerde bulunacağı bildirilmektedir.

Butto'nun tüm siyasi faaliyetleri yasaklandı

Pakistan Askeri Yöneticisi Ziya Ül Hak yeni bir sıkıyönetim emri yayınlayarak eski Başbakan Zülfikâr Ali Butto'nun siyasi faaliyetlerini yasaklamıştır.

Önceki gün yayınlanan sıkıyönetim emrinde siyasi suçlardan dolayı sanık olarak mahkemeye verilen kişiler mahkemeleri sonuçlanıncaya kadar siyasi hiçbir faaliyet gösteremiyeceklerdir.

Marcos Aquino'yu affetmiyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Filipinler askeri yönetiminin başkanı Ferdinand Marcos, muhalefet liderlerinin Aquino'nun serbest bırakılmasını reddetmiştir. Filipinlerde yaklaşan seçimlerde seçim kampanyası yürütülebilmesi için, Aquino'nun geçici olarak serbest bırakılması istenmişti Marcos da bu isteğin inceleneceğini belirtmişti. Ancak Marcos, Aquino'nun bırakılmasının, «cumhuriyetin güvenliği için tehlikeli» olduğunu açıklamış ve Aquino'nun geçici olarak serbest bırakılması isteğini reddetmiştir.

Etiyopya, devrim kazanımlarını koruyacak

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Etiyopya'nın, devrimin kazanımlarını korumaya kararlı olduğu açıklanmıştır. Etiyopya Enformasyon Bakan Yardımcısı yaptığı bir açıklamada, «Etiyopya, devrimin kazanımlarını korumaya ve işgalci Somali birliklerini kovmaya kararlıdır» demiştir. Enformasyon Bakan Yardımcısı yayınladığı bildiride, emperyalist ve gerici Arap ülkelerinin Somali'ye yardım etmekte olduğunu ve Somali'nin bu ülkelerden paralı asker getirterek Etiyopya'ya karşı savaşa soktuğunu söylemiştir. Bakan yardımcısı bu ülkeleri kınamış ve Etiyopya'nın tüm olanlara karşın devrimin kazanımlarını koruyacağını belirtmiştir.

OLAYLAR VE GERÇEKLER

bilge dinteli

Türkiye Belgrad ve yumuşama

Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı Nihai Belgesinde yer alan ilkelerin hayata uygulanışını gözden geçiren Belgrad Konferansı çalışmaları, kapanış bildirisinin hazırlanması aşamasında bulunuyor. Ancak bu aşamanın, Helsinki Nihai Senedi'nin imzalanmasıyla yeni bir anlama kavuşan uluslararası yumuşama sürecinin en zorlu dönemeçlerinden biri olduğu da bir gerçek. Çünkü ABD'nin başını çektiği NATO ülkeleri, konferans çalışmalarını Helsinki Nihai Senedi'nin temel ilkeleri olan silahsızlanma, yumuşama ve işbirliği ilkelerinden soyutlayarak emperyalizmin başka ülkelerin iç işlerine karışma hakkına kavuşacağı bir arena olarak görüyorlar.

Kuşkusuz bu tutum,emperyalistlerin yalnız ve yalnız Belgrad'da izledikleri bir taktik değil. NATO ülkeleri pek çok uluslararası toplantıda, aynı çıkmaz yola girmiş ve hepsinde de halkların barış özlemlerine karşı ve silah tekellerinin tatlı karlarının yararına bir tutum almış durumdalar. Viyana'da olan bu. SALT-II'nin imzalanmasının ertelenmesinede bu neden oldu.

Peki, bu toplantıda temsil edilen Türkiye delegasyonu nasıl bir tavır izliyor?

Bu konuda ne yazık ki hiçbir açıklama yapılmıyor. Türkiye halkı, Belgrad'da çalışmalara katılan ve hazırlanacak olan kapanış bildirisine de imza koyacak olan Türkiye heyetinin, kimlerle ve nasıl bir tavır içerisine girdiğini bilmiyor.

Bilindiği gibi ülkemiz, Helsinki Nihai Senedinin altına imza koymuş ve fakat senet, ülkemizde hiç ama hiç uygulanmamıştı. Senette yer alan pek çok maddenin nasıl uygulanmadığını burada sıralamaya gerek yok. Çünkü yalnızca Helsinki Nihai Senedi'nin değil, doğal olarak insan olmanın bir gereği olan yaşama hakkı, yüzlerce insanın politik cinayetlerle öldürüldüğü ülkemiz insanlarına tanımamaya çalışıyor.

Evet gerçek durum bu iken, Belgrad'daki ülkemiz delegasyonu ne yapıyor?.

2. MC'nin tası tarağı toplayıp gitmesinden sonra kurulan Ecevit hükümeti, son günlerde dış politika konusunda bazı açıklamalarda bulundu. Dış ilişkilerde çok yönlülük ilkesine bağlı kalınacağı ve bu arada uluslararası yumuşama ilkesinin hayata geçirilmesine çalışacağını ileri sürdü.

Dahası Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün. bütçe görüşmeleri sırasında yaptığı bir konuşmasında eski MC'cilerden dış politika konularının polemik haline dönüştürülmemesini isterken hükümetin dış politikasının oluşmasında halkın da katkısı bulunacağını biliyordu.

Türkiye halkı nasıl bir dış politika istiyor? Tüm halklar gibi, barıştan, işbirliğinden ve uluslararası yumuşamanın geliştirilip derinleştirilmesinden başka bir isteği, bir özlemi olabilir mi? Tüm ilişkilerde eşitlik, karşılıklı yarar ve egemenlik haklarına saygı ilkelerinin temel alınmasından başka bir dileği olabilir mi?

Elbette olamaz. Türkiye halkı, hükümetlerin tüm ilişkilerinde ve uluslararası görüşmelerde bu istek ve taleplere uymalarına büyük önem verir. Bu çeşitli demokratik kitle örgütlerinin, siyasi partilerin açıklamalarından açıkça anlaşılmaktadır.

Halkımızın barış, yumuşama ve işbirliği yolundaki taleplerinin bu yoldaki en önemli çalışmalardan olan Belgrad konferansında nasıl dile getirildiği daha doğrusu dile getirilip getirilmediği ise bir sır olarak saklanıyor. NATO'cuların saldırgan politikalarına alet olunduğu, bloksuz ülkelerin uzlaştırıcı girişimlerine mi katkıda bulunulduğu, yoksa silahsızlanma ve işbirliği önerilerini sunan sosyalist ülkelerin mi desteklendiği bilinmiyor.

Eğer Belgrad'daki Türkiye delegasyonu, dış politikanın oluşturulmasında katkısı olması gerektiği bizzat Ecevit hükümeti tarafından ifade edilen halkımızın istekleri dışında bir tavır izliyor ve bu nedenle açıklamalardan kaçınılıyorsa, en kestirme yol, bu tavrın değiştirilmesidir. O zaman açıklama yapması da, göğüs gere gere konuşma yapması da kolaylaşacaktır.

Fransız seçimlerine doğru

Seçimlere 11 gün kala Fransız Komünist Partisi belirleyici

Fransa'da seçimlere 11 gün kaldı. 12 Mart seçimlerinin sadece Fransa için değil tüm Avrupa ve dünya için büyük önem taşıdığı bildiriliyor. Seçimler öncesinde yapılan tüm kamuoyu yoklamaları ve «değişiklik» isteyen Fransa halkının genel eğilimleri, ağırlığını Fransız Komünist Partisi ve sosyal demokrat çizgideki Sosyalist Parti'nin taşıdığı «Sol»un, bu seçimlerde iktidara aday olduğunu gösteriyor.

Fransa'da seçimler dar bölge çoğunluk sistemine göre yapılıyor. Yani ülke çeşitli seçim bölgelerine ayrılarak, her bölgede en fazla oy toplamış aday seçilmiş sayılıyor. Öte yandan seçimler iki türlü. Birinci turda oylar dağılıyor, adayların durumu belli oluyor. Böylece ikinci turda, aynı eğilimde yeralan siyasal partiler, bölgede seçim şansı en fazla görünen kendi çizgilerindeki aday lehine kendi adaylarından feragat ediyorlar.

Fransız Komünist Partisi'nin Paris'deki bir seçim köşesi

Fransa'da bugün adına «çoğunluk» denen, yani parlamento da sandalye hesabıyla çoğunluğu oluşturan sağ partiler koalisyonunun, başta De Gaulle'ün RPR sağcı partisi olmak üzere tüm unsurları, birinci turda bölgede en fazla oy alan adayı destekleyeceklerini yani bu aday lehine kendi adaylarını çekebileceklerini açıklamış durumdalar. Buna karşılık, birkaç aydan beri aralarındaki tartışmalar süren ve «Ortak Program» üzerinde anlaşmaya varamayan Fransız Komünist Partisi ve Sosyalist Parti henüz bir seçim ittifakı platformunda anlaşmış değiller.

Birinci turu 12 Mart'ta yapılacak seçimleri, aralarında bir seçim ittifakı oluşmasa da, sosyalist ve komünist adayların kazanabileceğine Fransa da artık bir kesinlik gözüyle bakılıyor. Bu durum bir yandan sermaye kesimini öte yandan sağ partileri büyük ölçüde rahatsız ediyor ve kuşkulandırıyor. Bir süre önce «Sol Birlik»in dağılması için ellerinden geleni ardlarına koymayan ve «Sol Birlik»in dağılmasını kendi hesaplarına büyük başarı ve umut olarak kaydeden Fransız sermaye çevreleri ve Fransa sağı, seçimler öncesinde veya iki tur arasında, yada seçimler sonrasında Sol Birlik'in yeniden kurulabileceği ve Komünist Partisi ile Sosyalist Parti arasında anlaşmanın sağlanabileceğini gerçeğini unutmuyor, bu konuda kuşkularını sürdürüyorlar.

SEÇİM SONUÇLARINI KOMÜNİST PARTİSİNİN TAVRI BELİRLEYECEK

Geçen seçimlerden bu yana yürürlükte olan Sol Birlik içinde, birlikten en kazançlı çıkan parti'nin Sosyalist Parti olduğu Fransa'da yaygın bir kanı. Buna kanıt olarak da, Sosyalist Parti'nin son yerel seçimlerde görüldüğü gibi oy oranını yüzde 13'den yüzde 27 civarına çıkartması gösteriliyor. Aynı dönemde Komünist Partisi'nin de nicel olarak geliştiği ve oy oranını artırdığı biliniyor. Ama daha düşük oranda.

Sosyalist Parti bu durumu veri alarak ve sosyal demokrasinin yapısından gelen bir zorunlulukla, seçimler yaklaştıkça sağa kaymış görünüyor. Komünist Partisi ve Fransa'nın en büyük işçi konfederasyonu CGT ise bu sağa kayışı seçim kampanyasının başlıca hedefi yapmış durumdalar. Ancak Marchais, bir yandan Mitterand'ı eleştirirken, hem de zaman zaman çok sert eleştirirken, yine de tüm kapıları kapamış değil. Çok kısa süre önceye kadar artık hiçbir anlaşmanın mümkün olamayacağı düşünülüyordu. Hatta bazıları «uzlaşmaya» yanaşmadığını ileri sürdükleri Fransız Komünist Partisi'ni, solun iktidarını bu dönem istenmemekle suçladılar, bunun bir taktik olduğunu söylediler. Daha sonra Marchais sol'un zaferi için Mitterand'la ön koşulsuz konuşmaya hazır olduğunu bildirdi; bu defa Mitterand yanaşmadı. Tüm bu gelişmeler, Fransa'da olayları dikkatle ve bilerek izleyenlere, seçim sırasında veya seçim sonrasında bir anlaşmanın ve koalisyonun mümkün olabileceğini düşündürüyor.

Fransa'nın yer yer Sosyalist Parti'nin çizgisine yakın ünlü dergisi Le Nouvel Observateur'un vurguyla yaptığı yoruma göre, Fransız Komünist Partisinin kararı, esnekliği, seçim sonuçlarını ve Fransa'da iktidar değişikliğini belirleyecek. «Komünistlerin en büyük kozları» diyor dergi, «sosyalist partinin onlarsız ve onları karşısına alarak hükümet edemeyeceğini herkesin bilmesidir» ve bir başka yorumunda şöyle ekliyor: «Herkesin, hatta düşmanlarının bile üzerinde birleştikleri gerçek, Komünist Partisi'nin bu seçimlerde belirleyici rol oynayacağıdır.»

Gerek sağda gerekse soldaki en genel kanı ise, Fransa'nın bir zamanlar De Gaulle'cülüğe kaydığı gibi bugün de artık sola gittiği ve 12 Mart seçimlerinden sonra hiçbir sağ iktidarın sürekli ve sorunları çözümleyici olamayacağı.

Dünya Sendikalar Federasyonu 9. Kongresine hazırlanıyor

Bu yılın Nisan ayında Çekoslavakya'nın başkenti Prag'da, Dünya Sendikalar Federasyonu (DSF)'nun 9. Kongresi yapılacak. Kongreye, 180 milyon emekçiyi temsil eden 74 ulusal ve uluslararası sendikal örgüt katılacak. Federasyona üye sendikal örgütlerden başka, bu kongreye, günümüzde emekçilerin önünde duran sorunları tartışmaya hazır bulunan bütün sendikal örgütler de davetli bulunuyorlar.

KONGRE BÜTÜN SENDİKAL ÖRGÜTLERE AÇIK

DSF Genel Sekreteri Pierre Jensus, yaklaşan kongre ile ilgili olarak yaptığı bir açıklamada, kongrenin, politik ve sosyal görüşleri ve eğilimleri ne olursa olsun, bütün ulusal, bölgesel ve kıtasal sendikal örgütlere açık bulunduğunu belirtti. Jansus, böylece, kongreyi çok geniş bir temsil gücüne ulaştırmak ve dünya sendikal hareketinin birlik ve beraberliğinin sağlamlaştırılması amaçlarına yaklaşmak istediklerini söyledi.

DSF DÜNYA EMEKÇİLERİNİ ORTAK BİR SAVAŞIMDA BİRLEŞTİRMEYE ÇALIŞIYOR

Bu gün 180 milyon emekçiyi birleştiren DSF kuruluduğundan bu yana, ırk, politik görüş milliyet farkı gözetmeksizin tüm emekçilerin sosyo-ekonomik çıkarlarının korunması için savaşım verdi. DSF, dünya emekçilerini. demokratik haklar ve sendikal özgürlükler için. barış. ulusal bağımsızlık ve ilerleme için ortak bir savaşımda birleştirmek amacı için çalışıyor. 1950 yıllarındaki «soğuk savaş» döneminde ve bazı sendikal liderlerin bölücü çalışmaları nedeni ile dünya sendikal hareketi zararlar görmemiş değildi. Ancak bugün artık «soğuk savaş» dönemi, halkların barış özlemleri sayesinde aşıldı. İlerleme ve barış yararına dünya ölçüsünde beliren olumlu koşullar, dünya sendikal hareketini de etkiledi. Dünya sendikal hareketi artık bugün büyük bir güç durumuna gelmiştir. Detantın ilerlemesi ile ülkeler arasındaki işbirliğinin gelişmesi, ulusal ve uluslararası sendikal örgütlerin işbirliğini de geliştirdi. DSF'nin 74 ulusal ve uluslararası sendikal örgütü birleştiriyor olması, DSF'nin cabaları ile Dünya Emek Konfederasyonu ve Uluslararası Özgür Sendikalar Konfederasyonu'nun DSF ile ilişkiler kurmaya başlaması bu gelişmelerin önemli göstergeleridir.

9. KONGRENİN BİRLİK AÇISINDAN ÖNEMİ BÜYÜK

DSF 9. Kongresi. sendikal hareketin birlik ve beraberliği açısından önemli bir yere sahip. Pierre Jensus, bu kongrenin bir foruma dönüşmesini istediklerini ve bu forumda, işçileri ilgilendiren konularda konuşmak isteyen bütün sendikal örgütlere yer bulunduğunu açıklamıştır. Ayrıca, bu kongreye dünya sendikal hareketi açısından önem kazandıran bir başka nokta da, kongrede tartışılacak olan iki ana belgedir. «Sendikal Haklar Evrensel Bildirgesi» ve «Politika ve Eylem Belgesi» adındaki bu iki belge çağımızdaki ana sorunları ve dünya sendikal hareketinin karşılaştığı sorunları incelemekte ve alınacak önlemler konusunda öneriler getirmektedir. Dünya sendikal hareketine yol gösterme niteliğindeki iki belge sendikal birlik açısından da önem taşımaktadır. Taslak belgeler. kongreden önce geniş bir biçimde tartışılmak üzere dünya sendikalarına gönderilmiş bulunmaktadır.

Bu iki belge. dünya sendikal hareketinin. dünyada oluşan derin ve köklü dönüşümlere dikkat göstermesi. bunları hesaba katması ve kendi uygulama alanında bunlara yer vermesi gerektiğini vurgulamaktadır. Belgeler bu nedenle dünya sendikal hareketinin safları arasında yepyeni ilişkilerin kurulması ve geliştirilmesi gerektiğini söylüyor. Belgeler. verimsiz tartışmalara ve sonuçsuz bazı ilişkilere son verilmesini ve işbirliğini, eylem birliğini ve bütünlüğün uluslararası biçimini sağlamak için çağrıda bulunuyor.

DÜNYA SENDİKAL ÖRGÜTLERİNİN BİRLİĞİNE DOĞRU

DSF Genel Sekreteri Jensus yaptığı açıklamada. Dünya Sendikalar Federasyonu içinde bu ilkeler ışığında yeni baştan kurulma, yenilenme çalışmalarının yapılması gerektiğini, söylemişti. Jensus. bunu söylemekle. yeni yeni olanaklardan yararlanılmasını ve yeni ilişkiler kurulmasını kastettiğini belirtti. Jensus. Dünya Sendikalar Federasyonu'nun bütün sendika örgütlerine ardına kadar açık olmasından amaçladığı tek şeyin. emekçilerin çıkarlarının savunulması olduğunu vurguladı. DSF'nin 9. kongresi, bu yönde atılacak yeni adımların tartışılması konusunda geniş bir forum olacak.

Portekiz AET'ye üye olacak

LİZBON (A.A.)

Avrupa Parlamentosu Başkanı Emilio Colombo Portekiz'in Avrupa Ekonomik Topluluğuna katılması konusunda çıkan sorunların topluluğa üye ülkelerin bu konudaki isteklerini değiştirmeyeceğini söylemiştir.

Lizbon'a yaptığı resmi ziyaret sırasında Portekiz Parlamentosunda bir konuşma yapan Colombo, AET'ye girmeye hazırlanan Portekiz, İspanya ve Yunanistan'ın karşılaşacakları güçlükleri yenmede destek görmeleri gerektiğini belirtmiştir.

Daha sonra Başbakan Mario Soares'in verdiği yemekte Colombo'nun yanısıra AET üyesi ülkelerin büyükelçileri ve hükümet yetkilileri hazır bulunmuşlardır.

Hindistan Vietnam'a buğday veriyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Vietnam Başbakanı Pham Van Dong'un Hindistan'a yaptığı resmi ziyaret sırasında imzalanan anlaşmaya göre, Hindistan Vietnam'a borç olarak 300 000 ton buğday verecektir. Bunun yanısıra Hindistan'ın Vietnam'a 50 milyon dolarlık kredi vereceği de açıklanmıştır. Verilen buğdayın tutarının ise 56 milyon dolar olduğu bildirilmiştir. Hindistan Vietnam'a geçen Eylül'de de, faizsiz olarak ödenmek üzere 400 000 ton buğday daha vermişti.

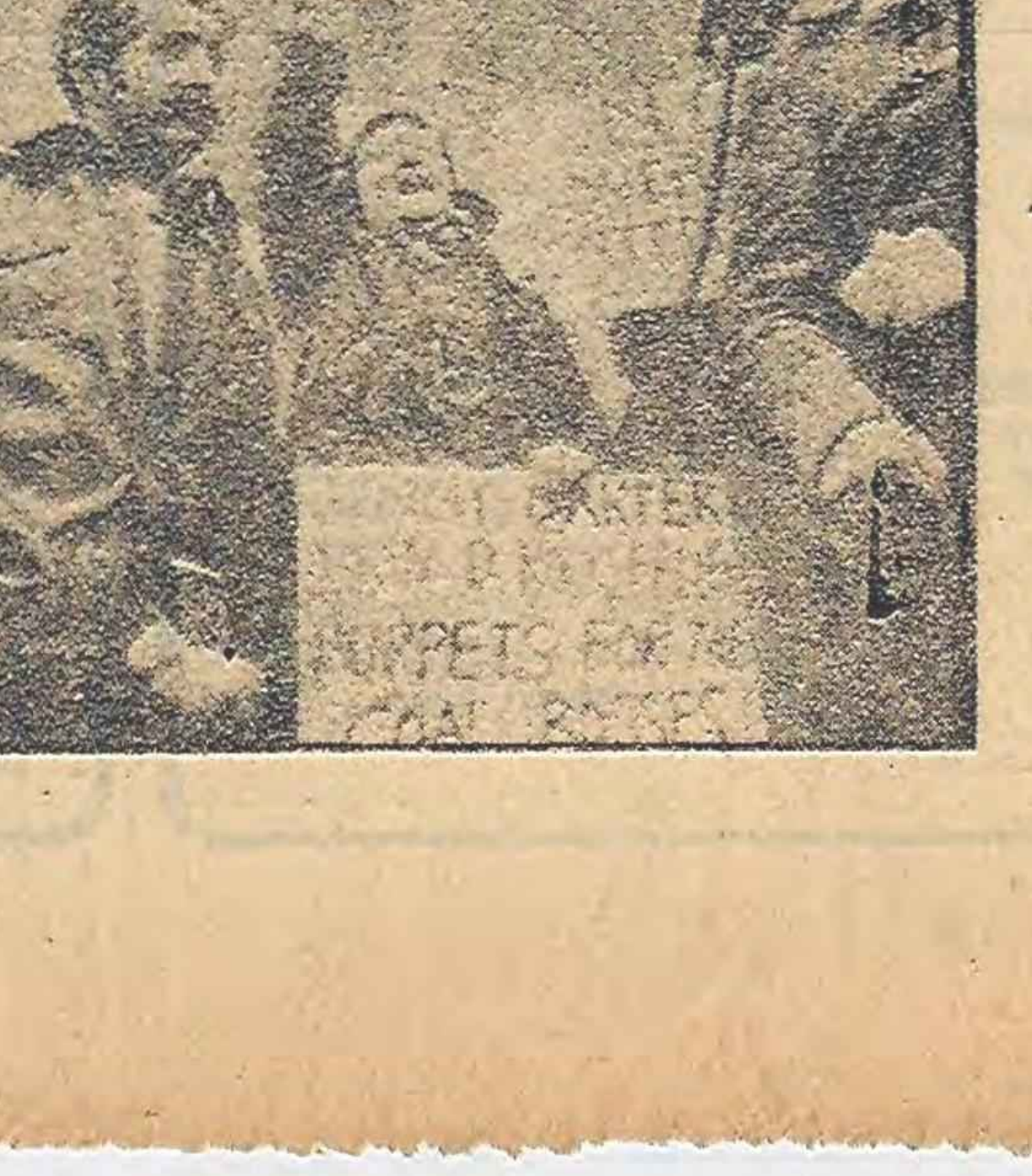

ABD kömür işçileri greve ilişkin kararı 6 Martta verecek

OYLAMA SONUCUNDA BU SÖZLEŞMENİN İŞÇİLER TARAFINDAN REDDEDİLECEĞİ İLERİ SÜRÜLÜYOR

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ABD'nin 11 eyaletinde sürmekte olan kömür işçileri grevinde sendika ile işveren anlaştıkları toplusözleşmenin işçiler tarafından reddedilmesi beklenmektedir. Başkan Carter'inde müdahalesi sonucu Birleşik Maden İşçileri Sendikası yönetim kurulu ile kömür işverenleri birliği arasında varılan sözleşmenin yürürlüğe girebilmesi için işçilerin oylarına sunulması gerekmektedir. 6 Mart'ta yapılması beklenen oylama sonucunda, bu sözleşmenin işçiler tarafından reddedileceği ileri sürülmektedir.

Bu arada sendika liderlerinin de ikiye bölündüğü bildirilmiştir. Bildirildiğine göre toplusözleşmenin onaylanmasından bu yana olan sendika liderleri sözleşmenin 6 Mart'ta onaylanması için geniş bir propaganda kampanyasına girişmişler ve grevin sürdüğü 11 eyalette, 40 radyo ve 10 televizyon istasyonu aracılığı ile propaganda yapmaktadırlar. Bu arada, Birleşik Maden İşçileri Sendikasının halkla ilişkiler bölümünden çok sayıda görevli, «itaatsizlik» nedeni ile işten çıkarılmıştır. Propaganda çalışmalarını bu bölümün yürüteceğine işaret edilmektedir.

Ancak, 6 Mart'ta yapılacak olan oylama ile grev 91. gününde bitse bile. kömür dağıtımının normal duruma gelmesinin, bir sonraki ayın ortalarını bulacağı bildirilmektedir.

Cuma günü Birleşik Maden İşçileri Sendikası ile işveren sendikası arasında varılan anlaşmada önceden haber verilmeden gidilen grevlerin liderlerinin işten atılacakları maddesi kaldırılmamıştır. İşçilerin en çok üzerinde durduğu noktalardan biri olan bu maddenin yumuşatıldığı belirtilmekte. ancak tamamen kaldırılmadığı bildirilmektedir

DEMOKRATİK ÖRGÜTLERDEN HABERLER...

BATI BERLİN TÜRKİYE ÖĞRENCİ BİRLİĞİ GENEL KURULUNDA MAOCU'LARA KARŞI SAVAŞMA KARARI ALINDI.

Batı Berlin'de Üniversite ve yüksek okullarda öğrenim gören tüm ilerici, yurtsever Türk öğrencilerinin tek demokratik yığın örgütü olduğu bildirilen Türkiye Öğrenci Birliği Batı Berlin «TÖB-B» yıllık olağan genel kurulu, geçtiğimiz hafta içinde Batı Berlin Üniversitesi salonlarında yapılmıştır.

Batı Berlin'deki tüm demokratik örgütlerin katıldığı genel kurulda, Federal Almanya'da çalışan işçi sorunlarının yanısıra öğrenci sorunlarının da her geçen gün giderek ağırlaştığı, ekonomik ve sosyal sorunlarla birlikte akademik sorunların da artarak güncellik kazandığı açıklanmış bütün bu sorunların çözümü için tüm ilerici demokratik derneklerin ortak çalışması ve dayanışması ile çözülebileceği vurgulanmıştır.

«Tüm anti-faşist, anti-emperyalist güçlerin eylem birliği için ileri» «Yaşasın DİSK», «Bölücülere, Maoculara Karşı Savaş» begilerininin sık sık vurgulandığı genel kurulda şu kararlar alınmıştır:

«Federal Almanya Oğrenci yönetmenliğinin öğrencilerin yararına değiştirilmesi ve demokratikleştirilmesine yönelik çalışmaları sürdürmek, Üniversite sınavlarının Avrupa'da yapılması için girişimlerde bulunmak, F. Almanya Türk Öğrenci Müfettişliğini Batı Berlin'e davet ederek öğrenci sorunlarını dile getirmek, Türkiye Maden-İş Sendikası ile sürekli bir şekilde dayanışmada bulunmak, Bölücü ve Maocu'lara karşı savaşmak».

UZUNKÖPRÜ TÖB-DER ŞUBESİ GENEL MERKEZ YÖNETİMİNİ KINADI

Uzunköprü TÖB-DER şubesinde yapılan ve öğretmenlerin yığınsal olarak katıldığı toplantıda genel merkezin tutumu kınanmıştır. Demokratik Eğitim Kurultayında tartışılan konuların önceden delegelere gönderilmediğini bu konuların öğretmen sorunlarına yönelik olmadığını sendikalaşma ve demokratik eğitim savaşımına uzak kalındığını belirten öğretmenler genel merkezi grupçulukla suçlamışlardır.

Örgüt içinde birliğin sağlanmasını da isteyen öğretmenler, ilkokul öğretmenlerine alınan ücretli dersleri genel merkezin muhalefetine karşın kazandıklarını belirtmiş. İstanbul ve Adana için demokratik çözüm bulunmasını istemişlerdir.

YENİCE HALKEVİ KONGRESİNİ BİRLİK DAYANIŞMA GRUBU KAZANDI.

Adana, Yenice Halkevinin 2. Olağan Kogresi 25 Şubat günü yapılmış. yalnız «Birlik Dayanışma» grubunun liste çıkarttığı Kongrede Ali Kuru başkanlığa seçilmiştir. Kongrede Tarım işçilerinin sendikal haklarına kavuşması ve Tarım-İş Yasasını nbir an önce çıkarılması, 141-142 maddelerinin kaldırılması, Nötron bombasına karşı tüm dünyada açılan Kampanyaya kitlesel olarak katılınması oybirliğiyle karar altına alınmış, Ulusal Demokratik Cephenin hayata geçirilmesi için halkevinin üzerine düşeni yapmak üzere yönetim kuruluna tam yetki verilmiştir.

İstanbul Üniversitesi bugün açılıyor

Öğrencilerin can güvenliği ve öğrenim özgürlüğü yok

İSTANBUL (İSTA) İstanbul Üniversitesi bugün açılırken, can güvenliğini ve öğrenim özgürlüğünü tehdit eden en önemli faktörlerden biri olarak da üniversite çevresinde bulunan faşist saldırı yuvaları gösterilmiştir.

Beyazıt'ta bulunan **Cafe Mola, Küllük, Marmara Kıraathanesi, Cafe Platin** gibi yerler sağcı teröristlerin barınak ve silah yığınakları olarak kullanıldığı görülmüştür.

Bu yerlerde kaynaklanan saldırılar sonucu 2 genç ölürken, çok sayıda ilerici öğrenci yaralanmış ve dövülmüştür. Öte yandan, bazı ilerici öğrencilerin bu yerlere götürülerek işkenceye tabı tutuldukları da öğrenciler tarafından belirtilmiştir.

İstanbul Üniversitesi ilerici öğrencileri, günlük gazetelerde yer alan örnekler göstererek **Küllük, Cafe Mola, Cafe Gülizar, Cafe Pıcun** ve **Marmara Kıraathanesi**'nden başlayan saldırılar sonucu Stajyer Doktor **Barış Yıldırım** ve Anadoluhisarı Gençlik ve Spor Akademisi öğrencisi **Salt Ulusoy'un** güpe gündüz sokak ortasında öldürüldüğünü anlatmışlardır.

Öğrenciler, bu faşist saldırı yuvalarından kaynaklanan olayları şu örneklerle dile getirmişlerdir:

★ «Bazı ilerici öğrenciler zorla ve silah tehdidiyle bu yerlere götürülerek işkence ediliyor.

★ Çevreden geçen ve elinde ilerici yayınlar bulunduranlar, dövülüyor.

★ Çevrede bulunan esnaflardan zorla haraç alınıyor. Örneğin, geçen yıl bütün gazetelerin de yazdığı gibi, Beyazıt'ta bulunan bir otel sahibi bu saldırganlara haraç vermek istememişti. Ancak, 5 kişi oteli kurşun yağmuruna tuttu ve otelde bulunan 9 yaşındaki bir Yugoslav turist çocuğu atılan kurşunlarla can verdi.

★ Bu yerde toplanan ve öğrencilikle ilişkisi bulunmayan kimseler, ilerici öğrencilere karşı düzenlenen saldırılarda kullanılıyor ...

★ Bir çok kez düzenlenen saldırılardan biri de 1976 Kasım veya Aralık ayında oldu ve bir işçi sağcı teröristlerin attığı kurşunlarla yaralandı. Bu haber de günlük gazetelerde yeraldı...

★ İlerici öğrencilerin çoğunlukta olduğu Maliye Muhasebe Yüksek Okulu'na bu yerlerden bir çok kez saldırı düzenlendi.

★ Beyazıt'tan geçen belediye otobüsleri durdurularak arama yapılıyor ve ilerici olduklarını anladıkları veya ilerici yayın bulunduranları Küllük'e götürüp dövüyorlar.

★ Faşistlerin İstanbul Üniversitesine düzenledikleri saldırılara başkanlık eden Orhan Çakıroğlu, bir öğrenciyi silah tehdidiyle onfiden Küllük'e götürüyor. Burada bu gence işkence yapılıyor.

Ayrıca öğrenciler Hukuk Fakültesi yönetiminin aldığı bir takım idari kararlarla okulun faşistler tarafından işgaline ve bu işgalin iki sene sürmesine imkân vermişliğini belirtmişlerdir. Bu idari kararlara örnek olarak şu girişimleri göstermişlerdir:

★ Turan Emeksiz lokantasının da sıcak yemek verilmesi durdurulmuş kumanya dağıtımına başlanmış, bu suretle başka fakültedeki öğrencilerin okula gelmesi engellenmiş, merkez binadaki ilerici öğrenciler okulun ve okul dışından gelen faşistlerle karşı karşıya bırakılmıştır.

★ Hukuk Fakültesi öğrencilerine TEK-ÇİFT uygulaması yapılmış, tek numaralı öğrenciler öğleden sonra, çift numaralı öğrenciler ise öğleden önce okula alınmıştır. Oysa ilerici öğrencilere bu yöntem uygulanırken faşistlere uygulanmamıştı.

★ İktisat Fakültesinin dış binada okuyan 1. ve 2. sınıf öğrencileri okula alınmamıştır.

Öğrenciler, okul idaresinin faşistlerin serbestçe davranabilmesi için bu yöntemleri geliştirdiğini, sonucunda 200-300 kişilik sınıflarda ancak 20-30 kişiyle ders yapıldığını ilerici ve hatta tarafsız öğrencileri bu uygulamalar sürerken faşistlerin okul içinde serbestçe dolaşabildiklerini, İstedikleri zaman okula girip çıktıklarını hiçbir aramaya tabi tutulmadıklarını, okul öğrencisi olmayan birçok faşistin de özellikle önemli günlerde okula girip olaylara karıştıklarını belirtmişlerdir.

POLİSİN TARAFLILIĞI

Öğrenciler polisin taraflılığını şu örnekle dile getirmişlerdir:

«4 Kasım 1976'da okula gelen devrimci öğrencilerin can güvenliklerinin kalmadığı gerekçesiyle Rektör Haluk Alp polis korumasında dışarı çıkarmalarını istedi. Emniyet Müdür Muavini Yılmaz Çapın dışarda ülkücülerin tuzak kurduklarını bildirerek polislere komandoları dağıtmalarını emretti, fakat bu emir polisler tarafından uygulanmadı. Gerçekten de dışarda ilerici öğrenciler kurşunla karşılandılar, tesadüf eseri kimseye bir şey olmadı. Polis buradada taraflılığını göstererek saldırganları yakalamadı.»

(Hürriyet Gazetesi 4 Kasım 1976).

Hukuk ve İktisat öğrencileri valilik önünde gösteri yaptı

İSTANBUL, (İSTA) İstanbul Üniversitesi'nin bugün öğrenime başlaması nedeniyle, öğrenciler, merkez binada görevli polis ekibinin değiştirilmesi için İstanbul Valiliği önünde bir gösteri yapmışlardır.

Hukuk ve İktisat Fakültesi öğrencilerinin katıldığı gösteri sırasında, İstanbul Üniversitesi'nin normal öğrenime geçebilmesi için gerekli girişimler sıralanmıştır.

Öğrenciler, bir imza kampanyası açtıklarını da belirtmişler ve geniş öğrenci kitlesinin istemlerini şu şekilde dile getirmişlerdir:

«— Okula MC'nin özel olarak yerleştirdiği polis kadrosunun derhal okuldan atılmasını ve giderek okuldaki karakolun kaldırılmasını;

— Okula karşı daima bir saldırı üssü olarak kullanılan faşist yığınak ve silah deposu olan semtteki Cafe Gülizar, Küllük, Cafe Mola, Marmara Kıraathanesi, Cafe Platin gibi faşist yuvaların dağıtılmasını;

— Okuldaki öğretim üyeleri ve öğrencilere karşı tüm saldırıları yönlendiren, çoğunun adam öldürme ve yaralamadan sanık olduğu faşist elebaşılar hakkında gerekli adli ve disiplin soruşturmasının açılmasını ve bunların okuldan atılması;

— İdarenin, bugüne kadar yalnızca ilerici öğrencilere karşı uygulanan ve faşist işgalin devamına yardımcı olan, öğrenim özgürlüğüne aykırı olarak çift numaralı öğrencilerin sabah, tek numaralı öğrencilerin öğleden sonra okula alınması uygulamasının, İktisat 1. ve 2. sınıf öğrencilerinin Merkez Bina'ya alınmaması, İ. Ü. Turan Emeksiz lokantasının kapatılması kararlarının kaldırılmasını;

— Kapıdaki aramalarda öğrencilerin ve öğretim üyelerinin de yer almasını;

— Okula girişte bütün öğrencilerin çok sıkı arandığı iddia edildiği halde, defalarca, faşistler tarafından öğrenciler üzerine saldırıda silah ve dinamit kullanılmıştır. Okuldan dışarı çıkarken bir faşist üzerinde çift bomba yakalanmıştır. Bunlar gösteriyor ki okul içinde bazı yerler silah deposu durumundadır. Bu depoların açığa çıkarılması için: Emniyet kuvvetleri, öğrenci temsilcileri, öğretim üyeleri, işçi temsilcileri ve basın mensuplarının katılacağı inandırıcı geniş bir aramanın yapılmasını talep ediyoruz.»

"İstanbul Üniversitesinde faşist işgale son" paneli yapıldı

İSTANBUL (İSTA) İGD, İKTİSAT - DER ve İstanbul DEV-GENÇ'in ortaklaşa düzenledikleri «İstanbul Üniversitesindeki Faşist İşgale Son» konulu panel önceki gün İstanbul Tabibler Odası Konferans Salonunda yapılmıştır.

Demokratik Sol Gençlik Dernekleri Federasyonu, DDKD ve KÖGEF temsilcilerinin konuşmacı olarak katıldıkları panelde ilerici, devrimci ve yurtseverlerin Merkez Bina ve Hukuk Fakültesi binasındaki işgalleri kırmak için, kendi siyasi görüşlerini önde tutmaksızın, birlikte anti-faşist bir mücadele verilmesi gereği üzerinde durulmuştur.

Panelde Merkez Bina ilerici ve devrimci öğrencileri adına yapılan açıklamada. öğrenim özgürlüğü ve can güvenliğinin sağlanması için bazı isteklerde bulunulmuş ve bunların ivedi olarak yerine getirilmesi istenmiştir.

Kalabalık bir izleyici topluluğunun katıldığı panel bugün açılacak olan okula gitme kararı alınarak dağılmıştır.

Öğrenciler yaptıkları ortak açıklamada isteklerini şöyle sıralamışlardır:

«Bugüne kadar faşistlerin yanında yer almış polis kadrosu tüm olarak değiştirilmeli. polis en kısa zamanda okuldan çıkarılmalı. Beyazıt Meydanındaki faşist yuvalar dağıtılmalı, sabahçı. öğlenci uygulamasına son verilmeli, Turan Emeksiz Lokantası tüm üniversite öğrencilerine açılmalıdır Okulda öğretim üyelerinin. öğrenci temsilcilerinin ve basınla polisin katıldığı bir arama yapılarak okul silahtan arındırılmalıdır.»

TİYATRO

İSTANBUL

ŞEHİR TİYATROLARI:

FATİH (26 53 80) «Zengin Mutfağı» Perşembe, Cuma 21.00- Cumartesi 15.00-21.00. «İşgal» Çarşamba 21.00. Pazar 15.00-18.00

HARBİYE (40 77 20) «Eşeğin Gölgesi» Pazar, Pazartesi, Salı dışında her gece 21.00, C. tesi 15.30 «Coriolanus» Pazar 15.30. «Hadi Öldürsene Canikom» Pazar 18.30.

KADIKÖY (35 [illegible]) «Sapaka [illegible]» Çarşamba, Perşembe, Cuma 21. Cumartesi, Pazar 15.30-21.00.

TEPEBAŞI DENEME SAHNESİ: (44 79 58) «Cesaret Ana ve Çocukları» Çarşamba, Perşembe, Cuma 18.30, C.tesi 15.30-21.00. Pazar 15.30.

ÜSKÜDAR: (33 03 97) Pazartesi Salı oyun yok. «Ay Işığında Şamata» Her gece 21.00, C.tesi 15.30. «Yorgun Savaşçı» Pazar 15.30. «Taranta Babu'ya Mektuplar» Pazar 13.00. «Birlikten Kuvvet Doğar» (Çocuk Oyunu) Çarşamba 14.30, Pazar 11.00.

ANKARA

DEVLET TİYATROLARI:

KÜÇÜK TİYATRO: (11 11 69) «Sekiz Kadın» Pazartesi hariç her gün 15.00-20.30.

YENİ SAHNE (11 72 40) «Aklı Başında Bir Adam» Pazartesi hariç her gün 15.00-20.30.

ALTINDAĞ (16 59 02) «Babaevi» Pazartesi hariç her gün 15.00-20.30.

ANKARA DEVLET OPERA VE BALESİ: (11 24 30) - 21 30 19) Pazartesi «Midas'ın Kulakları» (F. Tüzün), Çarşamba «La Traviata» (G. Verdi). Perşembe «Üçlü Bale», Cumartesi «Yarasa» (J. Strauss) 20.30.

ÖZEL TİYATROLAR:

ÇAĞDAŞ SAHNE (27 77 01) Arturo Ui'nin Önlenebilir Yükselişi 16.45-18.15.

AST (17 56 31) «Sakıncalı Piyade» Pazartesi hariç her gün 15.30-18.30-20.30. (Pazartesi film gösterileri)

NİSA SEREZLİ-TOLGA AŞKINER (25 08 16) «Nalınlar» Pazartesi hariç her gün 18.30-21.15.

ANKARA BİRLİK (29 62 69) «Güneşin Katı» 16.00-20.30.

SİNEMA

İSTANBUL

BEYOĞLU:

AS (47 63 15). Sokak Kedisi - S. Kristel (Rİ).

EMEK (44 84 35). Kartal Kondu (4. Hafta) M. Caine (Rİ).

DÜNYA (49 93 61) Buzdan Göğüsler - A. Delon-M. Darc (RF)

FİTAŞ (49 93 61) Hedefteki Adam (2. Hafta) A. Quinn (Rİ)

KONAK (48 26 06) Hedefteki Adam (2. Hafta) A. Quinn (Rİ)

LALE (44 35 95) Hababam Sınıfı Tatilde - M. Özkul-K. Sunal

YENİ MELEK (44 42 89) İt Dalaşı - J. Mason (RT).

İSTANBUL:

İPEK (22 25 13) 1. Ne Çıkarsa Bahtıma - A. Okay, 2. Kara Murat Gaffara Karşı - C. Arkın.

ŞAFAK (22 25 13) 1. İt Dalaşı J. Mason (RT). 2. Kadınlar Dünyası - B. Boucet (RT).

KADIKÖY:

REKS (36 01 12) Hababam Sınıfı Tatilde; M. Özkul - K. Sunal.

SÜREYYA (36 06 82) Tüm Bir Yaşam (2. Hafta) G. Becaud

ÜSKÜDAR (33 24 75) 1. Zehirli Çiçek; A. Okay. 2. Palavracılar T. Yiğit.

ANKARA

NERGİZ (18 38 83) Çöpçüler Kralı (R) K. Sunal 12-14-16-18.15-20.45.

SİNEMA BATI (18 83 23) Gecelerin Adamı (3. Hafta) (RO). A. Delon: 12.15-14.30-16.45-19-21.15.

KÜÇÜKESAT:

KIZILIRMAK (25 53 93) Animal Hayvan (5. Hafta) (RO) J. P. Belmando-R. Welch 14.14-16.30-18.45-21.15.

KAVAKLIDERE-ÇANKAYA:

ÇANKAYA (28 07 80) Kızını Dövmeyen Dizini Döver (R) M. Ar. 14.30-16.45-19-21.15.

SİNEMA AKGÜN (27 76 56) Suspiria (5. Hafta) (RO) Jessica Harper. 12.15-15.30-16.45-19-21.

TALİP (28 09 39) Şahane Dobermanlar (RO) Fred Astaire-J. Frangiscus-B. Eden. 14.30-16.45-19 21.30.

KAVAKLIDERE (28 73 79) Çöpçüler Kralı (R) K. Sunal. 14.30-16.45-19-21.30.

MALTEPE:

DERYA (29 96 18) 1. Devlerin Aşkı (R) K. İnanır-T. Soray. 2. Çöpçüler Kralı (R) K. Sunal. 12.15 devamlı.

BAHÇELİEVLER:

ARİ (13 48 73) Kelebek (Son Hafta) (RO S. Mc. Queen-D. Hofman. 14-16.15-18.30-21.

SİNEMATEK (26 77 01) 27 Şubat saat 19.00 Norveç, Danimarka ve Finlandiya belgesel filmler gösterisi

ÇAĞDAŞ SAHNE (26 77 0) Akbaba'nın Üç Günü Robert Redford-Faye Dunaway

AST (17 56 31) Alis Harikalar Diyarında (Cumartesi - Pazar) Gece Bekçisi. Pazartesi günü tüm seanslarda. Yönetmen: Viviana Cavani.

ÖNEMLİ TEL.

İSTANBUL

YANGIN

Fatih	24 11 24
Beşiktaş	48 33 64
Sarıyer	62 14 06
Adalar	51 60 81
Beyoğlu	40 77 77
Üsküdar	33 20 30
Kadıköy	36 08 72
Bakırköy	71 64 68
İstinye	63 60 20

TREN:

Haydarpaşa: 3 04 75-36 20 83
Sirkeci: 27 00 50

VAPUR:

Şehir Hatları Danışma: 44 42 33
Deniz Yolları Danışma: 49 18 99

UÇAK:

Taksim: 45 24 54
Sirkeci: 22 88 68-28 48 09
Gümüşsuyu: 45 70 55

ANKARA

Demiryolları Danışma: 11 06 20
T. H. Yolları Danışma: 22 27 20
Yangın: 00
Sıhhi İmdat: 08-24 13 20
Elektrik Havagazi arıza: 29 34 25
Su arıza: 10 55 15
B. Zabıtası şikayet: 24 32 85
Trafik şikayet: 19 33 81-19 33 82
Karayolları Haberalma: 17 49 93
Ankara Hastanesi: 19 21 80
Atatürk Sanatoryumu: 14 30 88
Doğumevi: 24 22 93
T. Fakültesi Hastanesi: 19 21 60
Belediye Hastanesi: 25 06 05

NÖBETÇİ ECZANELER

İSTANBUL

BEYOĞLU:
YENİ AĞACAMİ (44 17 50). CANSEVER (45 22 52). YENİŞEHİR (44 28 39). AZİM (49 61 80). DİLEK (Örnektepe. Halıcıoğlu)

BEŞİKTAŞ:
SAKARYA (Ihlamurdere. Mumcu Bakkal Sok. 20). CERRAHOĞLU (63 40 83). DİLER (40 27 80). BEBEK (63 61 75)

ŞİŞLİ:
EDA (40 77 10). ŞENEL (48 07 03). YAŞAR (Abide-i Hürriyet Cad. Harzemşah Sok 8) SEMT (Çağlayan) YAHYA KEMAL (46 68 81). FEZA (Gültepe). ÖNDER (64 59 65).

SARIYER:
SARIYER (Sarıyer. Yenimahalle Cad. 21). ŞİFA (Yeniköy)

FATİH:
YAVUZSELİM (23 42 18). HALICILAR (21 24 27). BAŞAK (23 64 15). Sofular GÜLER (21 72 72). CERRAHPAŞA (21 34 56). AYVANSARAY (İskele Sok. 2)

EMİNÖNÜ:
YEŞİM (22 52 48). AYASOFYA (26 44 32). AKGÜN (22 80 25).

EYÜP:
İSLAMBEY (21 61 55). AYDIN (Demirkapı) GÜZİN (Savaş Cad. 31-A). ÜMİT (21 55 05). ALİBEYKÖYÜ (Atatürk Cad. 5)

ZEYTİNBURNU:
İSTASYON 3 05)

GAZİ PAŞA:
KONAK (Ca ani 11). NUR (Küçükköy).

KADIKÖY:
PAZAR (Muvakkithane Cad. Güneşli Bahçe Sok. 41). YELDEĞİRMENİ (36 04 42).

KARTAL:
YENİ (53 36 59). ÜSTÜN (54 02 26). AYSAN (52 09 79). İDEALTEPE (Bağdat Cad. 194). CEVİZLİ (52 02 70)

ÜSKÜDAR:
BETÜL (33 55 97). SELİMİYE (33 11 08). ÜSKÜDAR (33 14 15). GÜLDEN (Beylerbeyi). AHMET TARHAN (Ümraniye)

ADALAR:
KINALIADA (Kınalıada). HALK (Büyükada)

ANKARA

BAHÇELİEVLER:
KÜÇÜKEVLER (Çarşı Durağı, 7. Cad. 14-C - Tel: 13 20 73). GÖKSENİN (4. Durak, 4. Cad. 105-C Tel: 23 19 49). ŞENYUVA (Şenyuva Mah. Mauna Sok. 23)

YENİMAHALLE:
SUNA (Ragıp Tüzün Cad. 10 - Tel: 15 47 59). KARŞIYAKA (2. Cad. 33 - Tel: 15 56 33). İLKADIM (Karşıyaka 109 - B - Tel: 15 87 52)

CEBECİ:
ABİDİNPAŞA (1. Durak 65 - A - Tel: 19 18 29). AYDIN (İçcebeci 9-D). DEMET (Kurtuluş. Libya Cad. 26-C). KARAŞAR (Ankara Hast. Yolu 163-D - Tel: 19 32 24)

KAVAKLIDERE - ÇANKAYA:
HAPOĞLU (Bülbüldere Cad. 90-A - Tel. 26 53 87). BÜLTEN (Kavaklıdere. Bülten Sok. 5-B - Tel: 17 63 95). ÖYKÜ (Yuk. Ayrancı, Elçi Sok. 19). YENİ SAĞLIK (Dikmen Cad. 205-A). DEFNE (Cinnah Cad. 27 62 21). SELÇUK (Kavaklıdere. Paris Cad. 49-D)

YENİŞEHİR - KIZILAY:
IŞIL (Sıhhiye. Sağlık Sok. 37-A,B). KONUR (Bakanlıklar - Tel: 18 00 32). YILDIZELİ (Yücetepe Mah. Ar Sok. 19-5). ATABEY (Necatibey Cad. 20-C - Tel: 29 63 25). BAŞARAN (G. M. Kemal Bulv. 104-C)

SAMANPAZARI - ULUS:
GÜNEŞOĞLU (Anafartalar Cad. 68 - Tel: 11 32 66). DIŞKAPI (Yıldırım Beyazıt Mey. 8)

ALTINDAĞ:
AYDINLIKEVLER (Aydınlıkevler Çetin Sok. 32 - Tel - 10 58 64). SÖZEN (Ulubey Mah) ÜNSAL (Etlik. Esertepe Mah. 287-B). RAMİZ ÖZBAY (Altındağ. Keçiören, Kızlar pınarı Cad. 56-B) ERCAN (Etlik Cad. 131-B)

SİNCAN:
SİNCAN (Yenimahalle. Sincan. Meltem Sok. Bilâ No.)

GÖLBAŞI:
GÖLBAŞI (Hükümet Cad. 12)

TELEVİZYON

19.00 ÇOCUKLARIN TELEVİZYONU
— İdik ile Bıdık ve Tonton Ailesi yeralacak. (Çocuklar ekran başına)
19.25 TÜRK HALK MÜZİĞİ
20.00 HABERLER
20.45 BOĞAZİÇİ'NDEN ANILAR
— 1836'da İstanbul'a gelmiş bir İngiliz kadınının anıları (İzlenebilir).
21.30 AJAX - JÜVENTÜS MAÇI
— Şampiyon Klübler Kupası Futbol karşılaşması. Hollanda'dan naklen yayın (Sporseverler ekran başına).
22.15 GÜNE BAKIŞ
22.30 AJAX - JÜVENTÜS MAÇI

RADYOLAR

TRT 1

05.00 Açılış
05.05 Türküler, Şarkılar
06.00 Kısa Haberler
07.00 Kısa Haberler
07.02 Köye Haberle
07.30 Haberler
07.40 Sabahtan Sabaha
09.00 Kısa Haberler
09.02 Kadın Dünyası
10.00 Kısa Haberler
10.01 Arkası Yarın
11.00 Kısa Haberler
11.05 Okul Radyosu
12.10 Öğle Üzeri
12.55 Reklâmlar
13.00 Haberler
13.15 Oyun Havaları
14.32 Türküler
15.00 Kısa Haberler
15.01 Sizlerle Birlikte
16.05 Okul Radyosu
17.00 Kısa Haberler
17.02 Akşama Doğru
18.00 Kısa Haberler
18.01 Çocuk Bahçesi
19.00 Haberler
20.15 Köy Dağarcığı
20.40 Türküler Geçidi
21.00 Kısa Haberler
21.02 Konuların İçinden
21.30 Şarkılar
21.45 Gel Oyna, Gül oyna
23.00 Haberler
23.10 Şarkılar
23.35 Türküler
24.00 Kısa Haberler
00.02 Gece Konseri
00.55 Kısa Haberler
01.00 - 05.00 Gece Yarısı

TRT2

07.00 Açılış
07.02 Güne Başlarken
08.00 Sabah İçin
09.00 Sabah Konseri
09.30 Küçük Koro
10.00 Çarşamba Konseri
10.45 Türküler
11.15 Öğleye Doğru
12.15 Türküler
12.30 Öğle Konseri
13.00 Konser Saati
14.30 Türk Bestecileri
15.00 Günün Konseri
16.00 Senfonik Müzik
17.00 Deyişler - Ezgiler
17.30 Çağdaş Türk Sanat Müziği
18.00 Klâsik Koro
18.30 Sanat Müziğinde Dans
19.00 Dünden Bugüne
20.00 Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası Konseri
21.30 Çağdaş Türk Sanat Müziği
22.00 Dost Elinden
22.20 Hafif Müzik
22.30 Klâsik Eserler
23.00 Gece Konseri
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Kapanış

TRT3

08.00 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
09.30 C'da Müziği
10.00 Gönül Telimizi Titretenler
10.30 Türküler Geçidi
11.00 Küçük Konser
11.30 Türk Halk Müziğiğinden İsimler ve Ritm Özellikleri
11.45 Şarkılar
12.00 Tangolar
12.20 Yaşayan Hukuk
12.40 Ülkeler ve Folklor
13.00 Haberler
13.15 Hafif Müzik
13.30 Olayların İçinden
14.00 Türküler
14.15 Tarih Defteri
14.35 Şarkılar
15.00 Yabancı Dil
16.00 Türk Halk Müziği
16.20 Arkası Yarın
16.40 Şarkılar
17.00 Konser Saati
18.00 Yurttan Sesler
18.30 Anıtlar ve Renkler Ülkesinden
18.50 Hafif Müzik
19.00 Haberler
19.30 Türküler
19.45 Karma Fasıl
20.15 Türk Hafif Müziği
20.30 Olayların İçinden
21.00 Radyo Tiyatrosu
22.02 Yay-Kur Saati
23.00 Gece Konseri
23.30 Haberler
23.35 Solistlerden Seçmeler
23.55 Kapanış

BULMACA

1 2 3 4 5 6 7 8 9
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14

SOLDAN SAĞA:

1 — Büyükelçilik kararnamesi Cumhurbaşkanı tarafından ikinci kez geri çevrilen TRT genel müdürü — Temel. 2 — Bir şeyi yapmayı daima ister hâle gelen. 3 — İki madeni birbirine tutturmaya yarayan kalay veya başka maden - İrlanda Cumhuriyet Ordusunun kısa adı. 4 — TERSİ, Hollanda'nın trafikte simgesi - İnsanlığın ilk önemli buluşu. 5 — Merkür gezegeninin diğer adı. 6 — Baskıya karşı koyan. 7 — Baba, ata - Apartman sözcüğünün kısa yazılışı. 8 — Bütün - Arkadaş (eski dilde). 9 — Döneklik - TERSİ, İridyumun simgesi. 10 — TERSİ, Dünyanın uydusu - Atılgan. 11 — Bilgin - Bir uzaklık ölçüsü birimi. 12 — Avrupa'da bir başkent - Yabani hayvan tutma işi. 13 — Üzüntü (eski dilde) - Muğla'nın bir ilçesi. 14 — Bir müzik aleti - Vakit.

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Libya Sosyalist Halk Cumhuriyetini temsilen ülkemizi ziyarete gelen başbakan - Bir sanat dalı. 2 — Elek altına geçen küçük taneler - Halk. 3 — Çivi - Bir şeyi bulmaya çalışma - TERSİ, İleri karşıtı. 4— Geçimsiz, huysuz, yaygaracı — İnsanlıkta bir ibadet şekli. 5 — TERSİ, makine ve kimyasal maddeler alanında çalışan bir devlet teşekkülünün kısa adı - İhsan, lütuf (eski dilde) - Kendini ağır satma. 6 — TERSİ Sahip - Gelecek (eski dilde) - Tayin. 7 — Abide - Şehir - İlgi zamiri - «Ümit et». 8 — Çiftçi - Çocuğa bakan uşak. 9 — TERSİ, Haydut - TERSİ, Eli sıkı, cimri - Bir ilimiz.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA:

1 — Leningrad. 2 —İtina - Ode. 3 — Ver - Liman. 4 — arOM - Lama. 5 — Neden. 6 — Es - Dut - sA. 7 — Laleli - eM 8 — İlah - Şema. 9 - İtici güç. 10 — Asa - Emek. 11 — Peron. 12 — naneR. 13 — İkametgah. 14 — kO - Ti - si.

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Livaneli - Aplik. 2 — Eter - Stilse - Ko. 3 — Niron - Latarna. 4 — İn - Maderi - oeM. 5 — Nal - Dul - Cennet 6 — İletişim - Eti. 7 — Roman - Ege - rG. 8 — Adam - semüK - As. 9 — Dana - Amaç - Sahl.

liseli gençlik
[illegible] ☆ 250 krş.

- YENİ HÜKÜMET VE ACİL İSTEMLERİMİZ
- OKUL YÖNETİCİLERİNİ EĞİTSEL KOLLARI VE ÖĞRENCİ BİRLİĞİ'Nİ İŞLETMEYE ÇAĞIRIYORUZ: İŞTE YÖNETMELİK!
- İSTANBUL MATBAACILIK MESLEK LİSESİ ÖĞRENCİLERİ KONUŞUYOR!
- GERİCİ - FAŞİST DERS KİTAPLARINI KALDIRACAĞIZ!
- BAŞARISIZLIK ÖĞRENCİDE Mİ? ARKADAŞLARIMIZ NE DİYOR? ÖĞRETMENİMİZ NE DİYOR?
- SEMRA ÖZDAMAR İLE BİR KONUŞMA
- MÜJDAT GEZEN BİZİMLE!
- DÜNYA GENÇLERİYLE KARDEŞLİK POSTASI
- LİSELERARASI SPOR KARŞILAŞMALARINI DOSTLUK - DAYANIŞMA GÖSTERİLERİNE DÖNÜŞTÜRELİM'

FİATI: 250 kr.
ABONE: 6 Aylık 15 T.L. — 12 Aylık 30 T.L.
Toplu istekler ödemeli olarak gönderilir.
ADRES: Aksaray Cad. Ceylan Sok. Başoğlu İşhanı 11/12-B Aksaray/İSTANBUL

TÜRKİYE DAĞITIMI: TEMEL DAĞITIM

ATİNA'DA BARIŞ VARDI

Akdeniz'de Barış Güvenlik ve İşbirliği Konferansının ardından...

Ayşe Bilge DİCLELİ
Süleyman COŞKUN

PAKOJ
PACE
PAIX
PEACE
FRIEDE
BEKE

NAZIM HİKMET ARAMIZDA

Nazım'ın şiirlerinden derlenen bir longplay plak, sadece Atina'da bir günde 8o bin satmış!

Uluslararası barış hareketinin öncülerinden Nazım Hikmet, Yunanistan barış güçlerinin en sevdikleri şairlerdendi...

Yol yorgunluğu ile otele varıldığında, acele edilmesi gerektiği ve hemen düzenlenen Türkiye - Yunanistan dostluk gecesine gidileceği söylendiğinde, herkesin yüzü asıldı. 25 saat soluk almamacasına otobüste oturmak pek de öyle kolay değildi. Fakat Barış Derneği'ni temsil de kolay değildi. Hemen hazırlanıldı ve gecenin düzenlendiği tiyatroya gidildi.

Daha önce Atina'ya gitmiş olan Barış Derneği delegasyonu, Yunanistan Barış ve Uluslararası Detant Komitesi ile öngörülen temasları tamamlamış ve, iki ülkenin barış güçleri, ortak bir deklerasyon yayınlamaya karar vermişlerdi.

Sıcak bir ilgiyle karşılanan Türkiye delegeleri, Yunanlı barışseverlere takdim edildikten ve iki ülkenin delegasyonları adına yapılan konuşmalardan sonra, deklerasyon okundu ve alkışlarla onaylandı. Daha sonra ise Nazım Hikmet'in şiirlerinden derlenen barış dostluk ve savaşım şarkıları söylendi.

Nazım Hikmet, Yunanistan'a giden Barış Derneği delegasyonu karşısına ilk kez bu toplantıda çıktı. Konuşmacılar Nazım'dan söz ettiler. Cunta döneminde işkence gören Maria Dimitriyadis'in güçlü, ılık ve umut dolu sesinden de Nazım'ın dizeleri dökülüyordu. «Non passaran» (faşizme geçit yok) diyordu Dimitriyadis. «Faşizme geçit yok», diyordu Nazım ve hepbirlikte vurgulanıyordu: «Faşizme geçit yok!»

Sorduk. Yanıt basit ve fakat çok görkemliydi. Nazım'ın şiirlerinden derlenen bir long-play plak, yalnızca Atina'da üç günde 80 bin satmış. Türkiye işçi sınıfının yılmaz savaşcısı, uluslararası barış hareketinin öncülerinden Nazım Hikmet Yunanistan barış güçlerinin en sevdikleri şairlerdendi. Ve kimse onun bu gücünü, bu büyüklüğünü gölgeleyemiyordu. Barış Derneği delegasyonu, Nazım Hikmet'in 76. doğum yıldönümü toplantısını bu yıl Türkiyeli barışseverlerin örgütlendiğini anlattılar. Yunanlı dostlar sevindiler ve şöyle bir yanıt verdiler: **«Nazım Hikmet'in doğum yıldönümünü biz de üç yıldır Yunanistan'da kutluyoruz.»**

NAZIM'IN ŞİİRLERİNİ TAŞDUVARLARA KAZIDIK

O gece Kesarya Belediye Başkanı'nın Türkiyeli barışseverlere verdiği yemekte, Nazım yine aramızdaydı. Yunanca Nazım Hikmet'in şiirlerini ilk çevirenlerden **Istıl Mayoglou** da bizimleydi. **Istıl Mayaglou** 15 yıl hapis yatmış. İlk şiir çevirilerini tutukevinde yapmış. **Istıl Mayoglou,** işkencelerden ve korkunç koşullardan konuşma zorluğu çekiyordu. Fakat ağzından büyük bir zorlukla çıkan kelimelerle bize, «O günleri unutamam. Nazım'ın dizeleri bize büyük güç verdi» diyordu.

Hemen onun yanında oturan **Yani Charatsidi** ekledi: «O günkü koşullar altında pek fazla kâğıt kalem bulunduramıyorduk. Bu nedenle de Nazım'ın şiirlerini taş duvarlara kazıdık. Unutmamak ve hücrelerimize bizlerden sonra geleceklere duyurmak için...» **Yani Charatsidi** ise 10 yıla yakın bir süre tutuklu kalmış.

Yunanistan barış güçleri arasında, hemen hemen tutuklanmamış kimse yok gibi. Yaşlılar, gericilerin ve emperyalistlerin işbirliği yaptıkları İkinci Dünya Savaşı sonrası dönemde tutuklanmışlar, işkence görmüşler. Faşist cunta döneminde de gençlerle birlikte yeniden tutuklanmışlar. Şimdi birlikte, barış için, daha insanca bir yaşam için ve savaşsız sömürüsüz bir dünya için savaşım veriyorlar.

Türkiye ve Yunanista.. barış güçlerinin ortak deklerasyonu

«Akdeniz'de Barış, Güvenlik ve İşbirliği Konferansı nedeniyle Atina'da biraraya gelen Türkiye ve Yunanistan barış güçleri temsilcileri dostça ve sıcak bir atmosfer içinde iki ülkeyi ilgilendiren çeşitli sorunları görüşmek fırsatı buldular.

Temsilciler iki ülke arasındaki mevcut ilişkilerin Türkiye ve Yunanistan'ın barışsever halklarının özlemlerini doyurucu bir düzeyde olmadığı konusunda görüş birliğine vardılar.

Bilinen emperyalist çevreler, şoven ve militarist güçleri kullanarak iki ülke arasında sorunlar yaratmakta, gerginliği kışkırtmakta, sürekli kılmaya çalışmakta iki ülkeyi gitgide hızlanan bir silahlanmaya itmekte, bu silahlanma Doğu Akdeniz'de barış ve güvenlik açısından ciddi bir tehlike oluşturduğu gibi iki ülkenin halklarının esenliği ve daha iyi koşullarda yaşam düzeyi için canalıcı önemi olan kaynakları boşa harcatmakta.

Barışçı çözümler bulabilmek için emperyalizmin bu müdahalelerini ortadan kaldırmak, bölgedeki dayanaklarını yıkmak için mücadele etmek bir önkoşul olmaktadır.

Kıbrıs bunalımının devamı ve Ege sorunu Türkiye ve Yunanistan arasındaki gerginliği artırmakta ve bütün bölgenin güvenliğini tehdit etmektedir. Bu sorunların emperyalist çevreler tarafından Orta Doğu ve Akdeniz'deki tasarıları doğrultusunda kullanılmasını önlemek için barış güçleri Kıbrıs sorununun Birleşmiş Milletler kararlarını ivedilikle uygulayarak, adanın bağımsızlığı, toprak bütünlüğü ve egemenliğine saygı göstererek adadan tüm yabancı askerlerin güç ve üstlerin çekilerek, Ege sorununun da uluslararası hukuk ve hakkaniyet kurallarına uyularak çözülmesini istemektedir.

Türkiye ve Yunanistan'ın barışsever halkları şiddet ve tehdit kullanılmasını reddetmekte ve iki ülke arasında iki halkın yararına barışçı yollarla Helsinki Nihai Senedi ve barış içinde birarada yaşama ilkelerine uygun olarak çözülemeyecek hiç bir sorun olmadığından aynı zamanda emindirler. Temsilcilikler demokratikleşme sürecinin barış için verilen mücadeleye katkısını ve bu sürecin daha da geliştirilmesini vurguladılar. Bugün özellikle barış içinde birarada yaşamanın uluslararası ilişkilerde geçerli ilke olmasının, halkları ortak özlemler ve umutlar taşıyan bu iki ülke arasında iyi komşuluk ilişkilerini perçinleyeceğine ilişkin engin iyimserliklerini artırmakta.

Kamuoyu temsilcilikleri toplantısının önemini vurgulayarak, ilişkileri gelecekte de her düzeyde sürdüreceklerini belirttiler.

M.K.E. KURUMU MARANGOZ FABRİKASINA
1 ADET 250 KW LİK DİZEL JENERATÖR
ALINACAKTIR

1. Teklif verme yeri Ankara Etimesgut Marangoz Fabrikası Ticaret Müdürlüğüdür.
2. Teklif verme süresi 6 Mart 1978 Pazartesi günü saat 17'ye kadardır.
3. Bu işe ait şartname Marangoz Fabrikası Ticaret Kısım Müdürlüğünden temin edilebilir.
4. İhale kapalı zarf usulü ile yapılacaktır.
5. Postada vaki gecikmeler dikkate alınmaz.
6. Fabrikamız 2490 sayılı kanuna tabi değildir.

(Basın: 11612 — 184)

İSTANBUL 11'İNCİ İCRA HAKİMLİĞİNDEN

İstanbul Karaköy Velialemdarhan Kat: 3 de ticaretle iştigal eden ULUSLARARASI KARA TAŞIMA FİRMASI - ENVER ÖZVARNALI vekilleri AV. Hakkı Dağdeviren, AV. Aydın Develioğlu, AV. Kemal Sinsoysal'ın vaki konkordato mehili talepleri hakimliğimizce kabul edilerek 1977/826-886 sayı ve 26.12.977 tarihli kararımızla adı geçene o tarihten başlamak üzere İKİ AYLIK KONKORDATO MEHLİ verilmişti.

Bu kerre konkordato komserlerinin 22.2.978 tarihli talepleri üzerine mehlin 26.2.978 gününden itibaren İKİ AY daha uzatılmasına 23.2.978 gününde karar verilmiş olup İ.İ.K. nunun 288 inci maddesi hükmü gereğince ilan olunur.

(Basın: 1491 — 247)

İSTANBUL 13'CÜ SULH HUKUK HAKİMLİĞİNDEN

978/4 Tereke.

Cihangir Caddesi No: 28 Kat: 2, D: 3 de ikamet etmekte iken 20.1.978 tarihinde vefat eden Şadiye Sultan (Osmanoğlu) mirasçılarının işbu ilan tarihinden itibaren 3 ay içinde mahkememize müracaatları, aksi takdirde terekenin hazineye devredileceği M.K. nun 534/1 ci maddesi gereğince ilan olunur. 27.2.978

(Basın: 1489 — 246)

KONGRE İLANI

Safrakule Gençlik Spor Kulübünün Yıllık Kongresi 12.3.1978 Pazar günü saat 10.00'da Aktaş Pasajı Kat: 2. Gençlik Kıraathanesinde yapılacağından üyelerimize duyurulur.

YÖNETİM KURULU

GÜNDEM :
1. Yoklama ve açılış
2. Kongre Divanının seçilmesi
3. Faaliyet ve Denetleme Raporlarının okunması
4. Yönetim Kurulunun ibrası
5. Yeni Yönetim Kurulunun seçimi
6. Kulespor yerine (Safra Gençlik Kulübünün başlık olarak kullanılması hak.)
7. Kulüp lokali hakkında
8. Dilek ve istekler.

(Po: 255)

"tırmık"

AYDIN ENGİN

Bu sabah... Beyazıt'ta...

Bugün 1 Mart. İstanbul Üniversitesi yeniden açılıyor. Bu sabah yüzlerce ve yüzlerce öğrenci **«öğrenim özgürlüğü»** arabaşlığı ile tanımlanan bir Anayasa maddesine dayanarak ve güvenerek, güngörmüş geçirmiş Beyazıt Meydanı'na gelecek. Öğrencilerden pek çoğu **«merkez bina»** diye adlandırılan, Hukuk ve İktisat Fakültelerinin ve İstanbul Üniversitesi Rektörlüğünün bulunduğu binaya doğru yürüyecek.

Kapılar ardına kadar açık. **olmayacak.** İstanbul Üniversitesi'nin simgesi haline gelmiş tarihi kapının kanatlarından biri biraz aralanmış olacak. Kapıyı tutan kimi sivil, kimi resmi elbiseli polisler, gelen öğrencileri tepeden tırnağa arayacaklar. Öğrenciler ondan sonra, büyük görkemli kapı ile dersliklerin bulunduğu ana binayı bağlayan ağaçlıklı dar yoldan yürümeye başlayacaklar...

İçlerinde bir bilim yuvasına yeniden girmenin sevinci, coşkusu... **olmayacak.** Onun yerine endişe, ürküntü, kaygı egemen olacak. Hangi ağacın dibinden bir faşist komando fırlayıp ölüm kusan kara namlusunu ateşleyecek diye dört yana bakarak yürüyecek öğrenciler. Merkez binaya girdiklerinde hangi koridorun sonunda bir **ölüm tuzağı** olduğunu anlamaya çabalayacaklar. Bütün bunları kazasız belasız aşıp da dersliklere (**anfi,** diyor öğrenciler bunlara) kadar ulaşıp da öğrenime başlayabilirlerse, gözleri hep kapıda olacak. Kapı bir faşist güruhun tekmeleri ile açılacak ve içeriye fitili ateşlenmiş bir dinamit lokumu demeti fırlatılacak mı diye bakacaklar hep...

Yarın sabah İstanbul Üniversitesi merkez binada öğrenciler **«öğrenim özgürlüğü»**nü değil, **«yaşama özgürlüğü»**nü savunmaya çalışacaklar.

İstanbul Üniversitesi'nin merkez binasında okuyan öğrenciler aylar öncesinden sinden uyardılar. Bugün de uyarıyorlar. Alınmasın gereken önlemleri birer birer sıraladılar.

Görev hükümetindir. **IMF** ile, **Karasek** ile, **Sarısek** ile, **Yeşilsek** ile görüşmeler sürüp giderken, Hükümet, İstanbul Üniversitesi Merkez Binasında can güvenliğini ve öğrenim özgürlüğünü yok edecek faşist tuzakları kırmaya **yönelmedi.**

İşte öğrencilerin istemleri: Okula giriş çıkışta öğrencilerin üstunu arayan ve okul içinde **«asayişi koruma görevini» üstlenen polis birliği,** geçmiş olaylarda defalarca ve defalarca kanıtlandı ki faşistlerle bütünleşmiş durumdadır.

Okuldaki bu polist birliği değiştirilmedikçe İstanbul Üniversitesi Merkez Bina'da ne öğrenim özgürlüğü vardır, ne de can güvenliği. Var olan sadece bir **faşist tuzaktır...**

★

Belge mi ister acep İçişleri Bakanı?

Bunun belgesi nasıl olur acep? Görevli polislerden **«ben faşistim»** diye imzalı beyan almak mı gerekecek acaba?

Yoksa, birliği yöneten **Başkomiser Behzat**'ın, aramalarda etkin görev yapan **Rıza** ve **Feyzi** adlı sivil polislerin, komandolarla daha önceki olaylarda nasıl somut işbirliği içinde olduğuna tanıklık edecek yüzlerce ilerici, yurtsever öğrenci **«belge»** sayılmaz mı acaba?

Örneğin, **Ahmet** adlı bir polisin, iki kız öğrenciye Hukuk Fakültesi Sekreterliğindeki özlük işleri için geldiklerinde, onlara **«sizin can güvenliğinizi sağlayamam. Ama isterseniz, şurda Kâzım var. Ülkücülerin komutanı. Ona gidin. Biz artık bu işlerden vazgeçtik, deyin. O zaman belki sizi sekreterlik bürosuna sokar.»** dediğini aktarsak, bir **kıymet-i harbiyesi** olmaz mı dersiniz?

«Kâzım'a soracaksak, polis ne lazım?» desek münafıklık mı etmiş oluruz?

★

12 Mart dönemindeki işkencelere karıştığı söylenen **Cevdet** adlı polis memurunun daha önce öğrenci kılığında dolaştığını; hızlı **devrimci** numaraları yaptığını, **Hüma** adlı ilerici bir genç kız öğrenciye önce **«asıldığını»,** sonra sarkıntılık ettiğini, en sonunda da maskesini sıyırıp **polis olduğunu** anlattığını söylesek ve bu polisin hâlâ «Merkez Bina»da görevli olduğunu hatırlatsak?...

★

Okul kapalı iken, özlük işleri için gelen bazı öğrencilerin, bir polis refakatinde bürolara gidebildiği sıralarda, bir genç kıza refakat (!) eden **«patlak gözlü ve sivil»** bir polis memurunun, yolda şunları söylediğini **İçişleri** Bakanı biliyor mu acep?

— Ben Hitler'in Kavgam kitabını okudum. Sen okumadıysan hemen oku. O kitabı okumadan kimse kendini adamdan saymasın...

İşte, bu **kendini adamdan sayan patlak gözlü polis memuru** da Merkez binada **«asayişi korumakla»** görevli polis birliğinde hâlâ...

★

Beyazıt'ta **Küllük, Cafe Molla Cafe Platin, Marmara Kıraathanesi** gibi ünlü faşist yuvaları dağıtılmadan Beyazıt meydanınında öğrenim özgürlüğü bir yana, can güvenliğininn bile olmayacağını İçişleri Bakanı'na kimse söylemedi mi acaba?

Barış Yıldırım bu yuvalardan çıkan faşist komandolarca öldürülmedi mi?

Sait Ulusoy'u, Aksaray'da otobüs içinde vuran faşist katiller, bu **«Cafe»**lerde oturcurken, otobüsün içinde **Sait Yıldırım**'ı görüp, peşine düşmediler mi?

★

Beyazıt meydanının stratejik noktaları faşistlerce tutulmuşken ve hükümet buna seyirci iken 1 Mart günü, yani bu sabah, İstanbul Üniversitesini öğrenime açmak demek, yüzlerce yurtsever genci ölümün kara kucağına itmek demek değil mi?

Bu sabah... Beyazıt'ta...

Evet, şu saatlerde gazetelerin yazıişlerinde çalışanlar «Bu sabah Beyazıt Meydanında karşıt gruplar arasında çıkan çatışmada, ilerici olduğu bildirilen bir öğrenci ölmüş, komando olduğu öğrenilen saldırganlar kaçmışlardır...» diye başlayan haberlerin telekslerden çıkmasını bekliyorlar...

Eğer, bu sabah faşist yuvalar dağıtılmadı ise...

Eğer bu sabah İstanbul Üniversitesi Merkez Binası **hâlâ aynı** polis birliği tarafından kontrol ediliyorsa...

Evet. **Bu sabah... Beyazıt'ta...**

(İkinci Bölüm)

TÜRK NAZİLERİ VE 1960 DARBE GİRİŞİMİ

Ender Kamil BOYACI

Türkeş'in ilk başarısızlığı: Başbakanlık Müsteşarlığından alınıyor

GÖLGEDEKİ ADAM ise şunları yazıyor:

«Bir gün, Muzaffer Yurdakuler, yakın arkadaşlarımızla konuştuğumuz bir yerin kapısından, benim alınan KARARI uygulamakta gecikmemizi eleştiren bir konuşmamı, tesadüfen duymuş ve derhal soluğu Komite'de alarak duyduklarını Genel Kurul'a getirmiş. Ortalık hemen kötüsüne karıştı. Aslında, Yurdakuler'in bu telâşlı hareketi, benim şahsıma duyduğu bir iğbirardan doğmuyordu. O bu konuyu örneği ile ortaya getirerek anlaşmazlıkların, Komitenin sonucunu nereye kadar götüreceğini delilleriyle ispatlamak istemiştir. Gayret, tam tersine hizmet etti. Niyetimizin duyulması, fikir anlaşmazlığı içinde bulunduğumuz kişilere zamansız alım işareti çekmek olmuştur.

Bu alarmı alanlar, hemen faaliyete koyuldular. Ordu birliklerinde yakın arkadaşları, kumandan olan Komite üyeleri, bu sayın kumandanlara hulûs çakmaya başladılar. (NOT: Birlikleri komutanların altın çalıp, birbirine karşı kullanmak isteyen her iki grup da harekete geçiyor...) Birbirleriyle bu yönden yarışa koyuldular. Her fırsatta, herkes ordunun içerisindeydi. Kıta kumandanlarının isteklerini yerine getirmek için çalışmak, Komitenin tek gayreti haline geldi.» (Gölgedeki Adam, 14, Milliyet, 9 Haziran 1966)

Ağustos ayında kabinedeki on Bakan görevden alındılar. Tartışma burada da patlak verdi. Türkeş grubu kendi durumunu sağlama almak için sandalye kapmak isterken, sivil Bakanların yaptığı sabotajları sezen uyanık Komite üyeleri de Komite üyelerinin Bakanlık almasını öneriyordu. Finans-Kapital adlı kemiksiz canavar, kendini burada da gösterdi: On Bakanın yerine yapılan atamalarda, «Partisiz, tarafsız, sivil Bakan, derleme kabine» formülünü beyinlere kurşun gibi akıtan kapitalizm canavarı, mason localarının güvenilir elemanlarını boşalan sandalyelere yerleştirerek yapacağı kötülüğü yaptı. 27 Mayıs'ın devirdiği DP hükümetindeki «mason» bakanların sayısı kadar, 27 Mayıs hükümetlerinin içinde «mason» Bakan bulunması acıdır. Nüfus kâğıtlarından başka hiçbir şeyleriyle Türkiye'ye bağlılığı bulunmayan kökü dışarda, anahtar adamların Bakanlık koltuğuna oturmaları Türkiye'nin felâketi olmuştur...

Türkeş, 25 Ağustos'ta görevden alınan Bakanların yerine kendi grubunun geçmesi için Komite üyelerinin Bakan olması teklifini ileri sürmüş, bu teklif onsekiz oy toplamıştır. Türkeş'in listesine göre, kendisi Devlet Bakanı, Numan Esin Tarım Bakanı, Muzaffer Özdağ Millî Eğitim Bakanı olacaktı. Yapılan teklif onsekize karşı ondokuz oyla reddedildi. Türkiye'yi iyi tanımayan, Türkiye'deki ulusu, halkı finans-kapitalin hain ajanları aracılığıyla tanımak talihsizliğine uğramış Komiteciler boşalan on yere, on mason Bakan atadılar. 27 Mayıs çözülmeye doğru hızla gidiyordu...

TÜRKEŞ'İN İLK BAŞARISIZLIĞI

22 Eylül 1960'da üstten gelen baskı ile Türkeş Başbakanlık Müsteşarlığından istifa etmek zorunda kalıyordu. Türkeş'in borazanı HAVADİS, Kudretli Albay'ın daha mühim bir vazifeye getirileceğini yazıyordu. (23 Eylül 1960).

Halkın nabzını yoklamak için yapılan yurt gezilerinden Türkeş umduğu sonucu alamamıştı. YURT GEZİSİ sırasında DARBE yapılacaktı...

Millî Birlik Komitesi içindeki bölünme kesinleşmiş, saflar belli olmuştu. BASKIN BASANINDIR ilkesini iyi bilen Kurmay'lar, darbeyi önlemenin ya da karşı darbeyi vurmanın ince formülleri ile uğraşıyorlardı. Kesinleşen bölünmeden sonra Millî Birlik Komitesi üyeleri yurt gezilerine çıktılar. Bu geziler, bir yandan Komitedeki kesin bölünmenin, öte yandan da Millî Birlikçiler arasındaki karşılıklı güvenin artık kökünden sarsıldığını gösteren olaylara yol açmıştır.

Halkın nabzını yoklamak ve M.B.K.'nin amaçlarını anlatmak üzere tasarlanan yurt gezilerinin planını Mustafa Kaplan hazırlamıştı. Plana göre 17 ekip halinde yapılacak gezilere Gürsel, Madanoğlu, Türkeş, Okan, Özdilek, Kabibay dışında bütün Komite üyeleri katılacaktı.

Hazırlanan program hepsi beğenmişti. Fakat bazıları durumu, içlerini kemiren korku ve şüphelerin etkisiyle değerlendiriyordu. Gezi plânı Mustafa Kaplan tarafından planlandığına göre, BU PLAN KOMİTE İÇİNDE YAPILMASINDAN KUSKULANAN BİR DARBENİN TATBİKATI İLE İLGİLİ OLABİLİRDİ. İktidarda kalmak isteyenlerin her an kendilerini bertaraf edeceğinden şüphelenenler bu yüzden gezi planında gizli bir amaç arıyorlardı. KOMİTE ÜYELERİNİN GEZİLER VESİLESİYLE YURDUN ÇEŞİTLİ BÖLGELERİNE DAGILMAK SURETİYLE BİR DARBEYİ KOLAYLIKLA GERÇEKLEŞTİRMEK İMKANI DÜŞÜNÜLMÜŞ OLABİLİRDİ. Ve son dakikada iki havacı (Ataklı, Çelebi) ile Köksal geziye katılmayacaklarını bildirdiler.

Bu durum diğerlerini şüphelendirdi. Aynı hesapları onlar (14'ler) yaptılar. Köksal ile havacıların son dakikada gezilere katılmaktan caymaları, gezide iken yapılacak bir hareket ile ilgili olabilirdi. Bunun üzerine Taşer'in de geziye gelmeyip Ankara'da kalması ve diğerlerini kollaması uygun bulundu.

Ekipler 21 Eylül günü kendilerine ayrılan bölgelere hareket ediyorlar ve 22 Eylül sabahı Türkeş'in Başbakanlık Müsteşarlığından ayrıldığı ve bundan böyle göreve İçişleri Bakanı Müsteşarı Hilmi İncesulu'nun devam edeceği bildiriliyordu.

Haber bomba gibi patlamıştı... (İHTİLALİN İÇYÜZÜ, Abdi İpekçi - Ömer Sami Coşar. 46, Milliyet, 17 Nisan 1965).

Aslında Türkeş oyuna gelmişti. Zira kendisinin Başbakanlık Müsteşarlığından ayrılmasıyle birlikte Madanoğlu'nun Ankara Komutanlığından, Osman Köksal'ın da Muhafız Alayı'nın başından ayrılacağını sanıyordu. Nitekim elindeki yayın organları vasıtasiyle böyle bir havanın yaratılmasına çalıştı. Fakat bir netice alamadı. Madanoğlu ve Köksal kımıldamadılar.

ÇETİN ÇEKİŞMELER

Türkeş'in Müsteşarlıktan ayrılması, grubun ilk büyük ve gösterişli hezimeti oldu. Ancak mücadele daha da çetin bir hal alarak devam etti. Taktik savesinde gidiciliğe yanaşmayanlar, Komite toplantılarına hâkim olmaya başladılar. Onlar, planlı hareket ediyorlar, halbuki karşı taraf aynı tesanüdü gösteremiyordu. Tam oy zamanı, toplu halde ortaya çıkıveriyorlar veya bir meselenin müzakeresini arzuladıkları ana sıkıştırıyorlar. gündemi tanzimde sözsahibi oluyorlardı. Komite'de olup bitenler günü gününe başkent kulislerine aksediyor, oradan da etrafa yayılıyordu.

Cemal Gürsel Komiteyi hep dağılmaktan kurtarmaya çalışıyor, «Albaylar Grubunun yanında bulunduğu halde zevahiri kurtarmak için doğru haberleri yalanlıyordu. Eylülün sonunda şöyle bir açıklama yapmak zorunda kaldı: «Birkaç zamandan beri Üniversiteden 147 üyenin birden atılması Türkeş'in kesin temizliğe başlamasının bir işaretidir. Orduda temizlik yapılması gerektiği tâ 1942'lerden planlayan Türkeş. bu kez daha hızlı gidiyordu.

4 Kasım 1960 günü Kudretli Albay, Ticaret Yüksek Öğretmen Okulunda konferans veriyordu. 5 Kasım tarihli HAVADİS, bu büyük (!) adamın, hayat felsefesini şöyle özetlediğini yazıyordu: **«Semalara nişan alınız. Semaları nişanlayan ağaca nişan alandan çok daha yüksekleri vurur.»** Türkeş, bu sözleriyle neyi kastediyordu? Kimi vuracaktı?

5 Kasım 1960 tarihli Milliyet ise şunları yazıyordu: Türkeş, «Biz 27 Mayıs inkilâbçıları olarak hiçbir zaman refah, bolluk, ucuzluk vaad etmiyoruz, biz sadece çalışma, ter dökme ve alabildiğine yorulma vaad ediyoruz» diyor ve şunları ekliyordu, «Millî Birlik Komitesi halkçı, milliyetçi, komünizm düşmanıdır.» İnkilâp Mahkemelerinin İstiklâl Mahkemelerinin eşi olduğunu, her iki mahkemenin yurtta sükun ve nizamı temin için kurulmuş olduğunu belirten Türkeş, «Temennimiz bu mahkemeleri kullanmamaktır.

Ama gerekirse bunlar kullanılacaktır...» diye 23'lere gözdağı vermekten geri kalmıyordu. Türkeş, 4 Kasım konuşmasında müstakbel rejiminin ana çizgisini çekiyordu: İnsan kulluğu...

DEVAMI EDECEK

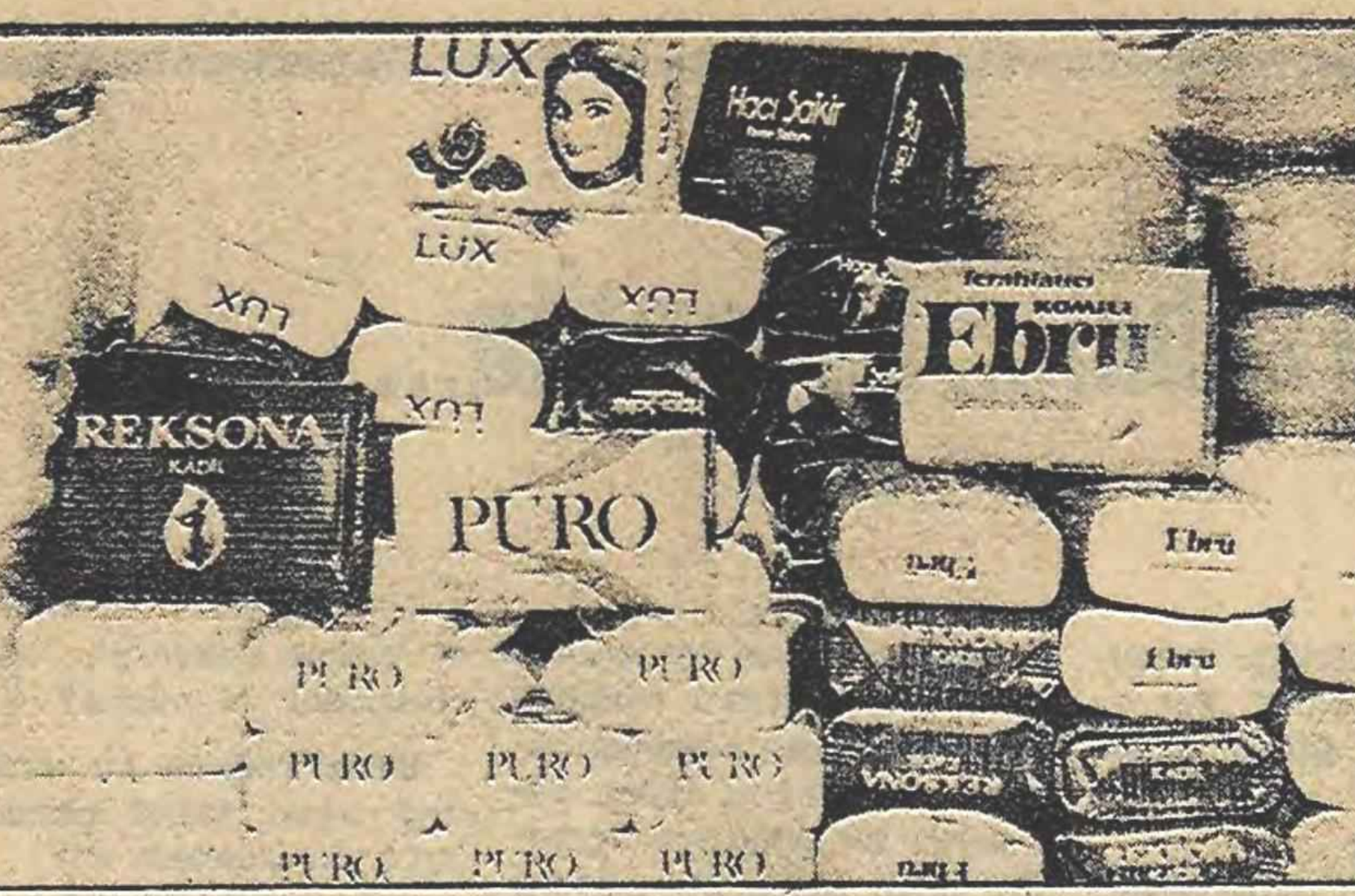

Sabun sanayimiz bile dışa bağımlı

• Dışardan hammadde ithal edilememesi nedeniyle sabun üretiminde düşüş oldu

İSTANBUL (İSTA)

Hammadde ithal edilememesi nedeniyle sabun üretimi yapan bazı kuruluşların üretimlerini durdurdukları bir çok büyük sabun üreticisi kuruluşun ise düşük kapasite ile çalışmak zorunda kaldığı belirlenmiştir. Bu durum sabun sanayinin de büyük oranda dışa bağımlı olduğunu ortaya koymuştur.

Döviz sorunu ile ithalat tıkanıklığı çözümsüzlüğünü sürdürürken ithalat yapamayan kuruluşların yakınmaları da son aşamasına ulaşmıştır. 1977 Şubat ayından itibaren doruk noktasına ulaşan döviz sıkıntısı Türkiye sanayisinin ne denli çürük temellere dayandığının bir göstergesi olmuş bu vesile ile sanayinin ne denli dışa bağımlı olduğu ortaya çıkmıştır.

Öte yandan aramalı ve dayanıklı tüketim malı üreten bir çok sanayi kuruluşun dışa bağımlılık oranları belirlenirken salt tüketime yönelik mallar üreten bir çok kuruluşun da büyük oranda dışa bağımlı oldukları saptanmıştır.

Bu arada salt tüketime yönelik olan sabun sanayii de döviz sıkıntısından etkilenen kuruluşlar arasında yer almıştır. Edinilen bilgiye göre bir çok küçük sabun üreticisi kuruluş üretimine son verirken bazı büyük kuruluşlar da üretimlerini yarıya düşürmüşlerdir. Ayrıca sabun yapımında kullanılan Polietilen ve PCV gibi maddeler bulunmaz olmuş üretimde kullanılan birçoi temel kimyasal maddenin ithalatı ise tamamen durmuştur. Sabun yapımcısı kuruluşların yetkilileri mevcut şartlarda talebin ancak yarısını karşılayabildiklerini söylemişlerdir. Bu arada sabun fiyatları son bir yıl içinde üç kat artmıştır.

Edinilen bilgiye göre normal sabun üretimi yarıya düşerken iyi kalite kokulu sabun üretimi ise tamamen durmuştur.

Terziler derneği genel kurulu yapıldı

İSTANBUL, (İSTA)

Terziler Derneği Genel Kurulu İstanbul'da yapılmıştır. Hüsnü Çınar'ın divan başkanlığına seçildiği genel kurulda ikinci başkanlığa Hasan Şenruh, katipliklere de Ahmet Akdeniz ve Fuat Kaçmaz seçilmişlerdir. Çeşitli esnaf ve sanatkâr derneklerinin başkan ve temsilcilerinin de konuk olarak katıldığı genel kurulda söz alan konuşmacılar, esnaf ve sanatkârların sorunlarını dile getirmişler ve bir an önce çözümünü istemişlerdir.

1977 yılı içinde ihracat yüzde 10 geriledi ithalat yüzde 14 arttı

• Tarım ürünleri ihracatı yüzde 17, sanayi ürünleri ihracı yüzde 1,6 gerilerken maden ihracatı da yüzde 14 oranında arttı

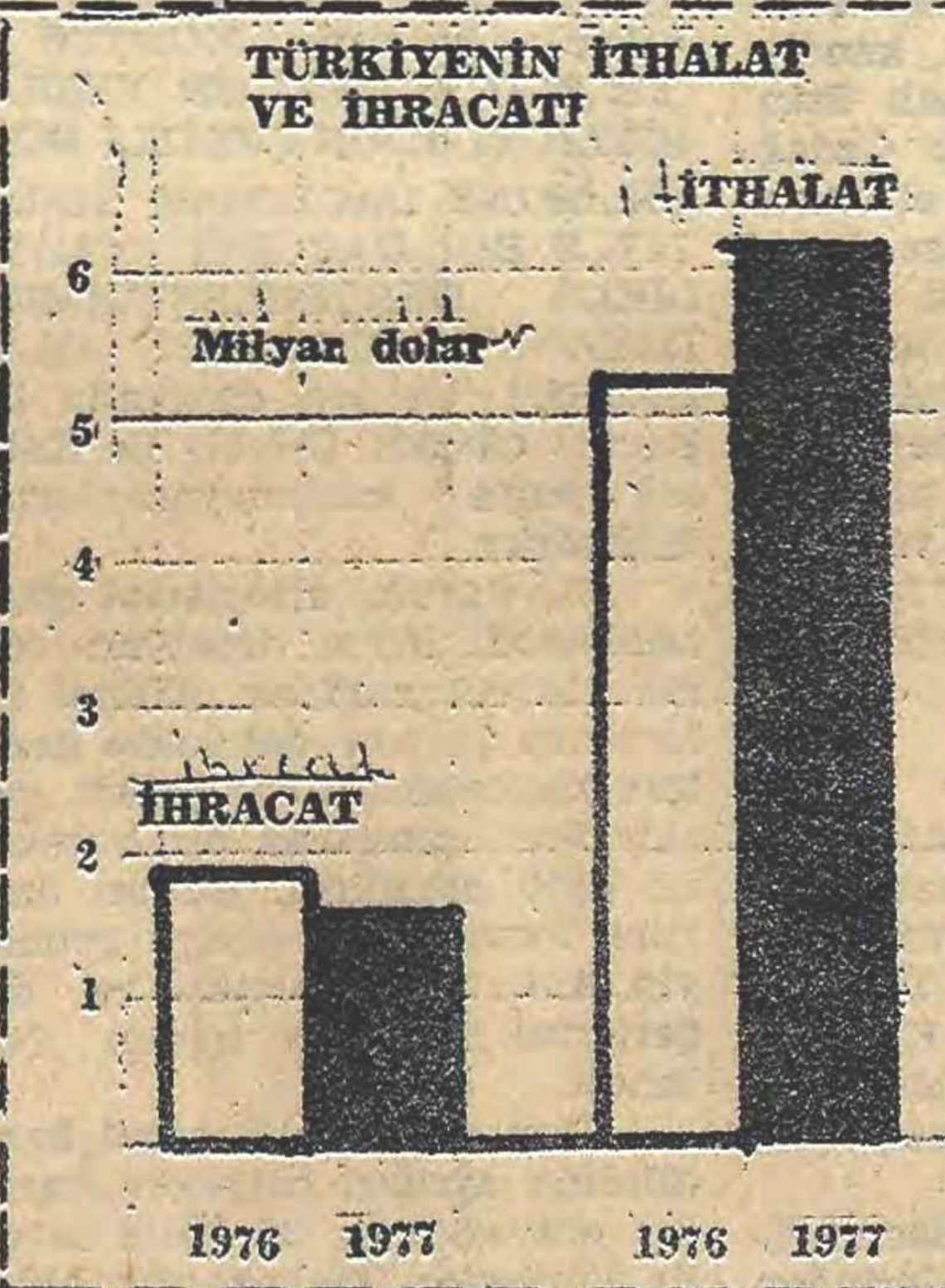

İSTANBUL (İSTA)

1977 yılı içinde bir önceki yıla oranla ihracat rakamları yüzde 10 oranında gerilirken ithalatın yüzde 14 oranında arttığı saptanmıştır. Öte yandan toplam ihracat içinde yeralan tarım ürünleri ihracatı yüzde 17 sanayi ürünleri ihracatı yüzde 1,6 gerilemiş maden ürünleri ihracatı işe yüzde 14 oranında artmıştır.

İthal malları arasında ise hayvani ve nebati yağlar ithalatında yüzde 80,2, ilaç ve boya ithalinde ise yüzde 3,5'luk bir gerileme olduğu belirlenmiştir.

1977 yılına ilişkin ithalat ve ihracat rakamları belli olmuş bu arada İş Bankası'nın aylık ekonomik bülteninde yer alan verilere göre 1977 yılı içinde ihracatımız bir önceki yıla oranla yüzde 10 oranında gerilerken ithalatımız yüzde 14 oranında artmıştır.

Aynı araştırmada ithalat ve ihracatın mal gruplarına göre dağılımı da ele alınmıştır. Buna göre geleneksel ihraç mallarımız olan tarım ürünlerinde ihracat bir önceki yıla oranla yüzde 17 oranında düşmüştür. Tarım ürünleri arasında narenciye, orman ürünleri, tütün, pamuk, su ve kara hayvanları, tiftik ve yapağı ihracatı gerilemiş buna karşın bakliyat, sebze, fındık ve kuru üzüm ihracatında küçük artışlar ortaya çıkmıştır. Öte yandan genel olarak maden ürünleri ihracatı artarken krom ihracatında yüzde 17'lik bir gerileme görülmüştür. 1977 yılı içinde tüm sanayi ürünleri ihracatı bir önceki yıla oranla yüzde 1.6 oranında gerilemiştir.

Beyti lokantasında işçiler greve evet dediler

İSTANBUL (İSTA)

DİSK'e bağlı OLEYİS Sendikası'nın örgütlü bulunduğu Beyti Et Lokantası'nda grev oylaması yapılmış, 17 işçi greve «evet» derken, 7 işçi de greve «hayır» demiştir.

Yaklaşık 50 işçinin çalıştığı Beyti Et Lokantası'nda OLEYİS Sendikası bir süre önce yetki alarak toplu iş sözleşmesi görüşmelerine başlamış, ancak görüşmelerde anlaşma sağlanamayarak uyuşmazlığa düşülmüştü.

Öte yandan Sipahi Ocağı Binicilik Kulübü'nde çalışan işçilerin Toleyis Sendikasından istifa ederek DİSK'e bağlı OLEYİS Sendikası'na geçtikleri öğrenilmiştir. Ayazağa'da kurulu bu işyerinde toplam olarak 22 işçinin çalıştığı, ve bu işçiler adına halen Toleyis Sendikası'nın yetkili olduğu da verilen bilgiler arasındadır.

BP MOCAMPLARINDA SÖZLEŞME İMZALANDI

OLEYİS Sendikası'ndan alınan bilgilere göre BP Kervansaray'a bağlı Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde kurulu 16 mocampta sözleşme imzalanmıştır.

DİSK İzmir Bölge Temsilcilik Kurulu toplandı

“Kitlesel ve örgütlü 1 Mayıs 1978 için hazırlıklar yoğunlaşıyor„

Aktulgalı: “1 Mayıs Çalışmaları Cephe Hareketiyle birlikte düşünülmelidir.”

Cemal Kıral Ege Bölgesinde 1 Mayıs komitelerinin 130'a çıktığını belirtti.

DİSK İzmir Bölge Temsilcilik Kurulu'nun önceki gün yaptığı toplantıda 1 Mayıs 1978 hazırlıkları ile sendikal sorunları kapsayan konular görüşülmüş ve Maden-İş Sendikası Ereğli Bölge Temsilcisi Cevdet Yılmaz'a kutlama mesajı çekilmesi oybirliği ile karar altına alınmıştır.

DİSK 3. Bölge (İzmir) Temsilcilik Kurulu'nda konuşan DİSK Yürütme Kurulu üyesi Mustafa Aktulgalı, 1 Mayıs 1978'in İstanbul'da kitlesel olarak kutlanacağını belirterek İzmir, Adana, Diyarbakır'da kapalı salon toplantıları düzenleneceğini tekrarlamıştır.

DİSK İzmir Bölge Temsilcisi Cemal Kıral ise 1 Mayıs Ege Bölgesi Komitesi'ne bağlı alt komiteler kurulduğunu ve ayrıca Ege Bölgesi 1 Mayıs Komitesine bağlı Propaganda ve Ajitasyon Bürosu; Basınla İlişkiler Bürosu; Mali Büro ve yeni kurulan İlerici Partilerle ilişkiler Bürosunun oluşturulduğunu söylemiştir.

Cemal Kıral, 1 Mayıs çalışmalarının işçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü niteliğiyle, Proleterya Enternasyonalizmi doğrultusunda yürütüldüğünü söylemiş. 1 Mayıs alt komitelerinin artırılması için çabaların yoğunlaştığını belirterek şöyle demiştir:

«Şu ana kadar sendikalarda, fabrikalarda ve semtlerde oluşturulan komiteler 130 komiteye ulaşmıştır. Alt komitelerin 250 komiteye çıkartılmasını hedeflemekteyiz. Bütün bunların yanında Ege KÖY-DER köylerde 50 köy komitesi kurarak örgütlenmeye paralel propaganda ve ajitasyon çalışmalarını sürdürmektedir.

«1 MAYIS KOMİTELERİ DEVAMLILIK ARZEDECEKTİR..»

1 Mayıs Komitelerinin devamlı birer komite durumu arzettiğini de belirten Cemal Kıral, İşçi sınıfının sendikal birliğinin önünde duran 1475, 274, 275 sayılı yasalardaki anti-demokratik maddelerin kaldırılması gerektiğini de söylemiş ve şunları belirtmiştir:

«Gene işçi sınıfının örgütlenme ve fikir özgürlüğüne konulmuş bulunan yasağın ortadan kaldırılması uğrundada mücadelenin daha da gelişmesine çaba göstermeliyiz. **İşçi sınıfı ekonomik mücadelede olduğu gibi demokrasi savaşımındada başı çekmektedir ve bu görev tarihi bir görevidir. Bu anlamda 1 Mayıs komitelerinin yapacakları çok iş vardır. Biz 1 Mayıs komitelerini sadece bir gün için değil devamlı mücadele içinde olmaya yönelik biçimde kurduk. Bu komiteler aynı zamanda emekçi halkın örgütlü mücadelesini de hedeflemektedir.**

EREĞLİ'YE TELGRAF ÇEKİLDİ

Temsilcilik Kurulu daha sonra Maden-İş Sendikası Ereğli Bölge Temsilcisi Cevdet Yılmaz'a bir telgraf çekerek kutlama kararı almış. Maden-İş Ereğli Bölge Temsilciliğine çekilen telgrafta bu konuda Bölge Temsilcisi Cemal Kıral'ı yetkili olarak saptamıştır. Şükrü Özbayrak ve Hakkı Öztürk sınıf hainleri olarak nitelenmekte ve Erdemir işçileri ile sınıf dayanışması vurgulanmaktadır.

BANK-SEN Gima'nın merkez ve şubelerinde hızla örgütleniyor

• Gima işyerinde Tez Büro-İş'e bağlı işçilerin BANK-SEN'e geçtikleri bildiriliyor

ANKARA (İSTA)

DİSK'e bağlı BANK-SEN Gima Genel Müdürlüğü ve tüm şubelerindeki örgütlenme çalışmalarına hız vermiştir. Alınan bilgiye göre BANK-SEN Gima Genel Müdürlüğü ile Kızılay, Bahçelievler, Çankaya, Altındağ, Ulus ve Depolarda çoğunluk sağlamıştır.

Yetkililer bunun yanısıra, Ankara dışındaki bazı işyerlerinde de örgütlenme çalışmalarının sürdürüldüğünü belirtmişler. Zonguldak, Eskişehir, Karabük, İzmir İrtibat Deposu ve Adana Şubelerinde de Tez Büro-İş Sendikasının tükenmekte olduğunu ve TKM işçilerinin hızla BANK-SEN'e geçmekte olduklarını açıklamışlardır.

Gima Genel Müdürlüğü ve ona bağlı şubelerde Türk-İş'e bağlı Tez Büro-İş Sendikasına üye işçilerin istifa ederek BANK-SEN'e girdiklerini belirten sendika yetkilileri Tez Büro-İş Sendikasının işveren yanlısı oyunlarının boşa çıkarılacağını da bildirmişlerdir.

Öte yandan Tez Büro-İş Sendikasının Gima işyerlerinde çalışan işçiler üzerinde baskı yaptığını belirten BANK-SEN Ankara Şubesi Başkanı Mehmet Tandoğan şunları söylemiştir:

«Tez Büro-İş Sendikasının yayınladığı bildiride tamamen yanlış bir telaşın ürünü olan beyanlarla işçiler aldatılmak istenmesine rağmen, işçiler kesinlikle BANK-SEN'de örgütlenmeye kararlı oldukları görülmüştür. Bununla birlikte demokratik bir yönetim olmasına rağmen henüz değiştirilemeyen bazı faşistler işçiler üzerinde gizli baskı ve tehditlerine devam etmektedirler. Bu arada Tez Büro-İş Sendikası örgütlenmeye katılan kendi iş yeri temsilcilerini görevden aldığı gibi BANK-SEN adına örgütlenme yapan ön saflardaki bazı işçileri temsilci olarak atamaya devam ediyorlar. Fakat üyeler bu işin farkındadırlar. Yıkılmakta olan duvarı Tez Büro-İş'in tutamayacağı belirli.»

Ocak 1978'de 41 adet yatırım projesi teşvik belgesine bağlandı

ANKARA (ANKA)

1978 yılı Ocak ayı içinde toplam yatırım tutarı 25 milyar 84 milyon lira olan 41 adet yatırım projesi Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından teşvik belgesine bağlanmıştır. 1977 yılının Ocak ayında toplam yatırım tutarı 5 milyar 780 milyon lira olan 102 adet yatırım projesi teşvik belgesine bağlanmıştı.

Bu yıl teşvik belgelerinin sayısı azalmasına karşın toplam yatırım tutarlarının beş kat dolayında artması, oldukça büyük ölçekli bazı kamu projelerinin teşvikinin sonucu olmuştur. 1977 yılının, ikinci yarısından bu yana gözlenen bu eğilim, teşvik belgeleri içinde özel kesim projelerinin azalmasına yol açmaktadır. Nitekim, Ocak 1978'de teşviki öngörülen özel kesim projelerinin yatırım tutarları 4 milyar 142 milyon lira olmuştur. Bu teşvik belgeleri toplamının yüzde 16.5'ını oluşturmaktadır

Demokratik kuruluşlar ve sendikalar irade beyanı öncesi isdemir işçilerine mesaj gönderdi

Maden-İş'in İsdemir'deki mücadelesi destek görüyor

Zonguldak'tan 15 Demokrat kuruluş ve Maden-İş Sendikası Ereğli Bölge Temsilcisi Cevdet Yılmaz, Maden-İş Sendikası İskenderun Bölge Temsilciliğine bir telgraf çekerek İsdemir'de irade beyanı öncesi desteklerini belirtmişlerdir.

Türkiye Maden-İş Sendikası Ereğli Bölge Temsilcisi Cevdet Yılmaz ve Ereğli Demir Çelik Fabrikası'nda bulunan Metalurji, Liman ve Nakliyat Koruma, Kok, Teknik Emniyet, Sıcak Haddane, Çelikhane, Tuğla Örme, Malzeme, Merkez Bakım, İnşaat ve Montaj, Kuvvet Santralı ve Tesisat ve Drenaj, Trafo, 1.2.3. Tavsat işçileri adına temsilciler Maden-İş Sendikası İskenderun Bölge Temsilciliğine çektikleri telgraflarda İskenderun Demir ve Çelik Fabrikasında irade beyanı öncesi desteklerini belirtmişler İsdemir işçilerine başarılar dilemişlerdir Maden-İş Sendikasını parçalama girişimlerinin başarısız olduğunun açıklandığı telgrafta Şükrü Özbayrak ve Hakkı Öztürk'ün hainliklerinin geriye püskürtüldüklerini belirtmişlerdir.

BAŞARI TELGRAFI GÖNDERDİLER

Öte yandan Zonguldak il sınırlarında bulunan 15 demokratik örgüt İsdemir işçilerinin yapılacak irade beyanında başarılı olacaklarına olan inancı belirtmişlerdir.

DİSK'e bağlı Tümka-İş Sendikası Çaycuma ve Bank-Sen Zonguldak Temsilciliği; Zonguldak Maden Teknisyenleri Derneği, Tüs-Der, Sosyal-İş, İKD İGD,

Çağdaş Hukukçular Derneği Zonguldak Şubeleri; Yalıdemirciler Köy Kooperatifi; Demirçelik Memurları Derneği; Kayıkçılar Köyü kooperatifi; Zonguldak Yüksek Öğrenim Derneği; Gemi-İş Sendikası; İKD ve İGD Çaycuma Şubeleri

Maden-İş Sendikası'nın ve İskenderun Demir Çelik Fabrikası işçilerinin savaşımını desteklediklerini açıklamışlar; işçi sınıfını bölme girişleri içine giren Şükrü Özbayrak ve arkadaşlarının çabalarının işçi

sınıfının birliği çabasıyla yokolduğunu açıklamışlardır.

Adana Tekel işçileri DİSK'e bağlı Gıda-İş sendikasında örgütlendi

ADANA (İSTA)

DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikası'nın Adana Tekel'de örgütlenme çalışmalarının ilerlediği belirtilmiştir.

Daha önce toplusözleşme yetkisi olan Türk-İş üyesi Tek Gıda-İş Sendikasından ayrılan Adana Tekel Fabrikasında çalışan bine yakın işçinin DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikasına geçtiği öğrenilmiştir. Gıda-İş Sendikası toplantı salonunda önceki gün yapılan toplantıda konuşan işçiler sınıf ve kitle sendikacılığının yaşayan ilkeleri için mücadele edeceklerini söylemişlerdir.

Tekeller işçi ücretlerine “üst sınır„ koymaya çalışıyorlar

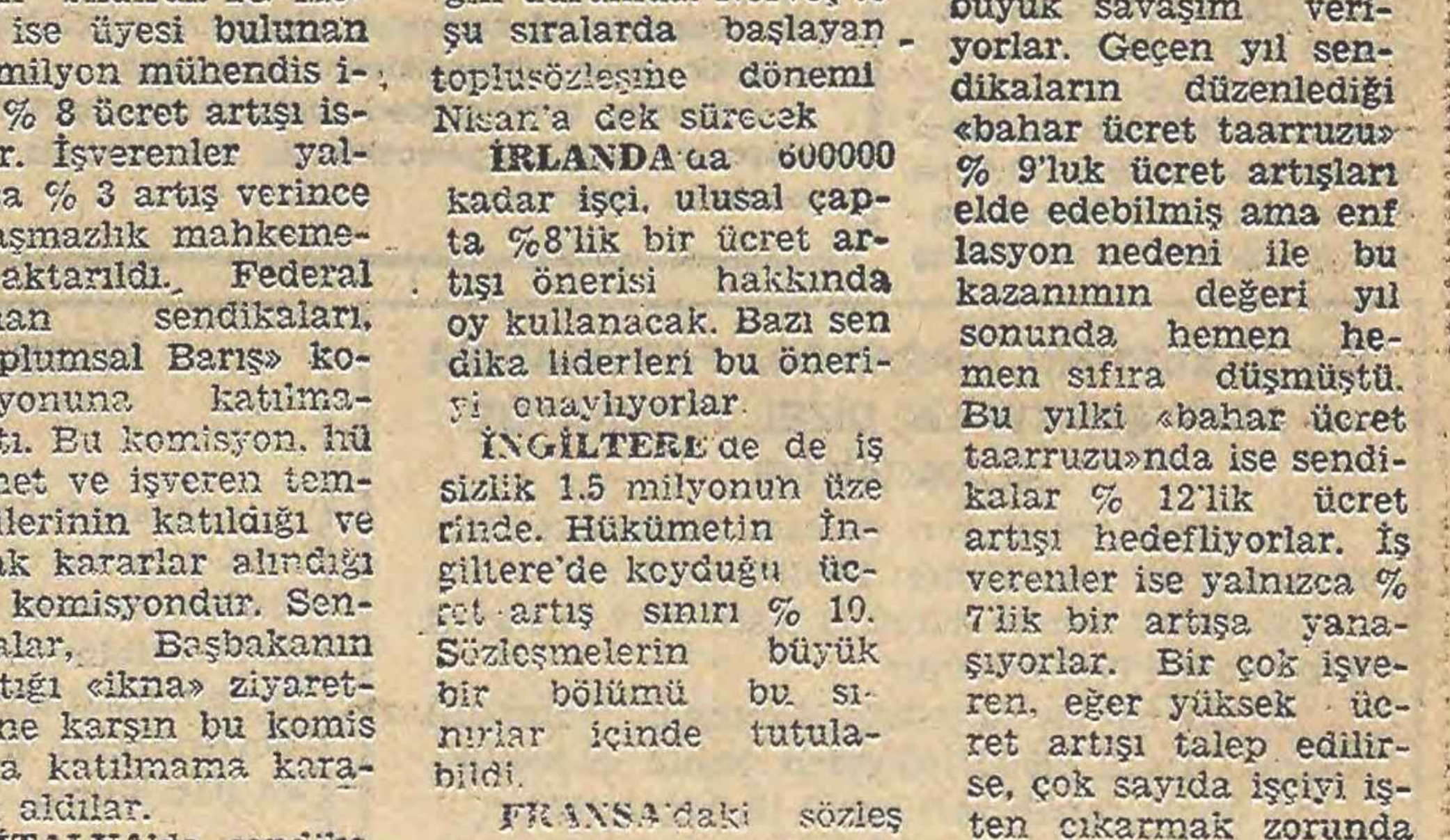

ABD'de Kömür işçileri grevinden...

Kapitalist üretimin dünya çapındaki krizi yoğunlaştıkça, tekeller bu krizin yükünü emekçilerin sırtına yüklemek için daha büyük çabalar harcıyorlar. Şu sıralarda kapitalist dünyanın belli başlı bütün ülkelerinde geniş işçi kitlelerini kapsayan toplusözleşme görüşmeleri sürüyor. Üstelik bu ülkelerin hemen hemen hepsinde, hükümetler ve işveren sendikaları ücretlere düşük üst sınırlar koymaya çalışıyorlar. Belirlenmiş bulunan sınırların en yükseği, ücretlerde en çok % 10'luk bir artış öngörüyor. Buna karşılık işçi kitleleri sözleşmelerde en yüksek artışı elde etmek için çaba harcıyorlar.

Aşağıda, kapitalist dünyanın belli başlı ülkelerinde süren işçi-işveren görüşmelerinin bir özetini sunuyoruz.

FEDERAL ALMAN hükümeti ücret artışlarını en çok % 5'lik bir artışla sınırlandırmaya çalışacağını açıkladı. İşverenler de aynı şeyi söyleyerek geçen yıl ülkelerindeki ücret artışlarının çok yüksek olduğunu ve ihracatın bu nedenle zarar gördüğünü iddia ediyorlar. Ancak sendikalar bu önerilere karşı daha yüksek artışlar talep ediyorlar. Dok işçileri geçen ay işverenin böyle bir önerisini reddederek beş günlük bir greve gitmişlerdi. İşveren önerilerinde yeni değişiklikler yaptı ve bu görüşmeler sürmektedir. Basımevi işçileri, baskı tekniğine bilgisayarla kontrol edilen makinelerin sokulmasını protesto etmek için bir günlük greve gitmişlerdi. Sendika, bu makinelerin bir çok işçinin işten atılmasına neden olacağını açıklayarak alacakları önlemleri aktifleştireceklerini bildirdi. IG-Metall ise üyesi bulunan 2,5 milyon mühendis için % 8 ücret artışı istiyor. İşverenler yalnızca % 3 artış verince anlaşmazlık mahkemeye aktarıldı. Federal Alman sendikaları, «Toplumsal Barış» komisyonuna katılmamıştı. Bu komisyon, hükümet ve işveren temsilcilerinin katıldığı ve ortak kararlar alındığı bir komisyondur. Sendikalar, Başbakanın yaptığı «ikna» ziyaretlerine karşın bu komisyona katılmama kararını aldılar.

İTALYA'da sendikalar «daha çok ücret» politikasından «daha çok iş» politikasına yöneldiler. Sendikalar ülkede 2 milyon kadar işsiz bulunduğunu belirtiyorlar. Hükümetin, yeni işler yaratacak programlar hazırlamasını ve istihdam sorununa da daha iyi çözümler getirmesini istiyorlar.

NORVEÇ hükümeti de işçi ücretlerinin dondurulmasının dirimsel bir gereklilik olduğunu iddia ediyor. İşçi ücretlerindeki artışların ertelenmesi ve yalnızca emekli maaşlarında ve çiftçilerin gelirlerinde bazı artışlar yapılması görüşleri yaygın durumda. Norveç'te şu sıralarda başlayan toplusözleşme dönemi Nisan'a dek sürecek.

İRLANDA'da 600000 kadar işçi, ulusal çapta %8'lik bir ücret artışı önerisi hakkında oy kullanacak. Bazı sendika liderleri bu öneriyi onaylıyorlar.

İNGİLTERE'de de işsizlik 1.5 milyonun üzerinde. Hükümetin İngiltere'de koyduğu ücret artış sınırı % 10. Sözleşmelerin büyük bir bölümü bu sınırlar içinde tutulabildi.

FRANSA'daki sözleşmeler esas olarak önümüzdeki seçimlerden sonra çözümlenecek. Ancak, şimdiki hükümet partileri seçimleri yine kazanırsa büyük grevler bekleniyor. En büyük sendikalar CGT ve CFDT'nin her ikisi de yüksek ücret artışları istiyorlar. Fransa'daki gelir politikası nedeni ile son 18 aydan beri en düşük gelirlilerin tüketim gücü hemen hemen dondurulmuş durumda idi. İşverenler bundan sonra da ücretler üzerindeki kontrolu sürdürmek istiyorlar ve bu nedenle sol partilerin programlarına şiddetle karşı çıkıyorlar.

JAPONYA'da da işsizliğe karşı sendikalar büyük savaşım veriyorlar. Geçen yıl sendikaların düzenlediği «bahar ücret taarruzu» % 9'luk ücret artışları elde edebilmiş ama enflasyon nedeni ile bu kazanımın değeri yıl sonunda hemen hemen sıfıra düşmüştü. Bu yılki «bahar ücret taarruzu»nda ise sendikalar % 12'lik ücret artışı hedefliyorlar. İşverenler ise yalnızca % 7'lik bir artışa yanaşıyorlar. Bir çok işveren, eğer yüksek ücret artışı talep edilirse, çok sayıda işçiyi işten çıkarmak zorunda kalacakları tehdidini atıyorlar.

ABD'deki kömür grevi yeni boyutlara ulaşıyor. İşverenin düşük ücret önerilerini kabul etmeyen 160.000 işçiye karşı hükümet zor kullanmak yoluna başvurmakta kararlı gibi görünüyor. Bu grevin önemli gelişmelere gebe olduğu sanılıyor. ABD'de 1978'de ancak 2 milyon kadar işçi toplusözleşme dönemine girdiğinden, işverenler bu açıdan oldukça rahat. Ancak sendikalar, % 6,3 olan işsizlik karşısında, iş bulma güvencesi için çaba harcayacaklarını belirtiyorlar.

Politika

SAHİBİ
Politika
Basım–Yayın A.Ş adına
Kemal TÜRKLER

Genel Yayın Müdürü: Aydın ENGİN
Müessese Müdürü: Haluk YETİŞ

Yazışleri Müdürü: Aydın ŞENESEN
Teknik Yönetmen: Yavuz KÖSEMEN
Ankara Temsilciliği: İSTA (Süleyman COŞKUN)

DİZGİ: Politika Basım Yayın AŞ. IBM ve Lynotip Tesisleri
BASKI: İstanbul Matbaası Tesisleri
DAĞITIM: Hürriyet Gazete Dağıtım A. Ş.

Abone koşulları
Yurt içi Yıllık 750 TL— 6 aylık 400 TL— 3 aylık 200 TL
Yurt dışı Yıllık 900 TL— 6 aylık 500 TL— 3 aylık 250 TL
Avrupa uçak farkı olarak her sayı için 6.50 TL ek ücret alınır

İLAN TARİFESİ
Bütün Türkiye ve Avrupa sütun santimi 200-TL
İstanbul Baskısı 100-TL Yayın İlanları 50-TL

Sayı: 1696 — Yıl: 5

1978 Mali

(Baştarafı 1'de)

Sadi Somuncuoğlu ve MSP Grubu adına Korkut Özal bütçenin tümünü eleştirmişler, eleştirileri cevaplandıran Ticaret Bakanı Ziya Müezzinoğlu, «hükümetimiz 40 gün gibi kısa bir süre içinde ekonomiye çeki düzen vermiştir» şeklinde konuşmuştur.

Bütçeyi eleştiren AP, MSP ve MHP sözcüleri ise CHP hükümetini yine partizanlıkla ve işgalcilik le suçlamışlar yapılan bazı atamaları kınamışlardır. Muhalefet sözcüleri CHP hükümetinin gayri meşru yollardan kurulduğunu, Meclislerde görüşülen bütçenin de aslında MC hükümetlerince hazırlandığını öne sürmüşlerdir.

Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu 1978 mali yılı bütçesiyle ilgili görüşmelerin kapanışı dolayısıyla Millet Meclisinde hükümet adına yaptığı konuşmada, «hükümetimiz 40 gün gibi kısa bir süre içinde Türk ekonomisine bir çeki düzen verebileceğini içerde ve dışarda şimdiden kanıtlamıştır» demiştir. Müezzinoğlu geçmiş hükümetlerin dış borçları ödeyemediğini son üç yılda ödemeler dengesi açıklarının toplam 5 milyar 966 milyon dolara eriştiğini ve 1977 Şubat ayından itibaren Merkez Bankasının ithalat transferlerini de durdurduğunu belirtmiştir.

Müezzinoğlu'nun konuşmasından sonra oylamaya geçilmiştir. 439 milletvekilinin hazır bulunduğu oylamaya 6 AP'li milletvekilinin yanısıra Bağımsız Cemalettin İnkaya ve MSP'li Muhyettin Mutlu katılmamıştır. Oylama sonucu milletvekillerinden 229'unun kabul, 210'unun red oyu kullandığı görülmüştür.

Meclis Başkanı Cahit Karakaş'ın rahatsızlığını bildirerek oturumu yönetmek istememesi üzerine, bütçenin oylandığı bu oturumu Başkanvekillerinden MHP'li Ali Fuat Eyüboğlu yönetmiş ve bu nedenle oy kullanamamıştır.

Bütçenin kabul edilmesinden sonra üyelere teşekkür eden Başbakan Bülent Ecevit, yalnız bütçe ile dar boğazdan kurtulanamayacağını söylemiş, bütçeyi destekleyici bir program hazırlandığını ve ekonomik önlemleri sağlayacak yasa tasarılarının gündem de olduğunu bildirmiştir.

Ecevit, 1978 yılında 1977 den devralınan sıkıntılara ulusça katlanılacağını da belirtmiş, «ancak, sıkıntıyı yalnız dar gelirlilere çektirmeyeceğiz» demiştir.

Başbakan, toplumu kısa sürede esenliğe kavuştura bileceklerini umduklarını da söylemiş, «hükümetin başlıca görevi iç barışı sağlamaktır. Hükümetimiz ayrım gözetmeyen tutumuyla iç barışı sağlayacaktır» demiştir.

Başbakan, yıllık enflasyon hızının yüzde 50, işsizlik oranın yüzde 20'yi bulduğu bir ortamda sorunları çözmenin güç olacağını da sözlerine eklemiştir.

9 Ülkü

(Baştarafı 1'de)

Eğitim Enstitüsü öğrencisi), Hüsmen Namaldı, Mustafa İltekin, Osman Kalpaklıoğlu, Levent Kıral, Ziya Karaca, Yusuf Şenel, Fikret Akkoyunlu (Kayseri Sümer Lisesi öğrencileri).

Faşist komandolar tutuklanmışlardır.

● **Oto içinde Adana'dan Ankara'ya silah getirirken yakalanan MHP Gençlik Kolları Yönetim Kurulu Üyesi Fuat İstanbullu'nun 2. MC döneminde MHP'li Bakan Agâh Oktay Güner tarafından Ticaret Bakanlığı'na Genel Evrak İşleri Müdür Yardımcısı olarak alındığı bildirilmiştir. Ancak Fuat İstanbullu yeni hükümet tarafından görevinden alınmıştı.**

Öteyandan yine aynı otomobil içinde yakalanan MHP Genel İdare Kurulu üyesi Ali Halaman'ın Şaban Karataş döneminde TRT'ye memur olarak alındığı, memur kadrosunda olmasına rağmen halen TRT Haber Merkezi Esenboğa muhabiri olarak çalıştığı öğrenilmiştir.

Bu arada dün yapılan ilk sorgularından sonra tutuklanan MHP'li ve Ülkü Ocaklı faşistlerden Ekrem Pazarcı, Sami Ocak'ın da TRT Muhasebe ve Personel Müdürlüklerinde görevli oldukları anlaşılmıştır.

THA Muhabirinin konu ile ilgili soruşturmaları sırasında TRT TV Haberler Servisinde kameraman olarak çalışan ve 1974 yılında af yasasından yararlanarak dışarı çıkan cinayet suçlusu Hanefi Savrun'un da bugün Adana'nın Kadirli ilçesinden TRT'ye rapor gönderdiği öğrenilmiştir.

Hanefi Savrun'un, dört MHP'li militanın Adana'dan Ankara'ya gelirken yakalanmasından sonra Adana'dan TRT'ye rapor göndermesi dikkati çekmiştir.

● **POL-DER üyesi bir polisin dün göreve giderken Üsküdar meydanında faşistlerin saldırısına uğradığı bildirilmektedir. Recep İnce adlı POL-DER üyesi Eğitim Şubesinde görevli polis memuru dün sabah Üsküdar'da arabadan inince 7-8 kişilik bir faşist grup tarafından etrafı sarılmış ve elinden Cumhuriyet gazetesi alınmak istenmiştir. Polis memuru kendisine saldıran Recep Bütüner ve Ahmet Gür adlı faşistleri yakalayarak Üsküdar Emniyet Amirliğine getirmiştir. Bu arada olaydan sonra Kadıköy Adli Tabipliğine giden polis memuru Recep İnce 7 gün rapor almıştır.**

● **Faşistlerin POL-DER üyesi polis memuruna saldırısından sonra Üsküdar Emniyet Amirliği Üsküdar Ülkü Ocakları'nda bir arama yapmış ve iki adet 7.65 çapında tabanca ve bir adet gaz tabancası, iki kama, iki tornavida, ve kesici aletler ele geçirmişlerdir. Arama sırasında dernekte bulunan 6 kişi de gözaltına alınmıştır.**

● **Vakıflar Bankası Sebze Hali Şubesini soyan Ülkü Ocaklı katil Cemal Boğatimur'un 25 Şubat gecesi saat 21.00 - 22.00 arasında 3 taksi şoförünü de soyduğu bildirilmiştir.**

● **İstanbul'da dün sabaha karşı İstanbul Devlet Mimarlık Mühendislik Akademisi öğretim üyesi İrfan Berksoy'un otomobiline patlayıcı madde atılmış, olayda ölen ya da yaralanan olmamış, ancak araç hasar görmüştür.**

● **Bayındırlık Bakanlığı Müşavirlerinden Cemalettin Artan'ın evine kimliği saptanamayan kişilerce patlayıcı madde atılmış, Artan'ın evinden başka çevrede binalarda da hasar meydana gelmiştir.**

Öte yandan dün saat 01.00 sıralarında Demirlibahçe'de oturan Ankara Belediyesinde işçi olarak çalışan Rasim Aktaş'ın evi bombalanmıştır.

● **Konya'nın Ereğli ilçesinde Ülkü Ocakları Derneği Ereğli Şubesi 1. Başkanı Ekrem Çiçekçi ile 2. Başkanı Adnan Gözneli Mehmet Akyüz adındaki devrimci bir öğrenciye saldırmışlar ve döverek yaralamışlardır.**

● **Sosyalist Devrim Partisi Malatya İl Merkezine önceki gece meçhul şahıslar tarafından dinamit atılmıştır.**

Nikaragua

(Baştarafı 1'de)

rin yiyecek ve su sıkıntısı da çektiklerini söylemişlerdir.

Öte yandan THA'nın bildirdiğine göre Nikaragua Üniversitesini önceki gece basan askeri kuvvetler öğrencilerin üstüne ateş açarak üç kişiyi öldürmüşlerdir.

Danıştay

(Baştarafı 1'de)

Danıştay binasında yaklaşık yarım milyon lira civarında hasara neden olduğu ifade edilmiştir.

Yeni ekonomik kararlar bugün yürürlüğe giriyor

Ecevit hükümeti tarafından alınan yeni ekonomik kararların bir bölümü bugün yürürlüğe girerken diğer bir bölümü üzerinde sürdürülen çalışmaların devam ettiği ve ancak bu hafta sonu sonuçlanabileceği öğrenilmiştir.

Samandağ

(Baştarafı 1'de)

ğunu söylemiş ve Lumeys Yetim ve Abbas Taş'ın adlarını vermiştir.

Bu karanlık kişinin, şimdiye değin terörist eylemlerden ötürü hiçbir ülkesinin tutuklanmadığı ve bireysel terör hareketlerine karşı çıkan İGD ve İKD gibi demokratik yığın örgütleri temsilcilerinin adını vermesi, olayın yeni bir provokasyon olduğu yolundaki kanıları güçlendirmiştir. Antakya'da girişilen bu yeni «Oyunun», tüm Antakya ilericileri tarafından şiddetle kınandığı bildirilmektedir

Sovyetler

(Baştarafı 1'de)

Yeni hükümetin kurulmasından sonra, Başbakan Bülent Ecevit, 9 ve 30 Ocak tarihlerinde, Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün'de 27 Ocak tarihinde Sovyetler Birliği'nin Türkiye Büyükelçisi ile yaptıkları görüşmelerde bir kez daha petrol ticaretini gündeme getirmişlerdir.

Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı yetkilileri, SSCB'den kredili veya «Klırıng» çerçevesinde yapılacak bir petrol ithalatının Türkiye için yararlı olabileceğini belirtmektedirler. TPAO yetkilileri ile Dışişleri Bakanlığı yetkilileri arasında yapılan görüşmelerde, öncelikle yılda 1 milyon ton petrol alınabileceği belirlenmiş, bunun aşamalı olarak 3,5 milyon tona dek çıkarılabileceği ortaya koyulmuştur. Yeni hükümet peşin parayla alınacak petrolün Türkiye'nin sorununa çözüm getirmeyeceği görüşündedir.

Ankara'da yapılacak toplantılarda, Türkiye'nin Sovyetler Birliğine Volfarm Konsantresi satması konusu üzerinde de durulacaktır.

Türkiye ile Sovyetler Birliği arasında uzun vadeli ticari ilişkilere geçiş amacıyla yeni bir anlaşma yapılması olasılığının bulunduğu bildirilmektedir. SSCB'nin Ankara Büyükelçisi ile hükümet arasında yapılan görüşmeler sırasında yeni bir ticaret anlaşması imzalanması üzerinde de durulmuştur.

Başbakan Bülent Ecevit SSCB Büyükelçiliğine, **«ikili ticari ilişkilerin uzun vadeli bir perspektifle hazırlanacak ticaret anlaşmaları ile tatminkar bir düzeye çıkarılmasına taraftar olduğumuzu ancak, bu anlaşmayı hazırlamanın belirleyici bir zamana ihtiyaç göstermesinin bir yandan bu çalışmalar sürerken, bir yandan da mevcut ticari ilişkilerin süratle canlandırılması»** gereğini bildirmiştir.

Özel Sektör

(Baştarafı 1'de)

rarak söz konusu kuruluşlar tarafından yapılan engellemelerin kaldırılması için çalışmasının istediği bildirilmektedir.

Anka'nın edindiği bilgiye göre İtalyan Fiat firması ile yapılan anlaşma uyarınca 640 ve 780 model traktörler üretmesi planlanan TÜMOSAN'ın Konya'daki tesisleri nin Genel Müdürü Sedat Çelik söz konusu özel sektör kuruluşlarının bazı yetkili yerler de faaliyetlerini sürdürerek engellemeye geçtiklerini açıklamıştır. TÜMOSAN yetkilileri engellemelerin döviz transferinin geciktirilmesi, arazi alımlarının zorlaştırılması şeklinde belirdiğini söylemektedirler.

Öte yandan Türk Traktör ve Ziraat Aletleri A.Ş.'nin «Traktör sorunu» başlıklı bir rapor hazırlayarak hükümete sunduğu «Turhan Onur» imzalı bu raporda TÜMOSAN'ın motor ve traktör üretmesinin gereksiz olduğu görüşüne yer verildiği belirlenmiştir.

Hammadde

(Baştarafı 1'de)

tağına terkedilmelerinin planlandığı açıklanmıştır.

Son dönem içinde dısa bağımlı durumda olan Plastik ve Lastik işkolundaki hammadde gereksiniminin had safhaya geldiğini ve tekelci sermayenin bunu fırsat bilerek sendikal savaşımın içindeki militan işçileri işten çıkarılmaya çalıştığını belirten Lastik-İş Sendikası Genel Sekreteri Celal Küçük, **«Oysa içinde bulunduğumuz ekonomik krizin sorumluluğu tekelci sermaye güçlerinindir»** demiştir.

Celal Küçük, varılan bu günkü noktada yalnızca sonuçlara bakılmak istendiğini belirtmiş. bunalımın yükünü emekçilerin sırtına yükleme çabasına karşı savaşım yürüteceklerini söylemiştir. **Küçük**, konunun. 20 bin lastik ve plastik işçisiyle birlikte 100 bine yaklaşan aile fertlerini de yakından iliglendirecek kadar büyük boyutlu olduğunu belirterek, **«Sendikal savaşımın ön saflarında yeralan üyemiz işçilere yönelebilecek saldırılara ve işten çıkarmalara karşı tüm örgütümüz uyanık ve tetiktedir. Üyemiz işçilere karşı girişilen işten çıkarma ve mecburi izin işlemlerini ve tehditleri protesto ediyor ve ilgilileri göreve çağırıyoruz»** demiştir.

Konunun önemli boyutlara ulaşmasına karşı, gerekli ve yeterli önlemlerin alınması için Sanayi ve Teknoloji, Ticaret ve Maliye Bakanlıkları ile Başbakanlığın uyarıldığını da belirten Celal Küçük, Bakanlıklara çekilen telgraflarda sorunun ivedi olarak çözümlenmesi gerektiğini belirttiklerini sözlerine eklemiştir.

DSF

(Baştarafı 1'de)

Sendikası Genel Başkanı Kemal Türkler'in şahsında tüm metalurji işçilerinin MESS'e karşı giriştikleri eylemi başarıyla sonuçlandırmalarını kutlamış, Federasyonunun ve bağlı üyelerinin en içten ve kardeşçe selamlarını iletmiştir.

DSF Genel Sekreterinin yolladığı mesaj şöyledir:

«DSF Sekreteryası, size Yürütme Kurulunuz ile Türkiye'nin tüm metalurji işçilerine, binlerce metalurji işçisinin çıkarlarını koruma uğrunda verdiği uzun savaşımı taçlandıran zafer nedeniyle en içten kutlamalarını ifade etmek ister.

Bu savaşım uzun ve güç oldu. Son derece güç koşullar altında sürdü. Fakat:

– Türkiye işçi sınıfının bilinci, yiğitliği ve iradesi,

— Maden-İş yönetiminin yeteneği ve ustalığı, ve aynı zamanda,

— DSF'nin, UMFB'nin ve üye örgütlerimizin önemli ve belirleyici bir işlev yüklendikleri, güçlü uluslararası dayanışma dalgası sayesinde, yankı uyandıran bir başarı ile sonuçlandı.

Bu fırsattan yararlanarak gelecekte, gerektiği her anda dayanışma ve desteğimizin devam edeceği konusunda sizi, Maden-İş'i ve Türkiye metal işçilerini temin ederim.

Değerli arkadaş en içten ve kardeşçe selamlarımı kabul edin.

Pierre Gensous
DSF Genel Sekreteri

İSDEMİR'DE

(Baştarafı 1'de)

lara karşı alınan önlemlerin gözden geçirilmesini istemiştir.

Maden-İş Genel Başkanı Kemal Türkler açıklamasında, Maden-İş'in gücünden korkan uzlaşmacı ve faşist sendikacılar ile İSDEMİR'e MC döneminde sokulmuş bulunan faşist militanların işçilere karşı yaptıkları saldırıları şu örneklerle anlatmıştır:

"Bu gelişimden tedirgin olan, güçsüzlüklerini anlayan, uzlaşmacı - faşist sendika, MC artığı bazı işyeri yöneticileri, işyerine işçi diye sokulan faşist militanlar, irade beyanı yaklaşırken zorbalığı artırmakta, kaba kuvvetle varlıklarını sürdürmek istemektedirler. Bazı MADEN-İŞ üyelerine bıçakla saldırılmış, bazıları trenden atılmıştır. Son olarak 27 Şubat'ta MADEN-İŞ'le birlikte toplantı yapan binlerce işçinin üzerine faşistler silahla saldırmışlardır. Güvenlik kuvvetlerinin müdahalesi sonucunda, saldırganlar arasında bulunan bazı Ülkü Ocakları üyeleri tutuklanmıştır."

TÜRKLER'İN TELGRAFI

Türkler, irade beyanı oylamasının olağan koşullarda gerçekleştirilmesi amacıyla İçişleri Bakanlığına şu telgrafı çekmiştir:

«Malumunuz bulunduğu gibi İskenderun'da kurulu İSDEMİR işyerinde M.C. döneminde özel olarak yerleştirilmiş bir kısım silahlı ülkücü komando ile taşradan getirilen saldırgan komandolar işyerinde ve kentde işçiler ve halka saldırılar düzenleyerek baskı ve terör yaratmaya çalışıp işçilerin sendika seçme özgürlüğünü kullanmalarını önlemek istemektedirler.

Bu baskı ve saldırılarını 2 Mart 1978 günü işyerinde işçilerin özgür oyları ile sendikalarını seçmeleri için Bölge Çalışma Müdürlüğünce verilen referandum kararından sonra daha da yoğunlaştırmışlardır. Sendikamız üyelerine silahlı saldırılar yönelterek özellikle «Referandum günü canları ve kanları pahasına» bu işyerine sendikamız ve üyelerini sokmayacaklarını bildirilerinde de açıkça ilan etmekten çekinmemişlerdir.

Özellikle 2 Mart günü işyerinde yapılacak referandum oylaması nedeni ile de Sayın Bakanlığınızın gerekli önlemleri aldığından kuşkumuz bulunmamaktadır.

Bununla beraber ülkücü komandoların işyerinde ve bölgede yaratmaya kararlı bulundukları olaylar yönünden - Özellikle; oylama günü herhangi bir olaya meydan verilmemesi için gerekli her türlü güvenlik önlemini yeniden gözden geçireceğinize olan inancımızı belirtir saygılar sunarız.»

DSDF

(Baştarafı 1'de)

biz devleti onlardan temizlerken devleti biz işgal edersek faşistlerden ayrılığımız ne olur» biçiminde bir sav ortaya sürmüştür.

Erhan Taneri hükümete yönelik suçlamaların kaynaklandığı noktalardan birinin de Eğitim Enstitüleri olduğunu belirterek şöyle demiştir:

«Cepheciler tarafından iğrenç emellerine alet edilmek istenen bu eğitim kurumlarımıza faşistlerin yanı sıra gerçekten halk çocukları da alınmıştır. Çeşitli olanaksızlıklarla okuma savaşı veren ve faşist demagojiye alet olan bu gençleri sokağa atmak 50.000 faşisti yetiştirmek demek olurdu. Ayrıca Anadolu.nun bağrında zor şartlarda liseyi bitirmiş umudunu alacağı öğretmen diplomasına bağlamış, geride anası babası kardeşleri bekleyen 50.000 kişiyi sokağa atmak, öğrenim haklarını ellerinden almak solculuğun temelinde olması gereken hümanizme taban tabana zıttır. Kimdir bu sokağa atacaklarımız? Holdingcilerin çocukları mı? Tefecilerin sömürücülerin çocukları mı? O günün şartları içinde olanaksızlıklar nedeniyle bu okullarda gerektiğinde kişiliğinden taviz vererek okuyan bu gençlerin ak umutlarını yıkıp da onları hınç, kin dolu silahlı milisler haline getirmeyi düşünmek bile devrimcilik adına utanç vericidir.»

Hükümet

(Baştarafı 1'de)

kullandıkları yasa önerisinin Millet Meclisi Genel Kurulunda görüşülmesi sırasında MSP'nin de hükümetle birlikte hareket edeceği belirtilmektedir.

İLANEN TEBLİGAT
İSTANBUL 8 NCİ İCRA MEMURLUĞUNDAN

DOSYA NO: 976/15187

BORÇLU: Ahmet Güven
Gündüzlü Caddesi Ulubey - Ordu

Refail Akkohen tarafından emre muharrer senede müstenit 41.500.— liranın masraflarla birlikte tahsili talebiyle aleyhinize açılan icra takibinde; Yukarıda yazılı adresinize çıkarılan ödeme emri tebligatı bilâ tebliğ iade edilmiş ve yaptırılan zabıta tahkikatında da başkaca adresiniz tesbit edilemediğinden 7201 sayılı Tebligat Kanununun 28 ve müteakip maddeleri mucibi ve kanuni süreye 20 gün ilavesi suretiyle ödeme emrinin ilânen tebliğine karar verilmiştir.

İşbu ilânın gazetede neşri tarihinden itibaren yukarıda yazılı borç ve masrafları 30 gün içinde ödemeniz, takibin dayanağı senet kambiyo senedi niteliğini haiz değilse 25 gün içinde mercie şikâyet etmeniz, senet altındaki imza size ait değilse yine bu 25 gün içinde ayrıca ve açıkça bir dilekçe ile icra dairesine bildirmeniz, aksi takdirde icra takibindeki kambiyo senedi altındaki imzanın sizden sadır sayılacağı, imzanızı haksız yere inkâr ederseniz 100 liradan 5000 liraya kadar para cezası ile mahkûm edileceğiniz, borçlu olmadığınız veya borcun itfa veya imhal edildiği veya alacağın zaman aşımına uğradığı hakkında bir itirazınız varsa bunu sebebleriyle birlikte 25 gün içinde mercie bir dilekçe ile bildirerek merciden itirazınızın kabulüne dair bir karar getirmediğiniz takdirde cebri icraya devam olunacağı, itiraz edilmediği ve borç ödenmediği takdirde 30 gün içinde 74. madde gereğince mal beyanında bulunmanız. bulunmazsanız hapisle tazyik olunacağınız, hiç mal beyanında bulunmaz veya hakikata aykırı beyanda bulunursanız hapisle cezalandırılacağınız hususları ödeme emri tebliği yerine kaim olmak üzere ilânen tebliğ ve ihtar olunur. 20.2.978

(Basın: 1458 — 254)

ÇUBUK CUMHURİYET SAVCILIĞINDAN
İ L A N

İlçemiz ceza ve tevkif evinin ihtiyacı bulunan aşağıda cinsi miktarı tahmini bedeli geçici teminat miktarı ve ihale saatı yazılı yiyecek maddeleri 16.3.1978 Perşembe günü saat 10 da Çubuk Cumhuriyet Savcılığında teşekkül edecek Komisyon marifetiyle kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

İsteklilerin ihale saatına kadar komisyona baş vurmaları ilan olunur.

15.2.1978
Çubuk C. Savcısı
14922
Sebahattin Kabaoğlu

Cinsi	Miktarı	Tahmini Bedeli Lira Krş.	Geçici Teminat Lira Krş.	İhale Saatı
1—Ekmek	30.000 Adet	86.400.00	6.480.00	10.00
2—Sele Zeytini	750 Kilo	18.750.00	1.406.05	10.30
3—Peynir	500 Kilo	19.250.00	1.443.75	11.00
4—Tahin Helvası	700 Kilo	22.400.00	1.680.00	11.30
5—Pirinç	800 Kilo	16.000.00	1.200.00	12.00
6—Kuru Fasulye	700 Kilo	15.400.00	1.155.00	12.15
7—Nohut	700 Kilo	15.400.00	1.155.00	12.30
8—Margarin Yemeklik Yağ	1.000 Kilo	17.000.00	1.275.00	13.00
9—Margarin Kahvaltılık Yağ	1.000 Kilo	17.000.00	1.275.00	13.30

(Basın: 11986 — 217)

---

ilerici YURTSEVER gençlik

51. sayı çıktı

BAŞYAZI : GENÇLİK DÜŞMANLARI VE GENÇLİĞİN SAHTE DOSTLARI NEREDE BİRLEŞİYORLAR?
- Bütün siyasal tutuklular serbest bırakılmalıdır.
  Yusuf Küpeli'ye özgürlük.
- DİSK 11 yaşında
- «DGM'yi ezdik, MESS'i dize getirdik»
- Türkiye ilerici gençliğinin de katıldığı, Silahsızlanma Üzerine Avrupa Gençlik ve Öğrenci Toplantısı SONUÇ BELGESİ 20 - 22 Ocak 1978 Budapeşte
- Gençliğin sahte dostları - TROÇKİZM
- Gençlik düşmanları İGD'yi neden sevmezler?
- 21 Şubat, sömürgeciliğe karşı uluslararası savaş günü
- Uluslararası Öğrenciler Birliği'nin İGD'ye mesajı :
  24 Şubat Nötron Bombasına karşı savaş günü
- Uluslararası Pablo Neruda Yarışması'nın sonuçları
- Yılmaz Güney'e özgürlük.
- Uluslararası gençlik hareketinin büyük forumu :
  DÜNYA DEMOKRATİK GENÇLİK FEDERASYONU'NUN 10. KONGRESİ TOPLANIYOR
- İGD, DDGF,NIN 10. KONGRESİ'NE KATILIYOR

Yazışma adresi : P.K. 914, Sirkeci - İST

TÜRKİYE DAĞITIMI: TEMEL DAĞITIM

GAYRİMENKUL AÇIK ARTIRMA İLANI
GAZİOSMANPAŞA İCRA MEMURLUĞUNDAN

Dosya No: 1978/25 Ta.

Bir borçtan dolayı İstanbul - Gaziosmanpaşa, Arnavutköy, Fındıklı mevki karşısında kain tapunun 9 pafta, 675 parsel sayılı, 1096 M2. miktarlı gayrimenkulün tamamının satılarak paraya çevirilmesine karar verilmiştir.

TAPU KAYDI VE BUGÜNKÜ DURUMU: Yukarıda tapu kaydı yazılı gayrimenkul Arnavutköyü hudutları içerisinde olup Fındıklı mevki karşısı diye isimlendirilmiş oldukça düz ve sulak, çayırlık bir mevkiidedir. Mezkûr mevkiilerden oldukça uzak olup ancak civarında tek tür gecekondu vasfında meskenlere rastlanmaktadır.

TAŞINMAZIN DEĞERİ: Taşınmazın bulunduğu mevkii ve vaziyeti hazırası ve evsafı ile kullanılmaya müsait olup olmaması ve kendisine benzer taşınmazların bugünkü alım ve satım rayici nazara alınarak taşınmazın tamamının bugünkü değeri 219.000 Tl.sı muhammen kıymetindedir.

Satış şartları :

1 — Satış 18.4.1978 günü saat 12 den 12.30'a kadar Gaziosmanpaşa İcra Dairesinde açık artırma suretiyle yapılacaktır. Bu artırmada tahmin edilen kıymetin % 75 ni ve rüchanlı alacaklılar varsa alacakları mecmuunu ve satış masraflarını geçmek şartı ile ihale olunur. Böyle bir bedelle alıcı çıkmazsa en çok artıranın taahhüdü baki kalmak şartiyle 28.4.1978 günü aynı yerde 12 de saat 12.30 da ikinci artırmaya çıkarılacaktır. Bu artırmada da rüchanlı alacaklıların alacağını ve satış masraflarını geçmesi şartiyle en çok artırana ihale olunur.

2 — Artırmaya iştirak edeceklerin tahmin edilen kıymetin % 10 u nisbetinde pey akçesi veya bu miktar kadar millî bir bankanın teminat mektubunu vermeleri lâzımdır. Satış peşin parailedir, alıcı istediğinde 20 günü geçmemek üzere mehil verilebilir. Dellâliye resmî ihale pulu, tapu harc ve masrafları alıcıya aittir. Birikmiş vergiler satış bedelinden ödenir.

3 — İpotek sahibi alacaklılarla diğer ilgililerin (+) bu gayrimenkul üzerindeki haklarını hususiyle faiz ve masrafa dair olan iddialarını dayanağı belgeler ile onbeş gün içinde dairemize bildirmeleri lâzımdır; aksi takdirde hakları tapu sicili ile sabit olmadıkça paylaşmadan hariç bırakılacaklardır.

4 — Satış bedeli hemen veya verilen mühlet içinde ödenmezse İcra ve İflâs Kanununun 133. maddesi gereğince ihale feshedilir. İki ihale arasındaki farktan ve % 10 faizden alıcı ve kefilleri mesul tutulacak ve hiç bir hükme hacet kalmadan kendilerinden tahsil edilecektir.

5 — Şartname, ilân tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için dairede açık olup masrafı verildiği takdirde isteyen alıcıya bir örneği gönderilebilir.

6 — Satışa iştirak edenlerin şartnameyi görmüş ve münderecatını kabul etmiş sayılacakları, başkaca bilgi almak istiyenlerin 1978-25 Ta. sayılı dosya numarasiyle memurluğumuza başvurmaları ilân olunur. 27.2.1978

(İc. İf. K. 126)

(+) **İlgililer tâbirine irtifak hakkı sahipleri de dahildir.**

(Basın: 1470 — 252)

Politika'da Sanat - Edebiyat

Brecht'in kurduğu ünlü tiyatro Berliner Ensemble'nin yönetmeni Werkwerth anlatıyor...

Büyük tiyatro yazarı ve şair Bertolt Brecht'in 80. yıldönümü Demokratik Alman Cemhuriyeti nin başkenti Berlin'de de düzenlenen «Brecht Diyaloğu» ile kutlandı. Brecht'in kurmuş olduğu ünlü «Berliner Ensemble» tiyatrosunda düzenlenen gösterilerde sanatçının oyunları sahnelendi. Brecht'ten sonra tiyatronun genel sanat yönetmenliğine getirilen ve halen bu görevini sürdüren Prof. Manfred Werkwerth'le yapılan uzun bir konuşmanın özetini sunuyoruz. Tiyatronun bugünkü durumu ve Brecht'in öğretisi hakkında aydınlatıcı bilgiler veren konuşmanın özellikle tiyatroyu meslek edinme yolunda olanlar için yararlı olacağını sanıyoruz.

Brecht kendi tiyatrosunu, bilimsel çağın tiyatrosu olarak tanımlıyordu

SORU: «Berliner Ensemble»nin Yıllık oyun planında Brecht'in bazı oyunları çok uzun süre kalıyor. Bu durum tiyatronuzun artık bir müze haline geldiği yolundaki eleştirileri biraz doğrulamıyor mu?

MANFRED WERKWERTH: Son yıllardaki uygulama bu izlenimi uyandırmış olabilir... Brecht tiyatro oyunlarının da farklı zamanlarda defalarca görülebileceği kanısındaydı. Ama çok doğaldır ki, «Arturo Ui», «Üç Kuruşluk Opera», gibi yüzlerce kez oynanmış oyunlar salt oynanmış olmak için programa alınır, üzerlerinde yeniden çalışılmaz ve değerleri yıldan yıla yeni politik durumlara göre Geçtiğimiz dönemde, sahneleme işini yeni bilgi düzeyinde tutma işi biraz aksadı ve oyunlar kısmen kendi başlarına bırakıldı. Biz oyun programını öncelikle güncel oyunlarla gençleştirmeye çalışacağız.

SORU: Provaları nasıl yapıyorsunuz? Oyuncularla yaptığınız çalışmada sizce en önemli şey nedir?

WERKWERTH: En önemli şey oyuncuyu bir an önce sahneleme işinin içine sokmak. Ateşli bir yaratılışı severim. Provayı canlı tutar bu... Provaya salt repliğini bilerek gelen bir oyuncu hiç mi hiç sevinç vermez bana. Üstelik böyleleri beni hiç istemediğim halde bir hayvan terbiyecisi rolü oynama ya zorluyorlar; bu rolden hoşlansaydım gider bir sirkte çalışırdım herhalde. Bence bir rejisör için en önemli şey oyuncuyu yalnız kendi rolü konusunda değil, asıl tiyatronun genel çizgisi konusunda uyanık tutmaktır. «Berliner Ensemble»de taa yıllarca öncesinden başarıldı bu...

— BİLİMSEL ÇAĞIN TİYATROSU —

SORU: Brecht, sanatsal gelişimi kapitalizme ve faşizme karşı savaşta bir zirveye ulaştıktan sonra, sosyalist toplumun başlangıç aşamalarını yaşadı. Onun deneyimi gelişmiş sosyalist toplumun kuruluşunda nasıl kullanılabilir?

WERKWERTH: Tüm söylentilere karşın, Brecht diyalektik ya da epik tiyatrosunu anti-kapitalistlikten yola çıkarak geliştirmemiştir. Kendi tiyatrosu için, bilimsel çağın tiyatrosu derdi. Ve doğal ki bundan sosyalist toplumu anlıyordu. Brecht'in yöntemi soruların cevaplandırılmasından çok, yeni soruların bulunmasında işe yarar.

SORU: Tiyatronun olsa olsa politikaya bir teşvik olduğunu söylemiştiniz. Bu cümleyi biraz açabilir misiniz?

WERKWERTH: Tiyatroda sahte gerçekliğin büyüsü vardır. «Galile»yi yüz kere oynayıp, sonra da kendilerini yalnız büyük aktör değil, aynı zamanda büyük fizikçi de sanan oyuncular var. Bu baştan çıkarıcı sahtelik tiyatronun hem büyük gücüdür, hem de büyük tehlikedir. Yani insan sahne üstünde politik çözümler yarattı diye bunların gerçekten de varolduğunu ya da sanat olayının dolaysız etkisiyle gerçekleşebileceğini sanabilir. Oysa tiyatro gerçekliğin ancak dolaylı bir anlatımı, gerçek deviniminin bir anlatımıdır. Gerçekliğin var olan devinimlerini hızlandırabildiği ya da frenlediği doğrudur. Her hal-ü kârda gerçekliğe yeni itmeler iletebilir. Bu itmeler olmasa gerçekliğimiz daha yoksul kalırdı.

SORU: Mesleğiniz yüzünden reji yeteneklerinizi kullanmadığınızı düşünüyor musunuz? Rejisörlük mesleğini genel olarak nasıl anlıyorsunuz?

WERKWETH: Brecht gitarla g-mol çalabilen, pek yarım yamalak ta olsa tıp bilgileri olan büyük bir rejisör ve büyük bir oyun yazarıydı. Böyle bir yetenek ancak yüzyıldan yüzyıla çıkar. Rejisör sahnenin düzenlenmesi, oyuncuların denetlenmesi ve ortak çalışmayla onların oyunlarını kurmaya yardımcı olmak konularına dakkatini toplamalıdır. Kısaca, provalar sırasında seyircinin bir çeşit temsilcisi olmalıdır. Öncelikle, yaptığı işten sevinç duyabilmelidir. Sevinçlerini yitirmiş bir çok rejisör yoksun bugün bundan.

KİTAPLAR ARASINDA

Gökyüzü mavi kaldı

★ **Sabahattin Eyüboğlu - Yaşar Kemal, Cem Yayınevi, 1978, 50 lira.**

«Gökyüzü Mavi Kaldı» Türk Halk Edebiyatının şiir ve düzyazı örneklerinden seçmeleri içeriyor. Eyüboğlu ve Yaşar Kemal'in beğendikleri şiir, deyim, bilmece, türkü, ağıt ve masalları kapsayan kitap şimdiye dek çok popüler olmuş halk edebiyatı ürünlerini bir araya getirmesi açısından ilginç. Ancak kitabın teknik açıdan yetersiz düzenlenişi ve şiirlerde yer yer görülen eksiklik ve yanlışlar, ilk bakıştaki olumlu izlenimi biraz karartıyor.

Her şeye karşın, kitap halkbilimciler, şairler, yazarlar, halk edebiyatına meraklı olanlar için gerekli bir yapıt.

Köyün Çocuğu Yayınları

«Köyün Çocuğu Yayınları»nın «Ünlü Yazarlar Dizisi»nden üç yeni kitap daha çıktı. Yeni kitaplar şunlar: Bekir Yıldız'ın «Acılı Çocuklar»ı, Hasan Kıyafet'in «Cin Top»u, Muzaffer İzgü'nün «Kara Pamuk»u.

Önümüzdeki yayın mevsiminde aynı dizide Yaşar Kemal, Mehmet Kemal, Erol Toy, Osman Şahin, Mehmet Güler, Ahmet Köklügiller, Ahmet Uysal, Özel Arabul ve H. Asılyazıcı'nın kitapları da yayınlanacak.

ABD kapitalizminin bunalımı ve direniş

★ **Yazan: Gus Hall, Çev: Aydın Gürouz, Ürün Yayınları, 131 s. 15 lira.**

Ürün Yayınları'nın 24. kitabı olarak yayınlanan kitap ABD Komünist Partisi'nin 21. Kongre Raporu'nu içeriyor. Kitabın yazarı 1959 yılından beri ABD Komünist Partisi Genel Sekreterliğini yapan Gus Hall. Marksizm-Leninizm hakkında uluslararası bir otorite olarak bilinen Gus Hall «Enerji Vurgunu», «Günümüzde Emperyalizm» gibi kitapların yazarıdır.

26-30 Haziran 1975'te Şikago'da yapılan Komünist Partisi 21. Ulusal Kongresi'ne Gus Hall'ın sunduğu rapor şu bölümlerden oluşuyor: Giriş: Devrimci Mirasımız, Ekonomik Bunalım, Tarihsel An, Genel Bunalım, İç Eğilimler, Yığın Hareketleri, İşçi Sınıfı, Parti. Kitabın sonunda ABD Komünist Partisi'nin çeşitli eylemlerini gösteren fotoğraflar yer alıyor.

ABD'nin günümüzdeki konumunu devrimci perspektiften görebilmek için başvurulması gereken bir kitap.

● Bertolt Brecht

"Dünya Sinemasından örnekler,, Sinema-TV Enstitüsü'nde

Sinema-TV Enstitüsü'nün bir süreden beri düzenlediği «Dünya Sinemasından Örnekler» gösterisi bu hafta da devam ediyor. Bugün 16.00'da ve Cumartesi günü 19.00'da İspanyol Yönetmen Luis Bunuel'in «Nazarin» adlı filmi, yine bugün 19.00'da ve Cumartesi günü 16.00'da Gilbert Gazcon'un yönettiği ve Glenn Ford ile Stella Stevens'in oynadıkları «Kuduz» filmi gösterilecek.

Nazım Hikmet Babaeski'de anıldı

Nazım Hikmet 76. doğum yılında Türkiye'nin her tarafında kitlesel olarak anılmaya devam ediyor, Babaeski'de düzenlenen «Nazım Hikmet Gecesi»nde büyük şair bir kez daha anıldı. «Gece»de Nazım'ın yapıtları ve yaşamı anlatıldı. Şiirleri okundu. Bu arada Nazım'ın «Yolcu» adlı oyunu sahneye kondu. Kalabalık bir halk kitlesinin izlediği «Gece» büyük ilgiyle karşılandı.

Görsel : Sanatçılar Derneği'nde dizi konferanslar sürüyor

★ 24 ŞUBAT'TAN BERİ UYGULANAN SANAT VE KÜLTÜR ÜZERİNE DİZİ KONFERANSLAR 15 MART'TA SONA ERECEK

Görsel Sanatçılar Derneği'nin 24 Şubat'tan beri uyguladığı sanat ve kültür üzerine dizi konferanslar programı sürüyor. Orhan Taylan'ın Türkiye'de Nazi Heykelciliği» konulu konuşmasıyla başlayan konferanslar dizisi, bugün Gültekin Çizgen'in «Fotoğraf Üzerine» konulu konuşmasıyla devam edecek. Fotoğraf sanatçılarından diaların da gösterileceği konuşma saat 18.00'de Dernek salonunda yapılacak.

Açıklanan programda bundan sonraki günlerde şu sanatçılar konuşacak: 8 Mart Çarşamba, Ersin Alok (Fotoğraf Sanatı ve Sorunları), 15 Mart Çarşamba Ataol Behramoğlu (Günümüzün Türk Şiirinde Toplumcu Yöneliş). Tüm konuşmalar aynı yerde ve aynı saatte yapılacak.

"LADİK-76,, Tampere Film Festivalinde Uluslararası ödül aldı

● Film, "Türk turizmini olumsuz yönde etkileyebileceği,, gerekçesiyle sansür tarafından yasaklanmıştı

Türkiye'de sansür kurulunca oynatılması uzun süre yasaklanan «Ladik - 76» adlı belgesel film, katıldığı «Tampere Uluslararası Belgesel Filmler Festivali»nde uluslararası ödül almış ve dünyanın her yerinden Finlandiya'ya gelen sinema ve sanat eleştirmenlerinin övgüsünü kazanmıştır.

Film İsveç Radyo ve Televizyon Kurumunca satın alınmış ayrıca öteki bazı ülkelerin ulusal televizyon kurumları da filmi satın almak istediklerini belirtmişlerdir.

Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Basın ve Yayın Yüksek Okulu Sinema Bölümü öğrenci ve öğretim üyeleri tarafından gerçekleştirilen ve yöneticiliğini BYYO öğretim görevlisi Güner Sarıoğlu'nun yaptığı eser Samsun'un Ladik ilçesi halkının, bölgedeki toprak ağalarının arzusu üzerine yaptırılan su bentlerininLadik Gölünü şişirip verimli topraklarını bataklık haline getirmesi üzerine içine düştükleri durumu dile getirmektedir. Filmde geri döndürülmesi olanaksız bir değişim sürecine karşı umutsuzca direnmeye çalışan ve yarı bellerine kadar su içinde bataklıktan yarı aç yarı tok bir yaşam sağlamak için boğuşan yoksul halkın dramı anlatılmaktadır.

Tampere Film Festival jürisi tarafından «Diploma Of Merit»e (Başarı ödülü) layık görülen beş film arasında yalnızca «Ladik - 76» için bir açıklama yapılmış ve «festival» jürisi, gerek doğanın, gerekse de toplumun acımazlığının (yarattığı) umutsuz bir ortamda) köylülerin yaşam mücadelesini dile getiren filmin vakur ve gerçekçi anlatımını takdirle karşılamıştır» denilmiştir.

Türk Sinema Sansür Kurulu ise, 1976 yılı yazında çevrilen filmdeki köylülerin bataklıktaki yaşam mücadelesini anlatan sahnelerin «Türk turizmini olumsuz yönde etkileyebileceği» ve «toprak ağalarının isteği üzerine inşa edilen su bentleri ibarelerinin siyasi içeriği olduğu gerçekleriyle filmin gösterilmesini yasaklamıştı.

"Oscar,, adayları açıklandı

5 Nisan'da açıklanacak olan «Oscar» ödüllerinin adayları belli olmuştur.

«Ulia» ve «The Turning Point» adlı filmler son derece popüler iki uzay filmini geride bırakarak adaylıkları kazanırken «en iyi kadın oyuncu» yarışmasında Diane Keaton sürpriz yaparak «Oscar» adayı olmuştur.

Diane Keaton'un «Annie Hall» adlı filmdeki rol arkadaşı ve yönetmeni Woody Allen «en iyi erkek oyuncu» ödülüne, Richard Burton, Richard Dreyfuss, Marcello Mastroianni ile birlikte aday gösterilmiştir.

«Oscar» ödüllerinin başlıca öteki adayları şunlardır:

En iyi yabancı film: «İphigenia» (Yunanistan), «Madam Rosa» (Fransa), «A Special Day» (İtalya), «That Obscure Object of Desire» (İspanya).

En iyi yönetmen : Woody Allen, Steven Spielberg, Fred Zinnemann, George Lucas, Herbert Ross.

Woody Allen «Oscar» adayları arasında en fazla adaylığı kazanan kişi olmuştur.

Sinema tarihinde üç dalda «Oscar»a aday gösterilen tek kişi 1941'de «Yurttaş Kane» ile Orson Welles olmuştur.

---

doğruca asım bezirci

Edebiyat bir propagandadır

Bilindiği üzere hukuk, ahlâk, din, politika, felsefe ve sanat gibi edebiyat da toplumun ideolojik üstyapısının öğelerinden biridir. Bu öğeler birbirleri üzerinde karşılıklı etkide bulunurlar. Gerçi üstyapıyı, son çözümlemede, altyapı belirler, ama üstyapı da sırası gelince altyapıyı etkiler.

Öteki üstyapı öğeleri gibi edebiyat da -sınıflı toplumlarda- **«sınıfsal»** bir özellik taşır: Belirli bir sınıfın ideolojisini, yaşantısını, psikolojisini (duygularını, düşüncelerini, inançlarını, özlemlerini, beğenilerini vb.) imgesel ve sanatsal bir yolla yansıtır. (Kuşkusuz, bu yansıtma sınıfsal olduğu kadar toplumsal ve bireyseldir de: Edebiyat eserinde toplumun ve yazarın da psikolojisinden, hayatından izler vardır.)

Edebiyatın sınıfsal olması demek, onun, toplumdaki sınıflardan birine bağlanması demektir. Elbette, bağlanma her zaman belirgin ve keskin değildir, çoğunlukla örtülü ve dolaylıdır, ama her zaman geçerlidir. Bu da, ister istemez, edebiyatı belirli bir sınıfın ekonomik, ideolojik ve politik eğilimlerine yaslandıracaktır. Söz konusu eğilimler edebiyatta açık ya da kapalı bir biçimde yansıyacaktır. Giderek, edebiyat sınıflar çatışmasında etkin bir işlev yüklenecektir.

★

Başka türlü söylersek: Edebiyat, gerçekliği belirli bir sınıfın çıkarına, dünya görüşüne uygun olarak dile getirecektir. Dolayısıyla, o dünya görüşünün öğrenilmesine, yayılmasına, benimsenmesine yardım edecektir.

O kadar ki, biraz araştırırsak, en ilgisiz sanılan eserlerde bile bunu görebiliriz. Örneğin, salt **«aşk hikâyesi»** diye bilinen **Romeo ile Juliet'te** birbirini seven kişilerin özgürce birleşmesi önerilmekte, tersine davranışın getirdiği felâket sergilenmektedir. Böylece, Shakespeare hem burjuvazinin çağındaki aşk ve evlilik anlayışını, hem de derebeylik töresinin aykırılığını vurgulamış olmaktadır. Cervantes'in **Don Kişot'un**da da, gülmece perdesi altında, derebeylik düzeni yerilmektedir. Defoe'nun **Robinson Crusoe'**sunda ise burjuva bireyciliği yüceltilmektedir. Sözün kısası, her üç eserde de alttan alta burjuva ideolojisi savunulmakta, derebeylik ideolojisi eleştirilmektedir.

Olaya bu açıdan yaklaşınca, doğrudan **doğruya** ya da dolaylı olarak, edebiyatın bir çeşit **«propaganda»** olduğu söylenebilir. Nitekim, propagandanın sözlükteki tanımı da buna uymaktadır:

«Propaganda: Herhangi bir düşünceyi, kanıyı yaymak ve ondan yana olanları çoğaltmak için söz, yazı ya da başka araçlarla yapılan etki.» **(Türkçe Sözlük,** 1974, S. 662).

★

Propaganda», ilk bakışta, sevimsiz bir sözcük. Egemen sınıflar için halkı **«kandırma sanatı»** anlamına geliyor. Sürekli ve sistemli bir çabayla gerçeği gizleme ve yanlışı doğru, çirkini güzel, haksızı haklı gösterme sanatı...

Çöken sınıfların elinde yozlaşan propaganda, yükselen sınıfların gözünde olumlu bir anlam kazanır: Gerçekliğin doğruca tanınması, devrimci düşüncelerin hızla yayılması, kitlelerin bilinçlenip birleşmesi için propaganda yararlı bir eylem türü, eğitim yoludur.

Öyleyse, söylemekten çekinmeyelim: **Edebiyat bir propagandadır!**

İyi edebiyat ise propagandaların en genişi ve derini, en etkilisi ve süreklisidir!

Acaba böylesi bir propaganda için ne yapılmalıdır?

Bunu gelecek yazımda araştıracağım....

KISACA...

Sergiler...

★ Omer Uluç'un yarın Ankara'da açacağı sergi 31 Mart'a kadar izlenebilecek.

★ Nevin Özgör ve İlgen Akçaylı'nın bugün İstanbul'da bir bankanın galerisinde açtıkları sergi 23 Mart'a kadar sürecek.

★ Özdemir Altan'ın Taksim Sanat Galerisi'ndeki sergisi sürüyor.

★ Tiglat Sanat Galerisi'nde Fikret Otyam'ın, sergisi de bu hafta izlenebilecek.

★ Göztepe Oya Sanat Galerisi'nde 4-17 Mart tarihleri arasında karma seramik sergisi açık kalacak.

★ İzmir Alman Kültür Merkezi'nde «Eleştirici Gerçekçilik» adlı sergi bugün açıldı.

Gösteriler...

★ Yarın 19.00'da Harbiye Şehir Tiyatrosu'nda, Rauf Miski ve Nermi Erdur bir slayd gösterisi sunacaklar. Gösteriyi İFSAK düzenliyor.

★ Ankara Sinematek'i yarın 19.00'da Polonya ve Sovyet belgesel filmlerini sunacak.

Konserler...

★ Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası Tadeusz Strugala yönetiminde 3 Mart 20.30'da viyolonselci Radu Aldulescu'ya eşlik edecek. 4 Mart 11.00'de yinelenecek olan konserde Dvorjak ve Ravel'in yapıtları seslendirilecek.

★ İstanbul Devlet Senfoni Orkestrasının 3 Mart 21.00'de Atatürk Kültür Merkezi'ndeki konserinde Ferit Alnar, Prokofiev, Nevit Kodallı, Ferit Tüzün ve U. C. Erkin'in yapıtları seslendirilecek. Konsere solist olarak kemancı Wolfgang Marchner katılacak. Konser 4 Mart'ta 11.00'de yinelenecek.

★ Sevinç Tevrüz ve öğrencileri Cumartesi 17.00'de Ertem Kültür Merkezi'nde bir piyano resitali verecekler. Resitalin solisti Ayşe Mat.

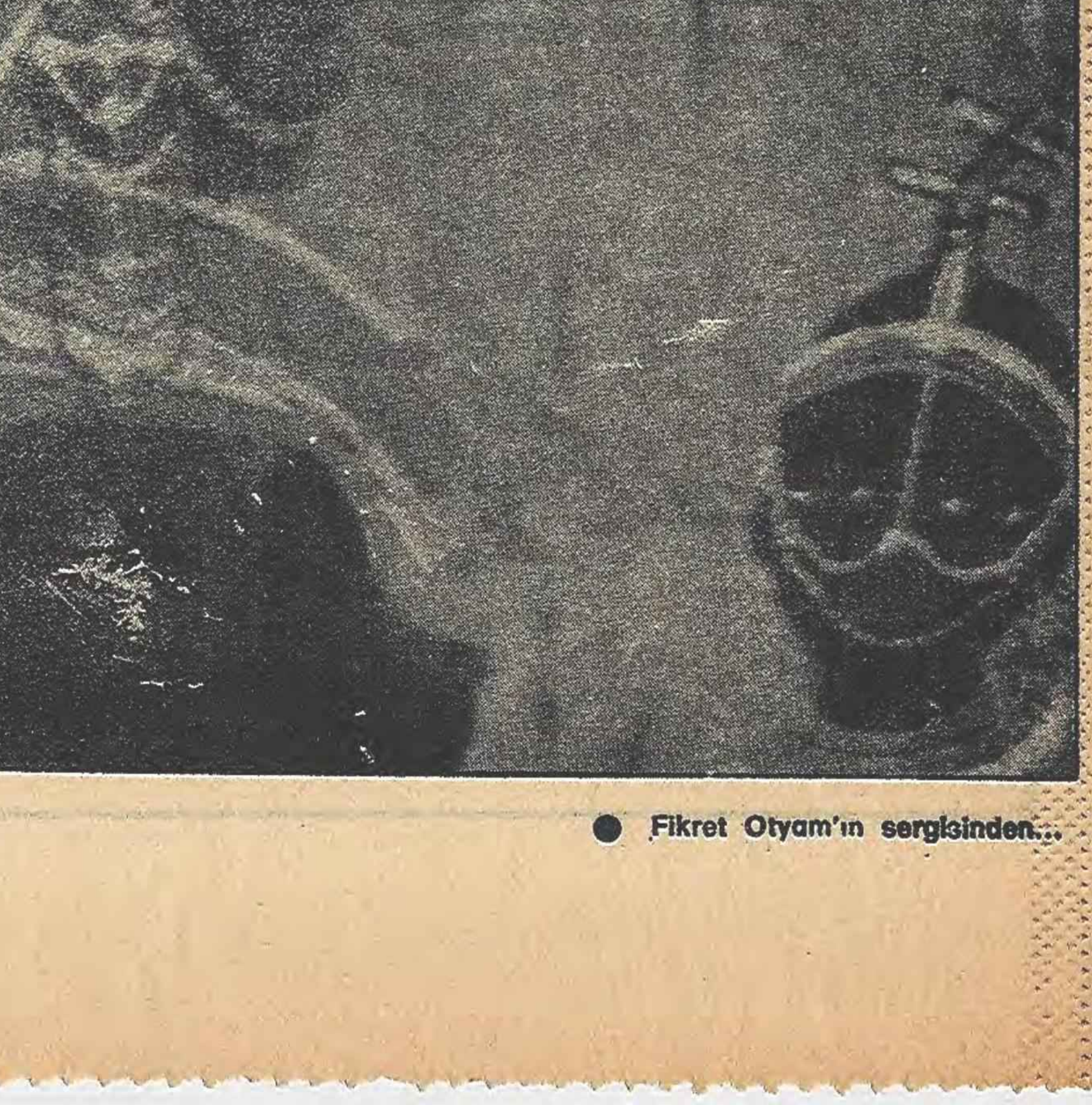

● Fikret Otyam'ın sergisinden...